

REFERENCE
1969 OCT 14 1969

DEBATES OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY

OFFICIAL REPORT

SIXTH SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE
ASSEMBLY ASSEMBLED AFTER THE FOURTH
GENERAL ELECTIONS UNDER THE SOV-
EREIGN DEMOCRATIC REPUBLICAN
CONSTITUTION OF INDIA

BUDGET SESSION

VOLUME I

NO. 18

The 18th March, 1969

सत्यमेव जयते

1988

Printed at the Sandeep Printers, Dispur, Guwahati—6

DEBATES OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY

OFFICIAL REPORT

SIXTH SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE
ASSEMBLY ASSIMILATED AFTER THE FOURTH
GENERAL ELECTIONS UNDER THE 20V
FRIGION DEMOCRATIC REPUBLICAN
CONSTITUTION OF INDIA

BUDGET SESSION

VOLUME I

NO. 18

The 18th March, 1939

1938

Printed at the Sandesh Press, Dispur, Assam.

REFERENCE
(NOT FOR ISSUES)

Assembly Library

DEBATES OF THE
ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY, 1969

BUDGET SESSION

VOLUME I

NO. 18

The 18th March, 1969

CONTENTS

Page

1. Starred Questions And Answers	1
2. Unstarred Questions and Answers	36
3. Re : Number of Questions replied during the Session	45
4. Re : Transfer of an Assamese Teacher to Tura	45
5. Re : Election to Mahkuma-Parishad in Goalpara district	49
6. Voting on Demands for Grants Demad No. 12 "19 General Administration III Commissioners and District Adminittration"	49
7. Calling Attention to A Matter of Urgent Public Importance-Goverment's failure to present smuggling in the State	109

DEBATES OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY, 1909

BUDGET SESSION

VOLUME I

NO. 18

The 18th March, 1909

Page

CONTENTS

1	1. Started Questions And Answers
35	2. Unstarred Questions and Answers
43	3. Re: Number of Questions replied during the Session
43	4. Re: Transfer of an Assamese Teacher to Tura
49	5. Re: Election to Mahkuma-Panchayat in Goalpara district
49	6. Voting on Demands for Grants Demand No. 12 "19 General Administration III Commissioners and District Administration"
102	7. Calling Attention to A Matter of Urgent Public Importance-Governments failure to prevent smuggling in the State

Debates Of The Assam Legislative Assembly

SIXTH SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE
ASSEMBLY ASSEMBLED AFTER THE FOURTH
GENERAL ELECTIONS UNDER THE SOV-
EREIGN DEMOCRATIC REPUBLICAN
CONSTITUTION OF INDIA

BUDGET SESSION

VOLUME I

No. 18

The 18th March, 1969

Proceedings of the Sixth Session of the Assam
Legislative Assembly assembled after the
Fourth General Elections under the
Sovereign Democratic Republican
Constitution of India.

The Assembly met in the Assembly Chamber, Shillong
at 10 A. M. on Tuesday, the 18th March 1969

P R E S E N T

Shri MOHI KANTA DAS, M. A. B. L. Speaker, in
the Chair, Nine Ministers, Four, Ministers of Stat, Three
Deputy Ministers and Seventy two Members.

Debates Of The Assam Legislative Assembly

SIXTH SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE
ASSEMBLY ASSEMBLED AFTER THE FOURTH
GENERAL ELECTIONS UNDER THE SOV-
ERIGN DEMOCRATIC REPUBLICAN
CONSTITUTION OF INDIA

BUDGET SESSION

VOLUME I

No. 18

The 18th March, 1969

Proceedings of the Sixth Session of the Assam
Legislative Assembly assembled after the
Fourth General Elections under the
Sovereign Democratic Republican
Constitution of India.

The Assembly met in the Assembly Chamber, Shillong
at 10 A. M. on Tuesday, the 18th March 1969

P R E S E N T

SHRI MOHI KANTA DAS, M. A. B. L., Speaker, in
the Chair, Nine Ministers, Four Ministers of State, Three
Deputy Ministers and Seventy-two Members.

QUESTIONS AND ANSWERS

STARRED QUESTIONS

(To which oral answers were given)

Re : De-reservation of Mazdolpa Grazing

Shri NARENDRA NATH SARMA asked :

*216. Will the Minister-in-charge of Revenue be pleased to state—

(a) Whether there is any proposal for de-reservation of Mazdolapa Grazing of Mahura Mauza ?

(b) What is the area of the said grazing reserve as assessed in the last settlement operation ?

(c) Whether Government lately received application from Shri Damodar Doley on behalf of the 34 families of Kemera Jarani of Ahatguri Mauza who are eroded people of Subansirimukh for allotment of land in the said reserve ?

(d) What are the report and orders of the S. D. O., Golaghat re-garding de-reservation proposal of Mazdolapa passed on 15th September 1962, 12th September 1962, 1st December 1962 and 1st August 1962 and 11th May 1962 ?

(e) Whether it is a fact that the S. D. O., Golaghat gave orders on 11th May 1962 to allot 11 bighas of land to each of the eroded families ?

(f) If so, whether Government propose to allot land to those families ?

(g) If not, whether Government propose to take early step to allot the de-reserved portion of land to the eroded families of Subansirimukh ?

Shri MAHENDRA MOHAN CHOUDHURY

(Minister, Revenue) replied :

216. (a)—There is no proposal now.

(b)—Eight thousand five hundred and ninety-one bighas 0 katha 17 lessas.

(c)—Shri Damodar Doley on behalf of 34 families of Kemragaon in Ahatguri Mauza filed a petition on 29th April 1961 stating that they are flood and erosion affected people of Ahatguri Mauza and prayed for allotment of land at Mazdolapa P. G. R.

(d)—On 11 May 1962 the then S. D. O., Golaghat passed a preliminary order to make provision for allotment at the rate of 11bighas of land per family. The A. S. O., Bokakhat submitted a report and necessary papers on 30th July 1962 for starting formal de-reservation proceedings. On 1st August 1962, an order was passed by the then S. D. O. in regard to the discrepancy in the area of the P. G. R. and for review the whole matter after an enquiry to be made by the Extra Assistant Commissioner. No order seems to have been passed on 12th September 1962. But on 15th September 1962 an order was passed for issue of notices inviting objections from the neighbouring people against the de-reservation. On 1st December 1962 an order for non-receipt of obje-

ction's after service of notices was recorded with a direction to put up the matter before the L. S. A. C.

(e) As stated above the then S. D. O., Golaghat passed a preliminary order to make provision for allotment at the rate of 11 bighas of land per family after observing necessary formalities. No formal orders of allotment of land was passed on that date.

(f)—Though proceedings were started for de-reservation of 385 bighas of land, the neighbouring Graziers filed objections against the de-resevation of the area at a later stage. In view of these objections the people of Kemeragaon was offered Government waste land at Namtemeragaon, but they did not take settlement there. Hence the de-reservation proceedings were dropped.

(g)—The matter for de-reservation of 360 bighas of land under encroachment of Kemeragaon people was again taken up during the year 1968 on receipt of fresh petition from the encroachers. The matter was duly put up before the L. S. A. C. held on 9th December 1968. But the member of the L. S. A. C. unanimously decided to drop this proposal.

Shri Narendra Nath Sarma—সেই মানুহবিলাকক ৭ বছৰে কিয় মাটি নিদিয়াকৈ বাখিছে?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—Sir, উত্তৰত কোৱা হৈছে, সেই সকল লোকৰ বাবে অন্য ঠাইত মাটিৰ বন্দবস্ত কৰি প্রকৃততে দিয়াও হৈছিল। কিন্তু সেইবিলাক ঠাইত মাটি নললে কাৰণে এতিয়ালৈকে মাটি দিব পৰা হোৱা নাই। এতিয়া সেই মানুহবিলাকক পুনৰ মাটি দিয়াৰ বিষয়ে বিবেচনা কৰা হ'ব।

Re : Allotment of land to the Army authority by the Deputy Commissioner, Darrang for "Grow-More-Food Campaign."

Shri DULAL CHANDRA BARUA asked :

*217. Will the Minister-in-charge of Revenue be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that the Deputy Commissioner, Darrang has allotted a big plot of land to the Army authority stationing at Tezpur in the name of "Grow-More Food Campaign" and if so, what is the area of land allotted ?

(b) Whether it is also a fact that the local people including the people's representative have objected vehemently to such allotment of land ?

(c) If so, reasons for such settlement ?

Shri MAHENDRA MOHAN CHOUDHURY
(Minister, Revenue) replied :

217. (a)—No land has been allotted to the Army authority under Grow-More-Food-Campaign at Tezpur.

(b)—Does not arise.

(c)—Does not arise.

Shri Dulal Chandra Barua— It may not be for the purpose of grow more food. But is it a fact that the Army authorities have started a farm on the Govt. land In spite of opposition made by the local people including

the people's representative and a big plot of land has been allotted by the Deputy Commissioner to the Army authority for the side purpose?

Shri Mahendra Mohan Chaudhury—Sir, from the reply it appears that no land has been given to the Army personnel for any agricultural purpose. But it might be that in some requisitioned or acquisitioned land the Army authority has started cultivation from their side. About that I am not sure.

Shri Dulal Chandra Barua—Sir, there is no question of requisition or acquisition. My personal information is that in that particular area some landless cultivators are there, and these people have been applying to the Government for their settlement there for the last several years. The Government did not consider for their settlement rather the Deputy Commissioner had preferred to give land to the Army officials, specially to the Medical Wing of the Army for starting a farm by depriving the landless people of their legitimate claim?

Shri Mohendra Mohan Chaudhury—Sir, from the information at my disposal at the moment no such land has been given to the Army authority. But when the Hon'ble member from his own personal knowledge referred to such matter, that will be looked into.

Re : Requisition of land belonging to Tarajan Tea Co. Ltd. (P) in Dibrugarh

Shri BHADRA KANTA GOGOI asked :

***218. Will the Minister-in-charge of Revenue be pleased to state—**

(a) When 669 brighas of land belonging to Tarajan Tea Co. Ltd. (P) in Dibrugarh Sub-division have been requisitioned by the Government ?

(b) For whom these lands have been requisitioned and whether the land has been allotted or given aettlement to those persons for whom it was requisitioned and if so, when ?

(c) Whether it is a fact that the said land after six years of giving settlement to landless people has been de-requisitioned again ?

(b) If so, what are the reasons ?

Shri MAHENDRA MOHAN CHOUDHURY
(Minister, Revenue) replied :

218. (a)—In May, 1964,

(b)—For the purpose of rehabilitation of flood affected and landless families of Tipling, Phakial, Joypore, Kher emia, Moncotta and Tingkhong Mouzas. But settlement or allotment could not be given as the requisition proceedings were stayed immediately by Government on appeal filed by the Tea Estate.

(c)—The said land was derequisitioned in December 1968. No settlement to the landless people on these land was every given.

(d)—The garden has no surplus land.

Shri Bhadra Kanta Gogoi—অধ্যক্ষ মহোদয়, মই জনাত যিখিনি মাটি ১৯৫৪ চনত Requisition কৰিছিল, ইয়াৰ লগে লগে সেই চাহবাগনত বহুতবোৰ মানুহ বহি গৈ, আজি ৭৮ বছৰেও বাহ, তামোল গছ আদি কই খাই আছে। আৰু চাহবাগানৰ মালিকে সেই মাটি পাহাৰৰ মাটি বুলি চৰকাৰি বিষয়াক হাত কৰি দেখুৱাই ভুলকৈ High Courtৰ পৰা Order আনি এইখিনিকে derequisition কৰিছে। গতিকে আজি ৭৮ বছৰে বহি থকা লোক সকলক অতি সোনকালে এটা তদন্ত কৰি মাটি পোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰি দিবনে?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—উত্তৰত কোৱা হৈছে, সেই বাগানত কোনো মাটি পটন দিয়া হোৱা নাছিল। যদি কোনোবাই নিজৰ ফালৰ পৰা মাটি দখল কৰিছিল তাত আমাৰ বিশেষ কবলগীয়া একো নাই। সেইটো চাহবাগানৰ মালিক আৰু যি সকলে মাটি লৈছিল সেই সকলৰ ভিতৰৰ কথা। মাননীয় সদস্যই কৈছে যে সেইবিলাক মানুহে বহুত দিন আগৰ পৰাই ঘৰ-দুৱাৰ সাজি তাত বাস কৰিছে। গতিকে তেওঁলোকক উচ্ছেদ কৰাটো hardship হ'ব। গতিকে সেই বিষয়ে D. C. লগত কথা হৈ এটা মিতমাত যাতে কৰিব পাৰো তাৰ কাৰণে চেষ্টা কৰিম।

Shri Phani Bara—মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে তাত কোনো মানুহক মাটি দিয়া হোৱা নাছিল। তেনেহলে যিখিনি মাটি requisition কৰিছিল সেইটো নিশ্চয় খেতিয়কক দিবৰ কাৰণেই কৰিছিল। মাটিহীন মানুহে মাটি বিচাৰি আবেদন কৰাৰ কাৰণেই এইটো কৰিছিল। আৰু সেই কাৰণেই মানুহবিলাক তাত বহি গৈছিল। গতিকে সেই মাটিহীন মানুহ বিলাকেই মাটি পাব লাগে।

Shri Mahendra Mohan Choudhury—যিবিলাক মাটি requisition কৰা হৈছিল, সেইবিলাক মাটি বানবিধস্ত আৰু মাটিহীন খেতিয়ককে দিবলৈ কৰা হৈছিল। বিশেষকৈ এই মৌজা কেইখনৰ—টিপলিং, ফাকিয়াল, জয়পুৰ, খেৰিমিয়া, মনোকোটা আৰু টিংকং। সেইটো চাহ-বাগিছাৰ surplus মাটি বুলি requisition কৰা হৈছিল। তাৰ পাচত তেওঁলোকে কেচ কৰি সেই মাটি surplus নোহোৱাটো প্ৰমাণ কৰিলে। কিন্তু ইতিমধ্যে কিছুমান মানুহ সোমাই তাত বহি গ'ল। গতিকে তেওঁলোকৰ যাতে কোনো hardship নহয় তাৰ কাৰণে পুনৰ বিবেচনা কৰি চাম।

Shri Phani Bara—এই ক্ষেত্ৰত মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব পাৰো নেকি যে কিছুমান চাহবাগানৰ অতিবিস্তৃত মাটি (চৰকাৰৰ 1 : 2 ratio মতে) requisition কৰা হয়। এই company টোৱে আন এখন বাগিছাৰ মাটি বুলি দেখুৱাই দি নিজৰ মাটি কম বুলি দেখুৱাই সেই কথা চৰকাৰে জানেনে?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—হয়, কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত সেইটো হয়।

Shri Dulal Chandra Barua—এই চাহবাগানৰ ক্ষেত্ৰতো মাটিকে আনৰ মাটি বুলি দেখুৱা নীতিকে অৱলম্বন কৰিছে নেকি? নহলে Derequisition প্ৰশ্ন কেনেকৈ আহে?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—এই মাটি derequisition সম্পৰ্কে D. C. যি proceedings আৰম্ভ কৰিলে তাৰ বিৰুদ্ধে Ministerৰ ওচৰত appeal কৰিলে। এইটো ১৯৫৪ চনৰ পূৰ্বৰি কেচ মাটি Requisition হ'ব লাগে বুলি ministerৰ order দিলে। তাৰ পাচত Party High courtলৈ গ'ল। High court এ মন্ত্ৰীৰ হুকুম বদ কৰি appealৰ point বিলাক পুনৰ উত্থাপন কৰিবলৈ হুকুম দিলে। গুৱাহাটীৰ পাচত High courtৰ নিৰ্দেশমতে derequisition কৰিবলৈ মন্ত্ৰীয়ে order দিলে।

Shri Kehoram Hazarika—চাৰ, এই মাটিখিনি বাগান খনৰ মালিকে Requisition কৰাৰ পাচত মাটিৰ কিছুঅংশ বিক্ৰিকৰিছিল। আৰু বিক্ৰী কৰাৰ ফলত বৰ্ত্তমান যিখিনি মাটি Requisition কৰা হ'ল সেই মাটিখিনি Surplus Landত পৰিণত হোৱা নাই এইটো সঁচাকৈ? যদি এইটো সঁচা হয় এইটো পুনৰ Requisition কৰিবনে?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—যদি সেইটো Surplus Land হয় তেতিয়াহলে সেইটো পুনৰ বিবেচনা কৰি চাব পৰা যায়। কিন্তু আমাৰ খবৰ মতে যেতিয়া Requisition কৰা হয়। তেতিয়া Surplus মাটি নাই। Requisition কৰাৰ আগতেই মাটিখিনি বিক্ৰী কৰিছে।

Shri Durgeswar Saikia—চাৰ, যিটো মাটি Requisition কৰিছিল সেইটো অতিৰিক্ত মাটি বুলি কৰিছিল। এই অতিৰিক্ত মাটি বুলি Report দিয়াত বাইজৰ আৰু Govt. ৰ বহুতো ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছে। কোন অফিচাবে এই অতিৰিক্ত মাটি আছে বুলি Report কৰিছে সেই বিষয়ে কিবা ব্যৱস্থা লবনে?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—চাৰ, এইটো আইনৰ ব্যাখ্যা অনুসৰি হয়। আমাৰ ইয়াত যি সকল Advocate সদস্য আছে সেই সকলে আইনৰ ধাৰাৰ ব্যাখ্যা সকলো সময়তে যে একে নহয় আৰু বেলেগ বেলেগ স্তৰৰ বেলেগ বেলেগ ব্যাখ্যা হয় সেইটো জানো যদি কোনো এটা ক্ষেত্ৰত Surplus বুলি ধৰিছে, আকৌ কোনো এটা ক্ষেত্ৰত Surplus নহয় বুলি গ্ৰহণ কৰে।

Md. Shamsul Huda—মাননীয় মহোদয়ে জনাব পাৰিবনে, যি খিনি মাটি Requisition কৰিছিল, সেইখিনি মাটি কোন Dateত প্ৰথম Notice দিছিল আৰু কোন ক্ষেত্ৰত মাটি খিনি বিক্ৰী কৰিলে?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—মই সেইটো খবৰ সংগ্ৰহ কৰি দিম।

Re : Registration of Co-operative Societies in certain gardens

Shri DURGESWAR SAIKIA asked :

*219. Will the Minister in charge of Co-operation be pleased to state—

(a) Whether the Assam Chah Mazdoor Sangha, Maran Branch has moved Co-operative Department to register Co-operative in the following gardens—

1. Hingrijan 2. Mohkhuti 3. Thowra 4. Rajabaria
5. Attabaria 6. Khongea

Under Sibsagar Subdivision ? And

1. Dekhari 2. Sepon Under Dibrugarh Subdivision ?

(b) Whether registration was granted ?

(c) If not, the reasons thereof ?

Shri LAKSHMI PRASAD GOSWAMI (Minister, Co operation) replied :

219. (a)—Yes.

(b) Not yet.

(c) The proposal for registration of Co-operative Stores in Hingrijan, Mohkhuti, Thowra, Rajabaria, Attabaria and Khongea will be considered, if the managements of the gardens agree to provide necessary facilities and fund required. As regards Dekhari, the management of the garden has refused to provide necessary help. So Government have deferred proposal till the management decides

to advance facilities and finance. As regards registration of store at Sepon, it has been reported that the management will consider after receipt of the Balance Sheets of the Moran T. E. Co-operative Store, Ltd., as Sepon is under the management of the Moran Tea Estate.

Shri Durgeswar Saikia—কিমান দিন আগতে এই প্রস্তার বিলাক পাইছিল আৰু কিয় এই প্রস্তার বিলাক কাৰ্য্যকৰী হোৱা নাই?

Shri Lakshmi Prasad Goswami—চাৰ, প্রস্তাৰবিলাক পোৱাৰ সঠিক তাৰিখ নাই। বেলেগ বেলেগ দিনত প্রস্তাৰ বিলাক পোৱা হৈছিল গোটেই খিনি একেলগে পোৱা নাই। ২০ খন বাগানৰ অসম চাহমজুৰ সংঘই প্রস্তাৰ দিছিল। আৰু বহুতো লোৱাহৈছিল। কিছুমান বাগানৰ সুবিধা আৰু fund দিয়া হোৱা নাই। সেই কাৰণে তেওঁলোকক Registration দিয়া হোৱা নাই। Registrationৰ নিয়মটো হৈছে working capital ১০০০ টকা, Share capital ২,৫০০ টকা আৰু Managerial Subsidy ১০০০ টকা, তাৰ বাহিৰেও ঘৰ, Electricity, পানী আদিও তেওঁলোকক দিব লাগে। তাৰ ভিতৰত খেন বাগানক Registration দিয়া হৈছে। আৰু বাকী খিনিয়ে condition full-fill কৰিলেহে management কৰা হব।

Shri Durgeswar Saikia—উত্তৰত তেখেতে ১১ খন কৰাৰ কথা কৈছে। তাৰ ভিতৰ খেনৰ Registration কৰিছে। আৰু ৬খন কিয় ইমান পলম হৈছে?

Shri Lakshmi Prasad Goswami—Condition full-fill কৰা বাগানক Registration নকৰাকৈ থকা নাই। তাৰ ভিতৰত খোৱা, মৰান, তিলৈজান, দোমবদলং আৰু চেপনক Registration দিয়া হৈছে।

Shri Lakshmi Prasad Goswami—I can assure the hon. member that whenever the other gardens will fullfil their conditions they will be registered.

Shri Dulal Chandra Barua—The Minister has said that even after fulfilling the conditions by those co-operatives some of the managements, have refused to give necessary help to them for want of which Government is not in a position to register these co-operatives. May I know from the Minister whether Government can take any effective steps against those managements who are not rendering such help and assistance to the labourers for formation of such co-operatives? Is there any rule to take effective steps against the management?

Shri Lakshmi Prasad Goswami—This is an agreement between the representatives of the labourers and the tea garden management. The Chah Mazdoor Sangha has taken up these matters with the managements of the garden. We have referred the matter to the Chah Mazdoor Sangha to finalise all these arrangements with the managements. If they can do it they will inform the co-operative Department and the Co-operative Department will register them. We have nothing to do directly with the managements.

শিল্প ক্ষেত্ৰত কাম কৰা গ্ৰাহক সমবায় সমিতি পাতিবৰ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ যি আচনি আছে, তাক কাৰ্য্যত পৰিণত কৰিবৰ কাৰণে কিবা Special Officer দিছিল নেকি?

Shri Lakshmi Prasad Goswami—বিশেষ অফিচাৰ আমি নিদিওঁ। কাৰণ তাত এজন Asst. Register থাকে। মৰান বাগানত managementৰ কিছু খেলি-মেলি লগাব কাৰণে এজন Special Officer Depute কৰা হৈছিল।

Shri Narendra Nath Sarma—শিল্প গ্ৰাহক সমবায় সমিতিত এজন বিশেষ অফিচাৰ দিব নেকি? আৰু বাগান বিলাকৰ যি অসুবিধা হৈছে তাৰ কাৰণে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ আঁচনিমতে বিশেষ অফিচাৰ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব নেকি?

Shri Lakshmi Prasad Goswami—চাৰ, চাহ মজুতৰ সজ্জাৰ ১০ খন Co-operative Storeৰ ভিতৰত ৫ খনক Register কৰা হৈছে। আৰু বাকী ৫ খনত Special Officerৰ প্ৰয়োজন নাই বুলি ভাবিছে।

Shri Soneswar Bora—চাৰ, আমাৰ মন্ত্ৰীমহোদয়ে প্ৰশ্নৰ উত্তৰত দোমৰ দলং বুলি কৈছে। এই দোম শব্দটো মন্ত্ৰী মহোদয়ে ব্যৱহাৰ কৰি অন্যাৰ্য কৰিছে।

Shri Lakshmi Prasad Goswami—চাৰ, বাগানখনৰ নামটো সলনি কৰি দিলে ভবিষ্যতে এই শব্দটো নকও। কিন্তু এতিয়া বাগানখন সেই নামতে আছে আৰু মই নতুন নামত কলে মানুহে বুজিবই।

Re : Splitting of Nalbari Police Thana

Shri PRABHAT NARAYAN CHOUDHURY asked :

*220. Will the Chief Minister be pleased to state—

(a) Whether Government is aware that Nalbari Police Station has become very unwieldy after creation of Nalbari Civil Sub division resulting in great difficulty in administration?

(b) Whether Government received proposal from the Subdivisional authority for splitting up of Nalbari Thana into three, if so, when and what is the proposal?

(c) What steps Government propose to take for implementation of the proposal?

(d) What is the reason of unusual delay in reorganization of the thanas for smooth running of administration?

Shri MAHENDRA MOHON CHOUDHURY

(Minister Parliamentary Affairs)

220. (a)—So far, the cases of the areas brought into the Nalbari Sub-division from the adjoining Thanas of Tamulpur, Rangia and Hajo and are being taken up by those Thanas and sent to Nalbari Court. When these areas are formally brought under Nalbari Thana by re-defining the boundaries of these Thanas, the new Nalbari Police Station will be unwieldy.

(b)—The proposal has not been received by Government as yet. It has been received by the Inspector General of Police who is getting it checked up by the Deputy Director of Surveys.

(c)—On receipt of the proposal steps will be taken to notify the new Thanas as well as to sanction the staff for the new Thanas to start functioning.

(d)—Some amount of delay was unavoidable as initially because of inclusion of certain areas of Tamulpur, Rangia and Hajo Thanas the boundaries of all these thanas and the New Nalbari Thana had to be redefined first and then for defining the boundaries of the three proposed Thanas.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya—চৰ, ১নং প্ৰশ্নৰ যিটো উত্তৰ দিলে সেইটোত সত্য কথা কোৱা নহল। অৱশ্যে আমি চৰকাৰৰ

পৰা খবৰ সংগ্ৰহ কৰিব লাগে, দিব নেলাগে। শ্বিলঙৰ পুলিছ বিভাগে যিটো খবৰ দিছে যে বড়িয়া থানাৰ যিটো অঞ্চল নলবাৰীৰ মহকুমাৰ অন্তৰ্ভুক্ত কৰিছে সেই অঞ্চল এতিয়া বড়িয়া থানাৰ ভিতৰতে বখা হৈছে সেইটো সঁচা নহয়। উদাহৰণ স্বৰূপে মই কওঁ যে গোটেই পশ্চিম বনভাগ আৰু পূব বনভাগ মৌজা আৰু পশ্চিম বৰিগোগ মৌজাৰ তিনিখন গাওঁ পঞ্চায়ত যি খিনি ঠাই নলবাৰীত পৰিছে সেইখিনি আগতে বড়িয়া থানাৰ অন্তৰ্ভুক্ত আছিল। এতিয়া নলবাৰীৰ অন্তৰ্ভুক্ত হোৱাৰ কাৰণে ঘৰুৱা পাৰত এটা out-post হ'ল। কেইবছৰ আগৰ খবৰ এই সদনত দিছে তাক নেজানো।

Shri Mahendra Mohan Chaudhary—প্ৰশ্নটো কোৱাৰ পিচতহে এই খবৰ আনি দিয়া হৈছে। কিবা ভুল হৈছে, তদন্ত কৰি সদনক জনোৱা হব।

Shri Gaurisankar Bhattacharyya—এইটোৰ দ্বাৰা সদনক বিভ্রান্ত কৰা হৈছে। পুলিছ বিভাগে যদি থানা বা তাৰ অন্তৰ্ভুক্ত এলেকাৰ কথা নেজানে বা জানিও সদনক খবৰটো নিদিয়ৱে তেনেহলে তাৰ যথোচিত ব্যৱস্থা লোৱা উচিত। এই উদ্ভৱ শতকৰা ৯৯ ভাগেই সত্য নহয়। বড়িয়া থানাৰ অন্তৰ্গত এলেকা সমূহ এতিয়া নলবাৰীৰ অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হ'ল; ইয়াৰ সঁচা খবৰটো নিদিয়াৰ কাৰণে কোন দায়ী তাৰ ব্যৱস্থা লব নে?

Shri Mahendra Mohan Chaudhary—যোৱা ২০ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখে A. I. G. P.ৰ পৰা এই খবৰ পোৱা হৈছে। ভট্টাচাৰ্য্য ডাঙৰীয়াই কোৱাৰ কাৰণে তদন্ত কৰা হ'ব যদি ভুল খবৰ দিয়া হৈছে।

Shri Dulal Chandra Baruah—ভুল খবৰ দিয়াৰ কাৰণে ব্যৱস্থা লবনে নলয় বা উচিত নে?

Shri Mahendra Mohan Chaudhary—লোৱা হ'ব আৰু লোৱা উচিত।

(Starred question no. 221 lapsed as the hon. questioner was absent)

Re : Supplying of amenities like rugs, torch lights, rain-coats, etc., to the V. D. P. Personnel

Shri DULAL CHANDRA BARUA asked :

***222.** Will the Chief Minister be pleased to state—

[a] Whether there is any provision of supplying certain amenities like rugs, torch lights, raincoats, umbrellas etc., to the V. D. P. Personnel ?

[b] If so, who has been authorised by Government to purchase these materials ?

[c] The agencies through which these materials are supplied ?

[d] Whether it is a fact that the materials supplied to different V. D. Ps in the State of Assam are defective ?

[e] If so, why ?

Shri MAHENDRA MOHAN CHOUDHURY

[Minister Parliamantary Affairs] replied :

222. [a]—Yes, the Village Defence Parties are supplied with provisions like Blankets, Umbrellas, Spears, Whistle with cords, Lantern, Torches and Badges to the Naiks. They are, however, not provided with raincoats.

[b]—The Inspector General of Police makes the purchases.

[c]—The purchases are made by calling for tenders which are scrutinised by a Board of three Senior Police Officers.

[d] & [e]—About the supplies made in 1966 a complaint was received that some of the articles were not of standard quality. Enquiries however revealed that the supplies tallied with the samples approved.

Shri Dulal Chandra Barua—Sir, may I know who are the Members of the Purchase Board ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—Sir, that information is not with me at the moment although it was a probable supplementary. Unfortunately I missed that information. I will supply it later on.

Shri Dulal Chandra Barua—Sir, whether it is a fact that the Purchase Board is only in name and in practice the Inspector General of Police is directly purchasing these things without calling for tenders and verifying the quality ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—Sir, it is not a fact. The Purchase Board call for tenders, collected samples and after collecting samples verified the rates and then settled the contracts with the parties.

Shri Dulal Chandra Barua—Sir, what is the procedure followed by the Government in the matter of distributing the materials ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—Sir, I think, it is done on the requisition submitted by the respective parties.

Shri Dulal Chandra Barua—Sir, whether it is a fact that the materials sent did not reach their destinations in time ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—Sir, if any specific case is brought to our notice, it will be enquired into.

Shri Dulal Chandra Barua—May I refer to last year's supplies to Jorhat subdivision of things like torch lights, umbrellas etc. which did not reach the destinations ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—Sir, that will be enquired into.

Shri Mussawir Ali Choudhury—Sir, may I know what is the number of V. D. Ps. in Assam and the amount spent thereof ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—Sir, the total number of registered parties is 4503, and un-registered parties 1898. On the average approximately one lakh of rupees is required annually for purchasing the standard equipments, and Rs. 35,000/— pocket money.

Shri Dulal Chandra Barua—What is the locus standi of registered and un-registered parties ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—Sir, un-registered parties are not supplied with materials.

Shri Dulal Chandra Barua—Whether the un-registered parties can function as the registered ones ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—They can function if they get recognition from the organisational head.

Re : Procedure for selection of member of Assam Public Service Commission

Shri MANESWAR BORO asked :

*223. Will the Chief Minister be pleased to state—

(a) What procedure is usually followed by the Government in respect of selection of members of the Assam Public Service Commission ?

(b) Who are the members of the present Assam Public Service Commission (Please give their names) ?

(c) Whether there is any scheduled tribe/plains member in the present Assam Public Service Commission ?

(d) If not, why ?

Shri MAHENDRA MOHAN CHOUDHURY
(Parliamentary Affairs Minister) replied :

223. (a)—Appointment of members of the Assam Public Service Commission is made in accordance with the procedure laid down in Article 316 (1) of the Constitution of India read with Regulation 4 of the Assam Public Service Commission Regulations, 1951.

(b)—Sri R. Thanhira, Chairman, Sri J. N. Das, Member, Sri A. Ahmed, Member and Sri A. N. Deb, Member.

(c)—No.

(d)—Community-wise representation in the matter of appointment of members of the Public Service Commission has not been envisaged in the Constitution of India. The overall eligibility as per Constitution of India and the Regulations mentioned above, are considered for appointment.

Shri Maneswar Boro—মহোদয়, মন্ত্রীমহোদয়ে জনাবনে যে বৰ্তমান Assam Public Service Commissionত Retired Member কেইজন আছে আৰু নতুন Member কেইজন আছে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—আগৰ Memberৰ ভিতৰত Sri R. Thanhira Chairman হিচাবে নিযুক্তি হৈছে আৰু বাকী-বোৰ নতুন।

Shri Maneswar Boro—একেজন ব্যক্তিয়ে দুটা term Member হৈ থাকিব পাৰে নে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—A. P. S. C.ৰ যি সাংবিধানিক নিয়ম আছে সেই মতে এজন ব্যক্তিয়ে দুটা Term P. S. C.ৰ Member হব নোৱাৰে। কিন্তু এজন পুৰণি Member দ্বিতীয় Termত Chairman হব পাৰে। অৰ্থাৎ কোনো পুৰণা Member যদি Chairman হয় তেতিয়া তেওঁ দুটা Term পাব পাৰে।

Shri Sadhan Ranjan Sarkar—Whether at the time of appointment of Member of the Public Service Commission, the Government takes into consideration the question of representation of the weaker sections of the community ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—Yes, Sir, at the time of appointment all these things are taken into account.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya—এই কথা হয় নে নহয় যে যেতিয়াৰ পৰা Assam Public Service Commission হৈছে তেতিয়াৰ পৰা অসমৰ 18/3/69 ভৈয়াম অঞ্চলৰ যি জনজাতি বা তপশীল ভুক্ত যি সম্প্রদায় তাৰ কোনো সদস্যকে এই কমিচনত সদস্য হিচাবে গ্ৰহণ কৰা হোৱা নাই বা চুপাৰীচ কৰা হোৱা নাই।

Shri Mahendra Mohan Choudhury—মোৰ জনাত হোৱা নাই।

Shri Gaurisankar Bhattacharyya—মহোদয়, আমাৰ দেশৰ জন-সাধাৰণৰ যিটো দুৰ্বল অংশ তেওঁলোকক আনুপাতিক সা-সুবিধা দিয়াৰ কাৰণে বিশেষকৈ আমাৰ সংবিধানত স্পষ্ট ভাৱে উল্লেখ কৰিছে। অৰ্থাৎ অন্যান্য সকলৰ লগতে আমাৰ তপশীল ভুক্ত ভৈয়ামৰ জনজাতীয় সম্প্ৰদায় সকলক যিহেতুকে স্পষ্টভাৱে নামাকৰণ কৰিছে সেইক্ষেত্ৰত আজিলৈকে আমাৰ Assam Public Service Commissionত আমাৰ ভৈয়ামৰ জনজাতীয় আৰু অনুসূচিত সম্প্ৰদায়ৰ কোনোলোককে অযোগ্য সদস্য হিচাবে চুপাৰীচ নকৰাৰ কাৰণ কি?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—মহোদয় আমাৰ Public Service Commission নিযুক্তিৰ ক্ষেত্ৰত যি সাংবিধানিক নিয়ম আছে সেই নিয়ম অনুসাবে ৫০% সদস্যৰ সংখ্যা চৰকাৰী চাকৰীয়া হব লাগে আৰু বাকী ৫০% ভাগ বেচৰকাৰী ভাৱে হব লাগে। আমাৰ বৰ্ত্তমান যিজন Chairman তেওঁ তপশীল ভুক্ত সম্প্ৰদায়ৰ মানুহ। অবশ্যে ভৈয়ামৰ জনজাতীয় লোকৰ পৰা বা অনুসূচিত সম্প্ৰদায়ৰ লোক এতিয়ালৈকে লোৱা হোৱা নাই।

Shri Gaurisankar Bhattacharyya—এই কথা হয় নে নহয় যে যেতিয়াই কোনো এজন লোক Public Service Commissionৰ সদস্য লয় তেতিয়াৰ পৰাই তেওঁ কোনো বাজনৈতিক দলৰ সদস্য হৈ থাকিব নোৱাৰে? বৰ্ত্তমান Assam Public Service Commissionৰ এগৰাকী সদস্যই কমতাপুৰ ৰাজ্যৰ যি আন্দোলন সেই আন্দোলনৰ সভাপতি হৈ আছে—কথাটো সচা নে? আৰু এই ক্ষেত্ৰত তেওঁৰ মুখ বন্ধ কৰিবলৈ তেওঁক চাকৰি দিয়া কথাটো সচানে?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—কোনো সদস্যকে মুখ বন্ধ কৰিবলৈ চাকৰী দিয়া হোৱা নাই। যদি কোনো সদস্য বাজনৈতিক দলভুক্ত সেইটো চৰকাৰে জনা নাই। গতিকে এই বিষয়ে তদন্ত কৰা হব।

Shri Gaurisankar Bhattacharyya—কমতাপুৰ ৰাজ্যৰ আন্দোলনৰ কথা চকাৰে শুনা নাই নেকি? তেওঁলোকে যে বেলেগ এখন ৰাজ্যৰ কাৰণে দাবী কৰি আন্দোলন কৰিছে। সেই সদস্য গৰাকী এতিয়াও সেই সংগঠনৰ সভাপতি হৈয়ে আছে আৰু আন এজনক কাৰ্য্যকৰি সভাপতি পাতিছে। এই কথা চাকাৰে নাজানে নেকি?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—সেই কথা জনা নাই। যদি বৰ্তমান কোনো সদস্যই কোনো ৰাজনৈতিক দলভুক্ত হৈ থাকে বা সদস্য হোৱাৰ পিচতো সেই বক্তিয়ে কোনো ৰাজনৈতিক দলৰ সভাপতি হৈ থাকে তেন্তে তেখেতক তাৰ পৰা বিৰত থাকিবৰ কাৰণে নিৰ্দেশ দিয়া হব।

Shri Gaurisankar Bhattacharyya—এই প্ৰশ্নৰ লগত। সম্বন্ধ নাথাকিলেও অসম চৰকাৰৰ পক্ষৰ পৰা কোৱা হৈছে যে, এজন সদস্য এটা Term হৈ থাকিব পাৰে; কিন্তু তেওঁ যদি সভাপতি হয়, তেন্তে কলিকতা High Courtৰ সিদ্ধান্ত যে, এজন সভাপতি, সভাপতিৰ উপৰিপ এজন সদস্য। গতিকে সদস্য আৰু সভাপতি হিচাবে যদি একেটা Termৰ ভিতৰত পৰে তেতিয়াহলে তেওঁ সেই Term লৈকেহে থাকিব পাৰে। কিন্তু আমাৰ A. P. S. C. ৰ ভূতপূৰ্ব সভানেত্ৰী শ্ৰীমতী বনেনি খংমেনে কিছুকাল সদস্য হৈ থকাৰ পিচত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰলৈ Re-Presentation দি সভাপতি হোৱা কালটো বেলেগেই ধৰি লোৱাত আমাৰ চৰকাৰে অনুমোদন কৰিছিল নেকি? আৰু এই বিষয়ে আইন মন্ত্ৰালয়ৰ পৰামৰ্শ লোৱা হৈছিল নেকি?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—চাব, সংবিধানৰ যিটো নিয়ম আছে সেইটো মই পঢ়ি শুনাওঁ। Article 316 (1) The Chairman and other members of a Public Service Commission shall be appointed, in the case of the Union Commission by the President, and in the case of a State Commission, by the Governor of the State.

Provided that as nearly as may be one-half of the

members of every Public Service Commission shall be persons who at the dates of their respective appointments have held office for at least ten years either under the Government of India or under the Government of a State, and in computing the said period of ten years any period before the commencement of this Constitution during which a person has held office under the Crown in India or under the Government of an Indian State shall be included.

(2) A member of a Public Service Commission shall hold office for a term of six years from the date on which he enters upon his office or until he attains, in the case of the Union Commission, the age of sixty-five years, and in the case of a State Commission or a Joint Commission, the age of sixty years, whichever is earlier :

(3) A person who holds office as a member of a Public Service Commission shall, on the expiration of his term of office, be ineligible for re-appointment to that office. Then Article 317 (1) Subject to the provisions of Clause (3), the Chairman or any other member of a Public Service Commission shall only be removed from his office by order of the President on the ground of misbehaviour after the Supreme Court, on reference being made to it by the President, has, on enquiry held in accordance with the procedure prescribed in that behalf under Article 145, reported that the Chairman or such other member, as the case may be, ought on any such ground to be removed.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya—The thing is this. At the very beginning of Article 316, it is said “the Chairman and other members.” If the Chairman would have been one category and members would have been another category, then it would have been said ‘the Chairman and members.’ The very fact that the word “other” is there shows that a Chairman is a member—Chairman and there are other members. And this has been adjudicated by the Calcutta High Court. In the case of Mrs. Bonily Khongmen, the Government of Assam did not refer the matter to any court either to the Supreme Court or to the High Court. In the case of Bengal, that matter came to the Court and the Court interpreted it like this. When the word ‘other’ is there it shows that one is a member-President and others are ordinary members, for example, there may be member-Secretary also. Therefore, as soon as a member completes six years of service or attains the age of sixty-five years, he or she is liable to retirement. Now, in case of Mrs. Bonily Khongmen, she represented to the Government and she got the opportunity. Now, in the case of this present Chairman, he held his membership for about six years. When this question of legal interpretation was there and particularly when there was a verdict of the High Court, though the Govt. of Assam is not bound by the decision of the Calcutta High Court, yet there is at least a guideline. So either the guideline set by the Calcutta High Court ought to have been followed or if the Government of Assam did not agree

with it, it ought to have moved the Supreme Court through the Law Ministry of the Government of India to get the interpretation. So, on what ground either of the two courses was not taken by the Government of Assam?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—I do not know what the Calcutta High Court verdict is. But we are guided by the Article of the Constitution. Article 319 (d) says “a member other than the Chairman of a State Public Service Commission shall be eligible for appointment as the Chairman or any other member of the Union Public Service Commission or as the Chairman of that or any other State Public Service Commission, but not for any other employment either under the Govt. of India or under the Government of State.”

চাৰ, সংবিধানৰ যিটো নিয়ম আছে সেইটো মই পঢ়ি শুনাওঁ।

Article 316 (1). The Chairman and other members of a Public Service Commission shall be appointed, in the case of the Union Commission or a Joint Commission, by the President, and in the case of a State Commission by the Governor of the State.

Provided that as nearly as may be one-half of the members of every Public Service Commission shall be persons who at the dates of their respective appointments have held office for at least ten years either under the Government of India or under the Government of a State, and in computing the said period of ten years any period before the commencement of

this Constitution during which a person has held office under the Crown in India or under the Government of an Indian State shall be included.

(2) A member of a Public Service Commission shall hold office for a term of six years from the date on which he enters upon his office or until he attains, in the case of the Union Commission, the age of sixty-five years, and in the case of a State Commission or a Joint Commission, the age of sixty years, whichever is earlier :

(3) A person who holds office as a member of a Public Service Commission shall, on the expiration of his term of office, be ineligible for re-appointment to that office. Then Article 317 (1) Subject to the provisions of Clause (3), the chairman or any other member of a Public Service Commission shall only be removed from his office by order of the President on the ground of misbehaviour after the Supreme Court, on reference being made to it by the President, has on enquiry held in accordance with the procedure prescribed in that behalf under Article 145, reported that the Chairman or such other member, as the case may be, ought on any such ground to be removed.

Shri Debeswar Sarmah—মাননীয় সদস্য শ্রীভট্টাচার্য্য দেবে যিটো প্রশ্ন তুলিছে সেইটো এটা বৰ Important প্রশ্ন কিন্তু এই বিধান সভাত এনেকুৱা প্রশ্ন সমাধান কৰাটো সম্ভৱ নহয়। সেই কাৰণে মোৰ বোধেৰে যদি কোনোবাই A. P. S. C.ৰ চাকৰি নাপায়, তেওঁ High Courtত Written Petition দি ইয়াৰ এটা নিৰ্মাংসা লব পাৰে। গতিকে এতিয়া অন্য প্রশ্ন আলোচনা কৰিলে বেয়া হব নেকি ?

Shri Gaurisankar Bhattacharyya—মাননীয় সদস্যই যি সকলে চাকৰি পোৱা নাই, তেওঁলোকক Writ Petition দিবলৈ উপদেশ দিয়াৰ কাৰণে তেখেতক চাকৰি নোপোৱা সকলে ধন্যবাদ দিব। যদি কোনো সদস্যই এই প্রশ্নবিলাক শুনিব নোখোজে তেখেতে কাণত খিলা দি থাকিব পাৰে। কিন্তু আমি চাকৰি পোৱা নোপোৱা সকলৰ কাৰো পক্ষে বা বিপক্ষে কবলৈ নাযাওঁ। কিন্তু কথা হৈছে আমাৰ চৰকাৰে যদি কিবা এটা কাম কৰে, সেই কাম নীতিসঙ্গত ভাবে কৰিছেনে নাই আৰু সেই কাম ৰাজ্যখনৰ শাসন ভালকৈ চলাবৰ কাৰণে কৰা হৈছে নে ৰাজনৈতিক টোপ বিলাবৰ কাৰণে কৰিছে সেইটো ভাবিবলগীয়া কথা। কাৰোবাক যদি সন্তুষ্ট কৰিবৰ কাৰণে বা কাৰোবাৰ মুখ বন্ধ কৰিবলৈ কোৱা হৈছে সেইটো আমাক জনাব লাগে।

Shri Mahendra Mohan Choudhury—Sir, Article 19 (d) says—“a member other than the Chairman of a State Public Service Commission shall be eligible for appointment as the Chairman or any other member of the Union Public Service Commission or as the Chairman of that or any other State Public Service Commission.....” Therefore, Sir, a member is eligible for appointment as Chairman of the Public Service Commission provided he is within the age limit.

Shri Debeswar Sarmah—এইটো কথা সঁচানে যে আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীগৌৰীশঙ্কৰ ভট্টাচাৰ্য্যই যিজন অসম লোক সেৱা আয়োগৰ সদস্যৰ ইঙ্গিত দিছে, নাম হলে কোৱা নাই, ময়ো নকওঁ, সেইজন এজন উচ্চ শিক্ষিত M. A. পাচ আৰু বিধান সভাৰ অভিজ্ঞতা থকা সমাজসেৱী লোক হয়নে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—তেখেত M. A. এই নহয় B. L. ও আকৌ সমাজসেৱীও।

Shri Gaurisankar Bhattacharyya—আৰু তেখেত এগৰাকী M. A L.ৰ গিৰীয়েকো।

Shri Dulal Chandra Barua—লগতে তেখেত কংগ্ৰেছী M. L. A. আৰু কংগ্ৰেছৰ এজন Active Member ৷

Dr. Bhupen Hazarika—মহী ডাঙৰীয়াই কৈছে যে অৱসৰ লব লগীয়া এজন মানুহক লোৱা হৈছে। পিছে তেখেতক অৱসৰ লোৱাৰ আগতে লোৱা হৈছিল নেকি? কাৰণ তেখেতৰ বয়স ৫৮ বছৰ।

Shri Mahendra Mohan Choudhury—আগতে লোৱা হৈছিল। P. S. C.ত ৬ বছৰলৈকে থাকিব পাৰে।

Shri Dulal Chondra Barua—মই সুধিব বিচাৰিছো যে সেইজন লোক কংগ্ৰেছৰ Active Member হয় জানো?

(b) Shri Mahendra Mohan Chaudhury—তেখেত এই সদনলৈ ৩ বাৰ M. L. A. হৈ আহিছে ২ বাৰ কংগ্ৰেছৰ পৰা আৰু এবাৰ স্বতন্ত্ৰ হিচাবে আহিছিল।

Shri Maneswar Boro—যিজন Retired Officer তেখেতৰ বয়স কিমান?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—৫৮ বছৰ।

Shri Maneswar Boro—P. S. C. Member হিচাবে ৬ বছৰ থাকিব পাৰে কিন্তু এখেতৰ বয়স ৫৮ ইয়াৰ লগত ৬ বছৰ যোগ দিলে ৬৪ বছৰ হয়। এতিয়া তেওঁ ৬৪ বছৰলৈ থাকিবনে আগতে Resignation দিব?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—তেখেত আপোনা আপুনি এৰা পৰিব।

Re : Flood-affected area of Panidihing, Thowra, Konwarpur and Nitai Mouzas of Sibsagar

Shri DURGESWAR SAIKIA asked :

*224. Will the Minister-in-charge of Revenue be pleased to stat—

(a) Whether it is a fact that during the last year, Panidihing, Thowra, Konwarpur and part of Nitai Mouzas of Sibsagar were badly affected during the last flood ?

[b] Whether the Demow Anchalik Panchayat submitted a Scheme of Test Relief Work ?

[c] What steps Government have taken to this effect ?

Shri MAHENDRA MOHAN CHOUDHURY
[Minister, Revenue] replied :

[]—Yes.

[b]—Yes.

[]—Government have sanctioned a total amount of Rs. 64,722 as Test Relief Grant for Sibsagar Subdivision including Demow Anchalik Panchayat.

Re : Destroyal of crops by Manager of Nagajan Tea Ltd.

Shri BHADRA KANTA GOGOI asked :

*225. Will the Minister-in-charge of Revenue be pleased to state whether it is a fact that the Manager of Nagajan Tea Co. Ltd. in Tipling Mouza, Dibrugarh destroyed by tractors all the crops belonging to private families residing on a plot of land on Dag No. 53 ?

Shri MAHENDRA MOHAN CHOUDHURY
[Minister, Revenue] replied :

225. No complaint from the private families regarding destruction of crops on Sarkari land covered by dag No.53 of Nagajan tea estate in Tipling Mouza has been received.

Bhadrakanta Gogoi—অধ্যক্ষ মহোদয়, মই মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াক সুধিব বিচাৰিছো যে ডিব্ৰুগড়ৰ উপায়ুক্ত আৰু বৰভূৰি সীমাত বাইজে আপত্তি দিছিল আৰু পুলিচে টেক্টৰেৰে ধ্বংস কৰা শস্যবিলাকত জুই দি পুৰি তাৰ ছাইবিলাক লৈ আহিছে। ইয়াৰ কিবা তদন্ত কৰিবনে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—আমাৰ খবৰ মতে এই সত্ৰাই কোনো মানুহৰ মাটি বেদখল কৰা নাই। এই সত্ৰাই ৩৪ বিঘা চৰকাৰী মাটি বেদখল কৰি চাহগছ কইছে। সেই কাৰণে সেই সত্ৰাক সেই মাটিৰ পৰা উচ্ছেদ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে।

Shri Bhadrakanta Gogoi—চাৰ, ৫৩ নং মাটিত টেক্টৰেৰে শস্য নষ্ট কৰি চাহ গছ ৰোৱা কথাটো সঁচানে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—চাৰ, এইটো সঁচা নহয়।

Shri Bhadrakanta Gogoi—এইটো অনুসন্ধান কৰিব নেকি, কাৰণ এই কথা সঁচা বুলি মই জানো।

Shri Mahendra Mohan Choudhury—মাননীয় সদস্য ডাঙৰীয়াই যেতিয়া সঁচা বুলি কৈছে ইয়াৰ এটা তদন্ত কৰাৰ প্ৰয়োজন আছে বুলি ভাবো।

Re : Number of P. G. R. and V. G. Rs encroached upon in Golaghat Subdivision

Shri NARENDRA NATH SARMA asked :

*226. Will the Minister-in-charge of Revenue be pleased to state—

(a) The number of P. G. R. and V. G. Rs in Golaghat subdivision encroached upon by the people ?

(b) Whether Government propose to take any step to evict these encroachers ?

(c) Whether it is a fact that the authority sold the paddy and other crops by auction sale to the bidders ?

(d) The total amount received by auction sale ?

(e) What steps Government propose to take to stop future encroachment ?

Shri MAHENDRA MOHAN CHOUDHURY (Minister Revenue) replied :

226. [a]—Total number of V. G. Rs partly or wholly under encroachment are 73. The total encroached area of these 73 V. G. Rs is 16,548B-3K-17L.

Total number of P.G. Rs under encroachment are 5 and the total encroached area of these 5 P.G. Rs is 3,304B-1K-1L

(b)—Necessary eviction proceedings against all the encroachers of V. G. Rs and P. G. Rs were duly started. Out of 73 V. G. Rs encroachers from 64 V. G. Rs were evicted and in the remaining 9 V. G. Rs eviction orders were passed and execution of eviction orders are under process of execution by the Sub-Deputy Collectors, Golaghat, Dergaon and Bokakhat.

Out of 5 P. G. Rs encroachers in two P. G. Rs were duly evicted and eviction orders in respect of the remaining 3 P. G. Rs were duly passed. But in one P. G. R., viz., Danichapari P. G. R. eviction has been stayed by the Deputy Commissioner, Sibsagar on appeal preferred by the encroachers. In the remaining two P. G. Rs

eviction orders are under process of execution by the Sub-Deputy Collector, Bokakhat.

(c)—It is fact that the confiscated crops or paddy altogether in 79 encroachment cases of this Subdivision were sold in public auction to the bidders.

(d)—Rupees 8,826 (Rupees eight thousand eight hundred and twentysix) only was received as bid money by auction sale.

(e)—Government have already directed all local officers to take expeditious auction against encroachments in V. G. R. and P. G. R.

Shri Narendra Nath Sarma—এই চৰনীয়া পথাৰ বিলাকৰ ভিতৰত যিবিলাক Grazingৰ উপযোগী নহয় সেইবিলাক ভূমিহীন খেতিয়কৰ মাজত খেতি কৰিবলৈ খুলি দিব নেকি ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—চৰকাৰে সেই ব্যৱস্থাই কৰিছে। সেই উদ্দেশ্যে মহকুমা মাটি উপদেষ্টা কমিটিৰ পৰা পৰামৰ্শ বিচাৰিছে।

Shri Kamini Mohan Sarma—P. G. R. বিলাকৰ পৰা বছৰি চৰকাৰৰ কিমান টকা লাভ হৈছে ?

Shri Mahandra Mohan Choudhury—এইটো প্ৰশ্ন হৈছে Enclosure প্ৰসঙ্গত, সেই কাৰণে P. G. R. ৰ পৰা গৰু মহৰ পৰা কিমান tax চৰকাৰৰ হাতলৈ আহে কব বৰ্ত্তমান নোৱাৰো।

Re : Total quantity of Sugar received by Deputy Director of Supply Dibrugarh during January, 1968 to November, 1968

Shri BHADRA KANTA GOGOI asked :

*227. Will the Minister-in-charge of Supply be pleased to state—

(a) The total quantities of Sugar received by the Deputy Director of Supply during the period from January, 1968 to November, 1968 ?

(b) The total quantities of Sugar allotted for Tinsukia Circle and Dibrugarh Circle during that period (figures to be shown separately) ?

(c) The names of the town and semi-towns in Dibrugarh and Tinsukia Circle ?

Shri RAMESH CHANDRA BAROOAH (Minister, Supply) replied :

227. (a)—36,975 quintals.

(b)—18,850 quintals in Tinsukia Circle.

18,125 quintals in Dibrugarh-1 Circle.

Dibrugarh Circle.

(c)—Chabua, Moran, Khowang, Barbaruah, Lahowal, Tengakhat, Dikom, Paritola, Diemaji, Jonai, Proper Mohanbari, Dibrugarh, Municipal area and its outskirts.

For Tinsukia Circle

Tinsukia, Naharkatia, Doom Dooma, Digboi, Margherita, Makum

Shri Bhadra Kanta Gogoi—আমি জনাত তিনচুকীয়া Circle আৰু ডিব্ৰুগড় Circleৰ জনসংখ্যা প্ৰায় সমান। তেনেস্থলত বিতৰণ ক্ষেত্ৰত ইমান তাৰতম্য কিয় হৈছে ?

Shri Ramesh Chandra Barooah—তিনচুকীয়াত ১৮৮৫০ কুইণ্টল আৰু ডিব্ৰুগড়ত ১৮১২৫ কুইণ্টল ইয়াৰ পৰা দেখা যায় যে তাৰতম্যও অতি সমান।

Shri Sadhan Ranjan Sarkar—Sir, whether sugar was supplied in that period in every district and divisional towns ?

Shri Bhadra Kanta Gogoi—ডুলিয়াজানৰ থাৰ্মেল Projectৰ জনসংখ্যা ও ধৰা হৈছে নেকি ?

Shri Ramesh Chandra Barooah—এই খণ্ড তিনচুকীয়া, নাহবকতীয়া অধিনৰ ভিতৰত পৰিছে।

Shri Durgeshwar Saikia—চাব, চাহবাগানৰ Population ও হিচাবত ধৰা হৈছে নেকি ?

Shri Ramesh Chandra Barooah—ধৰা নাই।

Shri Bhadreswar Gogoi—অধ্যক্ষ মহোদয়, Semi-town কাক কয় ?

Shri Ramesh Chandra Baruah—য'ত Municipality নাই, মাত্ৰ Town Committee আছে তাকে Semi-town বোলা হয় ?

Shri Kamini Mohan Sarma—চেনি বিতৰণৰ ক্ষেত্ৰত টাউন আৰু গাৱৰ বেমেজালি হ'ব নেলাগিছিল ; বিতৰণ ব্যৱস্থা ছয়ো ক্ষেত্ৰতেই সমপৰ্যায়ৰ হ'ব লাগিছিল।

Shri Ramesh Chandra Barooah—সমপৰ্যায়ৰ হ'ব লাগিছিল কিন্তু বস্তু নেথাকিলে ক'ব পৰা দিম।

Shri Sadhan Ranjan Sarkar—On what consideration this disparity supply both in villages and towns is maintained.

Shri Ramesh Chandra Barooah—Urbanত এটা rate আৰু Ruralত এটা Rate তেনেকুৱা কোনো concession নাই।

Shri Durgeshwar Saikia—চাহবাগানত চেনি কিয় দিয়া নহয় ?

Shri Ramesh Chandra Barooah— তেওঁলোকে Fair Price Shopৰ পৰা পাইছে।

Shri Durgeshwar Saikia— Fair Price Shopত workers সকলক নিদিয়ৈ।

Shri Kamini Mohan Sarma—চৰকাৰে জানেনে যে গাঁৱৰ মানুহৰো চেনিৰ প্ৰয়োজন অতি বেচি অন্ততঃ সৰু ল'ৰা-ছোৱালী আৰু বেমাৰীক খুৱাবলৈ লাগে। গাঁৱৰ মানুহেও সমপৰ্য্যায়ত চেনি পোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। এইটো ভৱিষ্যতে কৰিবনে নকৰে ?

Shri Ramesh Chandra Barooah— মই আগতেই কৈছো—সম পৰ্য্যায়ত বিতৰণ কৰিবলৈ বিচৰা কথা। কিন্তু বস্ত্ৰৰ নাটনিৰ কাৰণেহে কৰিব পৰা নাছিলো। এই মাহৰ পৰা rural অঞ্চলতো কোটা বঢ়াই বিতৰণৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে।

Shri Binoy Krishna Ghose—যোৱা ভোগালী বিহুত বহু ঠাইৰ মানুহে চেনি খাবলৈ পোৱা নাই; কথাটো সঁচানে ?

Shri Ramesh Chandra Barooah—সেইটো হ'ব পাৰে।

Shri Malia Tati— মন্ত্ৰীমহোদয়ে জানেনে যে চাহবাগানৰ মানুহে বস্ত্ৰ বিচাৰি গলে—যোগান বিভাগৰ ডেপুটি ডাইৰেক্টৰ আদিয়ে তেওঁলোকক অমানুসিক ব্যৱহাৰ কৰে ?

Shri Ramesh Chandra Barooah— মই এই বিষয়ে নেজানো। আগলৈ যাতে এনে নহয় তাৰ ব্যৱস্থা কৰিম।

UNSTARRED QUESTIONS

(To which answers were laid on the table)

Re : Establishment of Police Out-post at Boitamari

Shri MATHURA MOHAN SINHA asked :

127. Will the Chief Minister be pleased to state—

(a) Whether there is any proposal to establish a Police Out-post at Boitamari in the District of Goalpara ?

(b) If so, when it is expected to be started ?

(c) If not, whether Government propose to establish an Out-post there ?

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister) replied :

127. (a)—There is no such proposal at present.

(b)—Does not arise in view of (a) above

(c)—Having regard to the distance of the area from the present Police Station at Abhayapuri lack of good communication and existence of Tahsil Office and other Government Offices at Boitamari the question of establishing an Out-post there is being examined by the Inspector General of Police.

Shri Mathura Mohan Sinha—Cut-post কিয় কৰা নহয়
মহাত্মী মহোদয়ৰ পৰা জানিব পাৰোনে ?

*Shri Mahandra Mohan Choudhury—তথ্যপাতি সংগ্রহ কৰা হৈছে। যদি সমিধান যেন দেখা হয় তেতিয়া কৰা হব।

**Re : Motor accidents by Military Vehicles
in Cachar District**

Shri JATINDRA MOHAN BARBHUIYA asked :

128. Will the Chief Minister be pleased to state—

(a) What is the total number of motor accidents by Military vehicles in the district of Cachar since January, 1964 to December, 1968 ?

(b) How many people died of these accidents by Military vehicles ?

(c) What is the total number of motor accidents by Civil vehicles in the district of Cachar since January, 1964 to December, 1968 ?

(d) How many people died of these accidents by Civil vehicles ?

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister) replied :

128. (a)—There were 33 motor accidents by Military, para-Military and Armed Police vehicles in the district of Cachar during this period.

(b)—Nineteen.

(c)—Two hundred and forty seven.

(d)—Ninety-two.

Re : Khadi Gram Udyog Centre at Kumarikata

Shri MANESWAR BORO asked :

129. Will the Minister for Village Industries be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that there is a Khadi Gram Udyog Centre at Kumarikata ?

(b) If so, what is the total income and expenditures since 1966 and upto date ?

(c) How many officers and workers are there ?

Shri Mahendra Nath Hazarika (Minister, Sericulture and Weaving) replied :

129. (a)—Yes, there is a Gur Development Centre under the Khadi and Village Industries Board at Kumarikata.

(b)—The Gur and Khansari Scheme is mostly a demonstration Scheme for introducing improved implements for the manufacture of Gur. So it is not a paying concern. The expenditure incurred by the Board during the period from 1966 to February, 1969 in maintaining the staff is Rs. 10,038.65 P.

(c)—Only two workers—one Demonstrator and the Gur-Guide.

Shri Moneswar Boro—উত্তৰত কেৱল খৰচটোহে দেখুৱাইছে যে ১০,০৩৮ টকা ৬৫ পয়চা। কিমান আয় হ'ল সেইটো কিয় দিয়া নাই ?

Mahandra Nath Hazarika—অধ্যক্ষ মহোদয়, ইয়াত উল্লেখ কৰা হৈছে যে আয় নহয়।

Shri Gaurisankar Bhattacharyya—লাভ হয় নে নহয়?

Shri Mahendra Nath Hazarika—অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ আচনিটো হৈছে নতুন উন্নত পদ্ধতিৰে গুড় কৰিবলৈ শিকোৱা। আৰু পূৰ্ণি শালৰ ঠাইত নতুন শালৰ ব্যৱহাৰ কৰা। এই নতুন শালৰ দ্বাৰা কুঁহিয়াৰৰ বস শতকৰা ৬৫% ভাগ বেছিকৈ উলিয়াব পাৰি। কম খৰচত গুড় পগোৱা প্ৰশিক্ষণ দিয়া হয়। আমি প্ৰায় ১২ খন নতুন শাল আৰু ৭টা নতুন ধৰণৰ খালি বিতৰণ কৰিছোঁ।

Shri Gaurisankar Bhattacharyy—কুমৰিকটাত কেন্দ্ৰ এটা খোলা হৈছে। কেনেকৈ নতুন পদ্ধতিত কুঁহিয়াৰৰ বেছি বস উলিয়াই গুড় কৰা হয়। সেই গুড় কলৈ গ'ল?

Shri Mohendra Nath Hazarika—কম খৰচত যাতে ভাল গুড় উৎপন্ন কৰিব পাৰি তাৰ বাবে আমি কেন্দ্ৰ কৰিছোঁ। আৰু সেইবিলাক কেন্দ্ৰত ঠায়ে ঠায়ে প্ৰায় ১২ খন শাল বিতৰণ কৰিছোঁ আৰু ৭টা নতুন ধৰণৰ খালি বিতৰণ কৰিছোঁ।

Shri Gaurisankar Bhattacharyya—কুমৰিকটাত এটা কেন্দ্ৰ খোলা হৈছে। এই কেন্দ্ৰত উন্নত ধৰণৰ গুড় কমেই হওক বা বেচিয়েই হওক প্ৰস্তুত কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। সেইটো ভাল কথা। পিচে সেই গুড়-বিলাক গ'ল কলৈ?

Mr. Speaker—Now the question hour is over.

**Re : Opposition of local people to dereservation of
V. G. Rs and P. G. Rs.**

M. SHAMSUL HUDA asked :

130. Will the Minister, Revenue be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that in each case of dere-servation of V. G. Rs and P. G. Rs, the local people raised vehement opposition ?

(b) Whether it is also a fact that everywhere the opposing people are rich peasants and land holders ?

(c) Whether it is also a fact that in such cases Government yield to their opposition at the cost of the interest of the poor and landless agricultural labourers of the State ? If so, why ?

(d) Where the law in this regard can be suitably changed for the better ?

Shri MAHENDRA MOHAN CHUDHURY (Minister, Revenue) replied :

130. (a) No. It is not a fact that in each case of dere-servation local people raise opposition. But in some cases local people raise objection at the time of dereservation proposal of V. G. Rs and P. G. Rs. in the interest of the cattle population. These objections are heard and disposed of by the Deputy Commissioner according to the procedure.

(b)—This question is too general.

(c)—No. Each case is disposed by Government on its own merit.

(d)—Government do not consider any change is necessary.

**Re : Starvation death cases in the Derapather
Rehabilitation Site**

Shri SADHAN RANJAN SARKAR asked :

131. Will the Minister-in-charge of Relief and Rehabilitation be pleased to state—

(a) Whether the Government is aware that there are several cases of deaths due to starvation in the Derapather Rehabilitation site in the district of Nowgong ?

(b) Whether the Minister-in-charge has received any representation from the representatives of that area to that effect ?

Shrimati PADMA KUMARI GOHAIN (Minister of State, Relief and Rehabilitation) replied :

131. (a)—The Government is not aware of any death at Derapather Rehabilitation site due to starvation.

(b)—No representations from the representative (M.L.A) of that area have been received, but one Munindra Snal of Derapather sent to telegram alleging that three persons of Derapather had died of starvation. After enquiry it was found that these persons were suffering from diseases for a long time and their deaths were due to prolonged ailments.

Re : Number of Tubewells sunk at Derapather

Shri SADHAN RANJAN SARKAR asked :

132. Will the Minister-in-charge of Relief and Rehabilitation be pleased to state—

(a) The number of tubewell sunk by the Department for making drinking water available to those displaced persons at Derapather ?

(b) How many are in the working condition at present ?

Shrimati PADMA KUMARI GOHAIN (Minister of State, Relief and Rehabilitation) replied :

132. (a)—Fortysix tubewells.

(b)—Almost all of them are in working condition.

Re : Number of tarpaulins brought to Derapather

Shri SADHAN RANJAN SARKAR asked :

133. Will the Minister-in-charge of Relief and Rehabilitation be pleased to state—

(a) The total number of tarpaulins brought to the site at Derapather for making tents prior to the construction of permanet shelters ?

(b) How many of such tarpaulins have been received back by the Department ?

(c) What is the total cost of such tarpaulins ?

Shrimati PADMA KUMARI GOHAIN (Minister of State for Relief and Rehabilitation) replied :

133.— (a) Four hundred and eighty pieces of tarpaulins.

(b)—The tarpaulins still belong to the Department and as such the question of return to the Department does not arise.

(c)—Rs. 1,07,616.00 (Rupees one lakh, seven thousand six hundred and sixteen) only.

Re : The amount of rupees have been spent by the Department at Derapather under the head Communication

Shri SADHAN RANJAN SARKAR asked :

134. Will the Minister-in-charge of Relief and Rehabilitation be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that about a lakh of rupees have been spent by the Department at Derapather under the head 'Communication' merely for repairing 2 (two) old wooden bridges and for cutting jungles by employing the refugees ?

(b) Whether the Government propose to make a thorough probe as to the progress of work in relation to the expenditure made so far under different heads ?

Shrimati PADMA KUMARI GOHAIN (Minister of State, Relief and Rehabilitation) replied :

134. (a)—So far an amount of Rs. 71,696 has been

spent on the approach road from Kakicharili to Dera-pather. This amount was spent for repairing of three wooden bridges on the road, for collecting metals and gravelling the road, and for doing earthwork on the road. Refugee labourers were employed for repairing and reconstruction of the road on wages.

(b)—Government does not consider it necessary.

Re : Puthimari River on the Tamulpur-Goreswar P.W.D. Road

Shri MANESWAR BORO asked :

135. Will the Minister, P. W. D. (R. & B.) be pleased to state—

(a) Whether Government is aware of the fact that the Puthimari River on the Tamulpur-Goreswar P. W. D. Road has disconnected the Goreswar, Tamulpur and Nalbari Areas ?

(b) If so, whether Government has proposed to take up a scheme for construction of bridge over the Puthimari River at Gandhibarighat during the Fourth Five Year Plan ?

(c) If not why ?

Shri ALTAF HOSSAIN MAZUMDER [Minister of State, P. W. D. (R. & B.)] replied :

135. (a)—Yes.

(b)—No.

(c)—Due to paucity of fund.

Re : Number of Questions replied during the Session

M. Samsul Huda—অধ্যক্ষ মহোদয়, এই বিধান সভা আবন্ত হোৱাৰ আজিলৈকে ২৮ দিন হৈ গ'ল। আৰু যোৱা কেইদিন মাত্ৰ ৮.১ কৈ প্ৰশ্ন আহিছে। গতিকে দেখা যায় শ্ৰব পৰিমাণ আটাইতকৈ কম হৈছে। এইটোৰ দ্বাৰা ইয়াকে ক'ব হৈছে যে হয় চৰকাৰক বেহাই দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে, নহয় প্ৰশ্ন বিলাকৰ দায়িত্ব এবাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। এনে কৰি শেষ দিনা আমি দেখিম যে প্ৰশ্ন একেলগে ভুল কৰি দিছে তাত উপপ্ৰশ্ন কৰাৰ সময় নাই।

এই ব্যৱস্থাৰ প্ৰতি আপোনাৰ মই বিশেষ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো। এইটো যাতে নহয় তাৰ এটা যথা যথ ব্যৱস্থা আপুনি গ্ৰহণ কৰিব লাগে।

Mr. Speaker—অহা কালি মই প্ৰশ্ন সম্পৰ্কে বিশেষ Statement এটা দিম। ইয়াৰ পিচত আপোনালোকে যিবিলাক প্ৰশ্ন কৰিব, সেই মতে ব্যৱস্থা লোৱা হ'ব।

Shri Rothendra Noth Sen— We want the statement department waise.

Re : Transfer of an Assamese Teacher to Tura.

Shri Lakhyadhar Choudhury—অধ্যক্ষ মহোদয়, ইয়াৰ জৰিয়তে সদনত এইটো উত্থাপন কৰিব বিচাৰিছো যে এই ঘটনাৰ উত্তৰ হোৱাৰ কাৰণ হ'ল চৰকাৰৰ বৰ্তমান প্ৰচলিত স্থিতি নিয়োগ নীতি। তুৰা গৱৰ্ণমেণ্ট Multi-purpose Schoolৰ ছাত্ৰ সকলে এজন civics teacher নিয়োগ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰতিবাদ কৰি এখন চৰম পত্ৰ দাখিল কৰিছে। সেই চৰম পত্ৰখন মই পঢ়ি দিওঁ।

To :

The Director of Public Instruction, Assam, Shillong.

Subject : Immediate cancellation of appointment of
Shri Prabhat Bhuyan as Civics teacher.

Sir,

The students of Ture Govt. Multipurpose School very much regret to note the challenging attitude of the authorities inspite of our strike against the deputation of outsiders to this institution. The strike which has been kept in abeyance for the time being in response to the appeal of the Joint Director for Hills once more rouse the restless spirit of the students by appointment of an outsiders as a civics teacher.

That, there are qualified Garo candidates who applied for the post and there is no need of sending outsiders to this institution. It is therefore, our firm determination to turn out this man from this District and to this and in view, we shall employ any method fair and foul.

That, in justification of our action, we beg to remind the authorities that we have learned this from the Assamese people who wanted Assamese for every available post in the State. As an example we beg to note the following :

(a) Dr. H. J. Tailor, the former Vice Chancellor of Guwahati University and a world renown Scientist has been turned out of the Vice Chancellorship in preference to Dr. Mathura Nath Goswami, an Assamese.

(b) Shri Naidu, the former Chief Justice of High Court of Assam and Nagaland has been ousted in preference to an Assamese candidate.

(c) A big trouble and widespread strikes have been launched to drive away the oil Refinery employees from the state in preference to Assamese candidates.

(d) Looting and arson has been committed on the Non-Assamese dwellers of Guwahati on 26th January, 1968.

(e) Only recently there was a demand from an Assamese M L A to diminish the members of I A S personnel, as most of the I A S officers are found to be outsiders. There was also a demand from another MLA to use Assamese language in the Assembly inspite of the fact that Assam is a multilingual state.

That, the above examples are quite enough to justify our action and we beg the authorities to have clear understanding of our stand and do justice and fairplay.

Yours faithfully

Sd/—Clifford Marak

Joint Secretary,

Students' Union, Govt. Multipurpose School, Tura.

Copy to :—

- 1) Joint D. P. I, for Hills, Assam, Shillong
- 2) Inspector of School, Garo Hills, Tura
- 3) Education Minister, Assam, Shillong
- 4) Capt. W. A. Sangma, Garo Hills, Tura
- 5) Chairman, Managing Committee, Tura Govt. M. P. School
- 6) Shri Prabhat Bhuyan Tura Govt. M. P. School
- 7) Principal, Tura Govt. M. P. School.

Telegram যোগে Joint D. P. I. ক আগতে জনোৱা হৈছে।

Demand immediate removal of Prabhat Bhuyan. Appoint Garo. এই ক্ষেত্ৰত এনেকুৱা পৰিস্থিতি হৈছে যে Principal এ এই শিক্ষক জনৰ বক্ষণা-বেক্ষণৰ বাবে একো দিব পৰা নাই। এই শিক্ষক জনে ক্লাচ কৰিবলৈ গলে ছাত্ৰ সকল ওলাই আহে। এই শিক্ষক জনৰ বক্ষণা-বেক্ষণৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰিবলৈ অনুৰোধ জনালে।

Shri J. B. Hagjer (Minister Education): Mr. Speaker, Sir, this is not a new problem for us. We have been facing this problem for a year or so. As Mr. Choudhury has already said the problem started with the appointment of the Principal of the Higher Secondary and Multipurpose School. The Young Graduates, Association of Garo Hills has taken up an attitude which is challenging. The challenging attitude is not from the Govt. but the challenging attitude is from the Young Graduates' Association of Garo Hills. Perhaps it is the spirit of renaissance. What they have been telling is this that all appointments in Garo Hills should be made from amongst the Garos. That is definitely against our policy. We have been accommodating as far as possible their wishes. Things have now come to a point where we cannot agree. If the Garo hills is within Assam we have to follow the same principle there. I Personally told them it is not a helping attitude. They have to change their attitude-they have to have an accommodating spirit. The Joint D. P. I. was sent to settle up this matter. They did not give up the spirit of striking they have only post hanned we are taking steps, whatever we can do, to solve the problem.

We have instructed the Deputy Commissioner to protect him. At this stage, I think, I can only say this—but we are seized of the problem. It is an ailment—it is a malady in the body politics of ours and we are trying to correct it. All that I can say is that we are trying to solve this problem.

Re: Election to Mohkuma Parisbads in the Goalpara District

Shri Shahadat Ali Jotder—মহোদয় মই এটা কথা কব খুজিছো যে গোৱালপাৰা জিলাত মহবুমা পৰিষদৰ Election আমি পৰিষদত থাকোতেই চলি আছে। মই এখন চিঠি পাইছো যে অহা ২৫ মাৰ্চ তাৰিখে President Election হব। আমি ইয়াত থাকোতে সেই Election হব পাৰে নেকি?

Mr. Speaker: This is not allowed in Zero, hour. Now Grant No. 12.

VOTING ON DEMANDS FOR GRANTS

Demand No. 12.—“19 General Administration III Commissioners and District Administration”

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Minister Parliamentary Affairs)—Mr. Speaker Sir, on the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that a sum of Rs. 1,10,64,100 be granted to the Minister-in-charging to defray and charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1970. for the administration of the head “19—General Admini-

stration-(III-Commissioner and District Administration) ”.

Mr. Speaker : The motion is moved. There are Cut Motions (Voice—We all move the Cut Motions)

Shri Phani Bora—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই Cut motionটো move কৰি কেইটামান কথা কব খুজিছো।

মহোদয়, আমাৰ প্রশাসনীয় যন্ত্ৰটো আগৰ পৰা গুৰিলৈকে যে ইংৰাজৰ দিনতে তৈয়াৰ কৰা এটা যন্ত্ৰ আৰু চৰকাৰে তাত তেলতুল দি মেৰামতি কৰি ৰাখিছে, এইটো কোনেও অস্বীকাৰ কৰিব নোৱাৰে। আমাৰ যিখন Administrative Reform committee গঠন কৰা হৈছে তাৰ chair man জনেও মন্তব্য কৰিছে যে ইংৰাজে যিটো প্রশাসনীয় যন্ত্ৰ প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল সেই যন্ত্ৰটোকে চৰকাৰে তেওঁবিলাকৰ নীতিবিলাক সামাজিক ক্ষেত্ৰত কি অৰ্থ নৈতিক ক্ষেত্ৰত কাৰ্য্যকৰী কৰাত ব্যৱহাৰ কৰিছে। জনসাধাৰণৰ প্ৰতি সহানুভূতি সম্পন্ন প্রশাসন যন্ত্ৰ চৰকাৰে পুনৰ সংগঠিত কৰাৰ প্ৰয়োজন আছিল। কিন্তু বাস্তৱ ক্ষেত্ৰত এই যন্ত্ৰটোৰ কোনো পৰিবৰ্ত্তন হোৱা নাই। কংগ্ৰেছে সমাজতন্ত্ৰৰ কথা মুখত কয় আৰু কামত আচলতে ধনতান্ত্ৰিক ব্যৱস্থা গঢ়ে। বৰ্ত্তমান চৰকাৰৰ প্রশাসনীয় যন্ত্ৰটো সমাজতন্ত্ৰ নালাগে সাধাৰণ ভাবে গণতান্ত্ৰিক লক্ষ্য অভিযুখী কৰিও গঢ়ি তোলা নাই। ধৰক সমবায় ব্যৱস্থা। বৰ্ত্তমান শাসন যন্ত্ৰ সমবায় পদ্ধতিৰ পৰিচালক নহৈ ই তাৰ বিৰোধী হৈছে কাম কৰে। এই যন্ত্ৰৰ পৰিবৰ্ত্তন কৰাৰ কোনো লক্ষ্য দেখা নাই। ইংৰাজৰ উপনিবেসিক ৰাজত্ব পৰিচালনা কৰিবৰ কাৰণে গোটেই যন্ত্ৰটো তৈয়াৰ কৰিছিল। তলৰ পৰা ওপৰলৈকে গোটেই যন্ত্ৰটো তৈয়াৰ কৰিছে। বিদেশী সাম্ৰাজ্যবাদৰ স্বাৰ্থবক্ষাৰ কাৰণে জমিদাৰ আৰু ডাঙৰ ডাঙৰ সম্পত্তিশীল মানুহৰ স্বাৰ্থবক্ষাৰ কাৰণে এই প্রশাসনীয় যন্ত্ৰটো তৈয়াৰ কৰিছিল এই কথা আমাৰ স্বাধীনতা আন্দোলনৰ সময়ত কংগ্ৰেছেই কৈছিল যে ইংৰাজৰ দৰে কেৰানী তৈয়াৰ কৰিবলৈহে আজি আমাৰ দেশতো শিক্ষা দিয়া হৈছে এতিয়া আমাৰ এই ব্যৱস্থাৰ আমূল পৰিবৰ্ত্তন কৰিবলৈ সমৰ্থ হলো নে নাই। আজি আমি যদি চাওঁ স্বাধীনতাৰ ২১/২২ বছৰৰ পাচতো পৰিবৰ্ত্তনৰ ব্যৱস্থা কি হৈছে, D. Cৰ পৰা তললৈকে সকলো অফিচাৰৰ অৱস্থা কি? মই বেছি কথা নকওঁ আৰু

বেছি উদাহৰণে নিদিও। মই এইটো কথা স্পষ্টভাবে কব লাগিব যে আমাৰ প্ৰশাসনীয় যন্ত্ৰৰ সম্পৰ্কত অংশ গ্ৰহণ কৰা বিৰোধী দলৰ সদস্য সকলৰ কথাৰ মুখনি মাৰিবলৈ গৈ কংগ্ৰেছ দলৰ উপ-দলপতিয়ে কৈছিল যে সংযত ভাবে কব লাগে যাতে অফিচৰ বিলাক হতাশ নহয়। মই ভাবো এইটো বৃটিচৰ মনোভাব। যদি এজন অফিচৰে চৰকাৰৰ উদ্দেশ্য মতে কাম নকৰে, বেয়া কাম কৰে চৰকাৰে যদি তেওঁক সংশোধন কৰাৰ চেষ্টা নকৰি বিৰোধী দলে তাৰ সমালোচনা কৰিলে সেই অফিচৰ কৰ্মচাৰীৰ দোষ থাকি চৰকাৰে নিজৰ সন্মান আৰু কৰ্মচাৰীৰ মনোবল বখাৰ কথাহে কয় তেন্তে তেওঁলোকক বেয়া কামত উৎসাহিত হৈ কৰে। দোষ থাকি বাখি শাসনযন্ত্ৰৰ নৈতিকতা বন্ধা কৰা নাযাব। কংগ্ৰেছে তাকেই কৰি আছে।

মই এটা ঘটনাৰ কথা কও হোজাইত পুলিছে ২টা লৰা মাৰি পেলালে, তাৰ খবৰ লবলৈ মই গৈছিলো। এজন উচ্চ পদস্থ কৰ্মচাৰীয়ে কৈছিল যে পুলিচৰ Moral এনেয়েই নষ্ট হৈ গৈছে সেইটো যাতে আৰু নষ্ট নহয়— আপোনালোকে চাব। মই আশা কৰিছিলো সদস্য হিচাবে মোক তেখেতে ঘটনাটোৰ বিষয়ে কলেহেঁতেন কিন্তু তাৰ পৰিবৰ্তে তেখেতে পুলিচৰ Moralৰ বিষয়েহে কলে। কি কাৰণে তেখেতে এই কথাটো কলে সেইটো ভাবি চাবলগীয়া কথা। আমাৰ দুখীয়া কৃষকৰ ক্ষেত্ৰত কি হৈছে? তেওঁলোকৰ বিষয়ৰ যি কোনো কথাই কোনো দৰ্খাস্ত দিলে সেই file ঘূৰি পকি তাৰ মীমাংসা হওতে বহুত দেৰি হয়। এখন দৰ্খাস্ত minister-ৰ ওচৰ পাওতে কিমান দিন লাগে তাৰ খিক নাই। এনেকুৱা এটা চৰকাৰী প্ৰশাসন সূচাক-কপে চলিছে বুলি কব পাৰিনে? কাৰোবাৰ ঘৰত জুই লাগিলে বা কোনো গাৰলীয়া বাইজৰ গৰু মৰিলে তাৰ বাবে কোনো ধৰ্ম বিচাৰি বা সাহাৰ্য্য বিচাৰি দৰ্খাস্ত কৰে S.D.C. ৰ পৰা D.C. পাওতে বহুতখিনি সময় লাগে তাৰ পিচত আকৌ তেওঁলোকৰ Sanction পোৱাৰ পিচত নানা স্থান ঘূৰি ঘূৰি শেষত ১০০ টকা পাওতে অহা-যোৱা আৰু ঘোচঘাচত প্ৰায় টকা গৈ শেষ হয় আৰু প্ৰকৃততে পায়গৈ ২০ টকা মান। এনেকুৱা এটা প্ৰশাসন চলি থাকিবলৈ হলে বাইজৰ কি দুৰ্গতি হব পাৰে ভাবি চাওক। এতিয়ালৈকে প্ৰশাসনিক কোনো পৰিবৰ্তন দেখা নাই। আগৰ আমোলত্ৰান্তিক যি পদ্ধতি

চলি আছিলিয়েই এতিয়াও চলি আছে। কেবল fileৰ সংখ্যা বাঢ়িছে চাকৰিয়ালৰ সংখ্যা বাঢ়িছে, টকা খৰচ হৈছে, কিন্তু প্রশাসনিক যন্ত্ৰৰ একো উন্নতি হোৱা নাই।

এই ক্ষেত্ৰত আৰু এটা কথাৰ প্ৰতি মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰো যে যি officeত ৬/৭ জন কেবানী আছে তাত এজন supdt. দিয়া হয় আৰু আন এটা Dept.ত সেই ৬/৭ জন কেবাণী থকা স্বত্বেও তাত কোনো supdt. নিদি ১ জন senior কেবাণীৰ তত্ত্বাবধানত office চলোৱা হয়। অথচ এওলোকৰ কামৰ দায়িত্ব ভিতৰত কোনো পাৰ্থক্য নাই। এইবিলাক anomaliesৰ কাৰণেই প্রশাসনিক যন্ত্ৰত নানা আত্মকালে দেখা দিছে।

জিলাৰ মুৰব্বী যেনে D.C. S.P. যি সকলক নিয়োগ কৰা হয় তেওঁলোকক I.A.S. cadreৰ পৰা লোৱা হয় অৱশ্যে A.C.S আৰু I.A.Sৰ বিষয়ে বহুত আলোচনা হৈ গৈছে আৰু সেই সম্বন্ধে মই বেচি কব নুখোজো কিন্তু যিজনক এখন জিলাৰ মুৰব্বী হিচাবে নিয়োগ কৰা হয় তেওঁৰ অভিজ্ঞতা থকা প্ৰয়োজন কিন্তু কাৰ্য্যক্ষেত্ৰত আমি দেখিছো যে ২৩/২৫ বছৰ বয়সীয়া লোক একোখন জিলাৰ দায়িত্ব দিয়া হয় অৱশ্য বয়স কম হলে মেধাবী নহয় বুলি মই নকও কিন্তু জিলাৰ মুৰব্বী ক্ষেত্ৰত অভিজ্ঞতা থকা প্ৰয়োজন। সেইকাৰণে মই কও আমাৰ A.C.S. Officeৰ সকলক তেওঁলোকৰ অভিজ্ঞতাৰ আৰু গুণৰ ভিত্তিত Promotion দিয়া উচিত। যিবিলাক I.A.S. Officer আছে তেওঁলোকৰ Theory ৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি শাসন চলাবলৈ চেষ্টা কৰে। কিন্তু যিদৰে প্রশাসনিক কাম কাজ চলাব লাগে সেইটো নজনাৰ কাৰণে আমি দেখিছো আজি প্রশাসনৰ ক্ষেত্ৰত চাৰিওফালে চৰকাৰ failure হৈছে আৰু নানা বৰকমৰ গোলমালৰ সৃষ্টি হৈছে। সেইকাৰণে আমি এইবিলাক কথালৈ লক্ষ্য ৰাখিব লাগিব। কিছুমান S.P ক নিয়োগ কৰা হৈছে যিবিলাক একেবাৰে ডেকা লৰা, (মই কিন্তু General হিচাবেহে কৈছো কাৰো ক্ষতি কৰিব খোজা নাই) এনেকুৱা S.P.য়ো আছে যি Prohibition Areaত মদ খাই পৰি থাকে আৰু Prohibitionৰ ক্ষেত্ৰত staff ৰখা হৈছে, টকা খৰচ হৈছে, কিন্তু সেই Prohibition এলেকাত Police Officerএ মদ খাই কব নোৱাৰা হৈ থাকে। নগৰৰ এখন থানাৰ Officerৰ জনৰ ওচৰলৈ সন্ধিয়াৰ পিচত কোনো যাব নোৱাৰে

আনকি S.P.য়ে যাব নোৱাৰে। তেওঁৰ বাপেকৰো তেওঁৰ ওচৰলৈ যোৱাৰ সাধ্য নাই সেই সময়ত।

যদি প্রশাসনীয় যন্ত্ৰটো সটাকৈ ভাল কৰিব খুজিছে তেনেহলে মন্ত্ৰীডাঙৰীয়াই সেই নামটো মোক সুধিব আৰু মই নামটো দিম। মই বাস্তৱৰ কথা কৈছো। পুলিচ বিভাগ হৈছে লণ্ড-ভণ্ড কৰা Organised gang of dacoits আৰু Unlawful Activities তেওঁলোকৰেই বেছি। এনে স্থলত এই বিলাক ক্ষেত্ৰত যদি কোনো ভাল ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা নহয় তেনেহলে আজি আমি যিবিলাক উন্নয়ন সম্পৰ্কীয় কথা কৈছো সেইবিলাক কাৰ্য্যকৰী নহব। মই ভাৰো যিবিলাক Ministerial staffৰ মানুহ অৰ্থাৎ কেৰেণী Catagoryৰ মানুহ বা সাধাৰণ পুলিচ বা পুচিল অফিচাৰ তেওঁলোকৰ অৱস্থাৰ উন্নতি আৰু তেওঁলোকৰ পৰিয়ালৰ ভৰণ-পোষণ, লৰাছোৱালীৰ পঢ়া-শুনা আৰু তেওঁৰ যাতে আৰ্থিক উন্নতি হয় তাৰ কাৰণে চৰকাৰে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব। তাত আমাৰ আপত্তি নাই কিন্তু তেওঁলোকে ঘোচ খোৱাটো আমি বাঞ্ছা নকৰো। কাৰণ দেখা গৈছে যে এখন চিঠি বা দৰ্খাস্তৰ নং বিছাৰিবলৈ গলেও তেওঁলোকক টকা দিব লাগে। অৱশ্যে আমি গলে নলয় কিন্তু আমি কিমানজন মানুহৰ দৰ্খাস্ত উলিয়াই দিম? এই ঘোচ খোৱা প্ৰথাটো যিটো প্ৰথাই আজি অক্টোপাচৰ দৰে দেশখনক গিলি খাব ধৰিছে সেইটো অচিৰেই বন্ধ কৰিব লাগে। ইয়াতেই হয়তো কব যে প্ৰমাণ কৰিব পাবিলেই শাস্তি দিয়া হব কিন্তু প্ৰমাণ কৰে কেনেকৈ? এই সম্পৰ্কত ছুটামান কেচ নগাৱৰ D. C.ৰ ওচৰত দাঙি ধৰা হৈছিল কিন্তু পাচত বিচাৰত ফোচ হল। গতিকে ইয়াত জনসাধাৰণক বন্ধা কৰাৰ কাৰণে হাত চলোৱাৰ বাহিৰে মাৰ-ধৰ কৰাৰ বাহিৰে অন্য একো উপায় নোহোৱা যেন লাগে। নহলে এনেকুৱা এটা কৰিব পাৰি যে Publice ৰ তৰফৰ Vigilance Committee একোটা গঠন কৰি সেই কমিটিৰ Report ৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি বিচাৰ হব লাগে। নহলে এই অক্টোপাচৰ গ্ৰাসৰ পৰা বাইজক উদ্ধাৰ কৰাৰ কোনো উপাই নাই।

প্ৰশাসনৰ কৰ্মচাৰী সকলৰ আৰ্থিক অৱস্থা উন্নত কৰিব লাগে আৰু লগতে এনে কঠোৰ ব্যৱস্থাও কৰিব লাগে যাতে কেতিয়াবা ধৰা পৰিলে উদাহৰণ মূলক শাস্তি পায়। কিন্তু দুখৰ বিষয় আজি ২০/২১ বছৰৰ কংগ্ৰেছী

শাসনৰ ভিতৰত আমি দেখিছো কংগ্ৰেছী চৰকাৰ Completely Hopeless আৰু এই বিলাক এখেত সকলক কৈ লাভ নাই। অৱশ্যে এটা কথা মই ডাঠি কব পাৰো যে যদি এই কংগ্ৰেছী চৰকাৰ ভাঙি নতুন চৰকাৰ গঠন কৰা হয়; সেই চৰকাৰে পুৰোজন হ'লে সবিধান বদল কৰি হলেও বুট্‌ছৰ দিনৰ তেল-মবিল দি চালু কৰি বখা পুৰণি শাসন যন্ত্ৰৰ সম্পূৰ্ণ নতুনকৈ গঢ়ি তাৰ দ্বাৰা দেশ আৰু জনগণৰ স্বাৰ্থ বক্ষা কৰিব পৰা হ'ব। এইটো কৰিবই লাগিবই।

তাৰ পাচত মই কব খুজিছো চাকৰি Transferৰ ক্ষেত্ৰত ১০০/১২৫ টকা দৰমহা পোৱা কৰ্মচাৰী সকলকো Transfer কৰি ঘূৰাই লৈ ফুৰে। সাধাৰণ কৰ্মচাৰী বিলাকক Transfer কৰি ঘূৰাই লৈ ফুৰোৱাৰ কাৰণ বুজিব নোৱাৰি।

M. Shamsul Huda—অধ্যক্ষ মহোদয় সেইকালে Treasury Bench ত মাত্ৰ কেইজনমান মানুহ বহি আছে। তেখেত সকলক যাবলৈ কোৱাই ভাল।

Shri Sadhan Ranjan Sarkar—কালি ইয়াত কৈও কম আছিল।

Shri Phani Bora—৪/৫/৬/শ টকা দৰমহা পোৱা মানুহ বিলাককো বিভিন্ন ঠাইৰ পৰা বিভিন্ন ঠাইলৈ Transfer কৰা হয়। সেই Transfer কৰা মানুহ বিলাকক জীৱণ ধাৰণৰ বাবে যি খৰচ পাতি লাগে ঘৰ-ভাৰা লাগে সেই বিলাক বহণ কৰা বৰ বৰ্ষসাধ্য হৈ পৰে। সেই মানুহ বিলাক ঠাইৰ পৰা আন ঠাইলৈ Transfer কৰে অথচ তেওঁলোকৰ উপাৰ্জন বঢ়াই নিদিয়ৈ কেৱল তেওঁলোকক বাহিৰা উপাৰ্জন থকাৰ কথাহে দোহাৰে। তাৰ মানে চৰকাৰে নিশ্চয় যোচা খোৱাত উৎসাহ দিয়ে।

Transfer ৰ সম্পৰ্কত আৰু এটা কণ্ড যে, যিবিলাক লোকক Transfer কৰা হয় সেইবিলাকৰ কাৰণে থকা ঘৰ আদিৰ Ready বাখিব লাগে যাত কোনো অশুবিধা নহয়। যদি তেওঁলোকে বেছি টকা ভাৰা লৈ ঘৰ লব লগীয়া হয় তেনেহলে তেওঁলোকে দৰমহাৰ পইছাবে খাবই নে ঘৰৰ ভাৰা দিব? অন্ততঃ যিবিলাক Transferrable Post আছে সেইবিলাক Postৰ ক্ষেত্ৰত এনেকুৱা ব্যৱস্থা বখাটো দৰকাৰ।

(A Voice বহুত টকা লাগিব নহয়)

চাহ বাগান সংকালয়ক দিবলৈ, টাটা বিবলাক দিবলৈ যদি টকা পায় তেন্তে এই কামৰ কাৰণেও নিশ্চয় টকা ওলাব। কিছুমানক ওমাহৰ পিচতে Transfer কৰা হয় আকৌ কিছুমানক ১০/১২ বছৰেও Transfer কৰা নহয়। এজন অভাবচিয়াবক এটা Sectionৰ পৰা আন এটা Sectionলৈ Transfer কৰিব লাগিলে Executive Engr. বা Superintendent Engr. এ কৰিব পাৰে। কিন্তু সেইটো ওপৰৰ পৰা হাত দিয়ে। উদাহৰণ স্বৰূপে Adjl. Chief Engr. Golok Sarmah. ই নগাওঁলৈ গৈ এজন Overshere ক এটা Section ৰ পৰা আন এটা Section লৈ বদলি কৰি আহিছে। আক আন এজনক আনি তাত দিছে কিয়? টকা পইছাৰ লেন-দেনৰ বাহিৰে আক কি কথা হব পাৰে? গতিকে মই আশা কৰো যে আমাৰ চৰকাৰৰ অন্ততঃ যিবিলাক অত্যন্ত জঘন্য কাম চকুত পৰে সেইবিলাক বন্ধ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগে।

অবশেষত মই এই কথা কবখুজিছো যে আমাৰ প্রশাসনীয় যন্ত্ৰ পৰিচালনাৰ ক্ষেত্ৰত এই আমলাতান্ত্ৰিক বৃদ্ধি মনোভাৱ এবিধ লাগে।

Promotion ৰ ক্ষেত্ৰত যিসকলে ভাল কাম কৰে Junior হলেও সেই লোক সকলক Promotion দিব লাগে। বৃটিছৰ দিনৰ পৰা এটা নিয়ম চলি আহিছে যে প্ৰত্যেকৰে এটা Confidential Record থাকে। আক সেই record ওপৰওলাই যি লিখে তাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰিয়েই তেওঁলোকৰ Promotion হয়। কিন্তু কোনোবা ওপৰওলাই হয়তো এজন কৰ্মচাৰীৰ বিৰুদ্ধে কিবা ব্যক্তিগত হিংসাত্মক মনোভাব লৈ কিবা এটা লিখি থৈ যাব পাৰে। কিন্তু সেইটোকে ভিত্তি কৰি প্ৰমোচনৰ বিষয় নিৰ্দ্ধাৰণ নকৰি অফিচৰ অন্যান্য কৰ্মচাৰী সকলৰ লগতো আলোচনা কৰিহে তাৰ ওপৰত সিদ্ধান্ত লব লাগে। আচলতে যদি মানুহজন উপযুক্ত হয় তেওঁক প্ৰমোচন দিব লাগে।

আজি জনগণ নিম্নস্তৰৰ জনগণৰ সাৰ্থ বন্ধা আক দেশৰ গগতন্ত্ৰ আক সমাজতন্ত্ৰৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ কথা মনত ৰাখি পুৰাশনৰ যন্ত্ৰ নতুন কৈ পুৰ্ত্তিষ্ঠা কৰিব লাগিব।

Speech not corrected.

Shri Gaurishankar Bhattacharyya—উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ আয়ুক্ত আৰু উপায়ুক্ত সকলৰ যি পুশাসনীয় তাৰ যদি বিভিন্ন দিশলৈ চাও আৰু বিবিলাক আন্দোলন আছে সেইবিলাক যদি List তুলি কৰো তেনেহলে তাৰ দোষ নাই। এইবিলাক অসীম। সেই কাৰণে মই সেই দোষলৈ চাবলৈ চিন্তা কৰা নাই। মই নীতিৰ ফালৰ পৰা আৰু ইতিহাসৰ ফালৰ পৰাহে কেইটামান কথা ক'ম। আমি এইটো কথা মনত ৰখা উচিত যে বৰ্তমান আমি যিটো শাসনযন্ত্ৰ পাইছো এই শাসনযন্ত্ৰ সমাজ আৰু দেশৰ সংহতিত হোৱা এক বিপ্লবৰ ফলস্বৰূপে পোৱা নাই। এইটো পাইছো East India Company তথা বৃটিছ সাম্ৰাজ্যবাদৰ উত্তৰাবীকাৰি হিচাবে। পাইছো এটা বিদেশী Company এ বৃটিছ সাম্ৰাজ্যবাদৰ যি উদ্দেশ্য আছিল তাক কাৰ্য্যত পৰিণত কৰিবলৈ আধিপত্য চলোৱা যন্ত্ৰ হিচাবে আমি পাইছো। আমি মানে কেইজনমান মুত্তীমীয় লোক নহয় আমি মানে ভাৰতৰ জনসাধাৰণ গৰীব, ধনী, দুখীয়া, সকলোৱে পাইছো। এনেদৰে এখন সংবিধান ৰচনা কৰা হ'ল যি খনত সকলোৱে সমভাৱে ৰাজনৈতিক অধিকাৰ পাইছে। কিন্তু ২০/২৫ বছৰৰ অভিজ্ঞতাই এই কথা দেখুৱাই দিয়ে পুত্ৰোক্ত বা পৰোক্ত ভাৱে যে আমাৰ দেশৰ জনসাধাৰণে অৰ্থনৈতিক, ৰাজনৈতিক স্বাধীনতা আজিও পোৱা নাই। যেতিয়া আমাৰ মানুহে এটা শাসন যন্ত্ৰ বিছাৰিলে তেতিয়া আমাৰ ৰাজনৈতিক নেতা সকলে বৃটিছ সাম্ৰাজ্যবাদীয়ে এৰি থৈ যোৱা যন্ত্ৰটোক ললে। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি জানে ১৮৩৩ চনলৈকে East Indian Companyৰ প্ৰশাসনৰ মূল লক্ষ্য আছিল কেনেকৈ দুৰ্গ সমূহ বা কুঠি সমূহ ৰক্ষা কৰা যেনে Fort william Fort St. George আদি ৰক্ষা কৰা আৰু তেওঁ লোকৰ বেপাৰ বানিজ্য অবাধে চলাই নিয়া।

তাৰ পিচত, ১৮৩৩ চনত যেতিয়া বৃটিছ Parliament ত এখন আইনৰ দ্বাৰা ভাৰতৰ শাসনভাৰ সম্পৰ্কে যি এটা নতুন ব্যৱস্থা কৰিছিল সেই সময়ৰ পৰাই যিটো জিলাপুশাসক, সেই সময়ৰ নামত District collector ৰ পুৰান কাম, সংগ্ৰহ কৰা। ভাৰতবৰ্ষৰ বিভিন্ন জিলাৰ পৰা সংগ্ৰহ কৰে কাৰ কাৰণে।

সংগ্ৰহ কৰে? বৃটিছ সম্ৰাজ্যবাদীৰ কাৰণে। ইয়াৰ প্ৰশাসনিক পক্ষ-পাতিত্ব দি পূবাই দিব লাগিব বিভিন্ন ৰূপেও। সেই সময়ৰেপৰা আৰম্ভ কৰি আঁচলতে দৈনন্দিন যিটো প্ৰশাসন সেই প্ৰশাসনৰ ভাৰসাম্যৰ গুৰুত্ব গৱৰ্ণৰৰ পৰা গৈ পৰিছেগৈ জিলা প্ৰশাসনিকত।

আমাৰ এই বিষয়বিলাক আলোচনা কৰা হৈছে যে, আমাৰ General Administration বা সাধাৰণ প্ৰশাসনত এটা দাবী বখা হৈছে। প্ৰথমতে যি ছটা দাবী কালি আলোচনা কৰিলে এই ছটা দাবী নীতি বিষয়ক। ৰাজ্যপাল আৰু তেওঁৰ উপদেষ্টা মণ্ডলী যেনে; মন্ত্ৰীসভা আৰু এই ৰাজ্যপাল আৰু মন্ত্ৰীসভাক সহায় কৰাৰ যি Secretariat বা সচিবালয় এই যিখিনি আলোচনা কৰিছে সেইখিনি নীতি বিষয়ক, পলিচি বিষয়ক। এই ছটা দাবীৰ সংশ্লিষ্ট যিটো দাবী আৰম্ভ কৰা হৈছে আজিলৈকে এই নীতিৰ Impliment বা কাৰ্য্যকৰী কৰাটো Secretary ৰ নহয় বা সচিবালয়ৰ নহয়; এই কাৰ্য্যকৰীতা আহি পৰে আয়ুক্ত বা উপায়ুক্ত, এই মহলৰ ওপৰত। স্বাভাৱিকতে জনসাধাৰণৰ দৃষ্টিভংগীৰপৰা প্ৰশাসনত আয়ুক্ত উপায়ুক্তৰ অত্যন্ত গুৰুত্বপূৰ্ণ।

আজিকালি মানুহে ধাৰখন কৰি হলেও বা কিছুমান বিভিন্ন উপায়ে হলেও ২/৪ জন মানুহ প্ৰতিনিধি হিচাবে শিলঙলৈ পঠায় বা দৌৰ মৰায়। দৌৰ নামাবিলেও উপায় নাই। কাৰণ, আজি Secretariat লৈ আহি কামত তজবীজ নকৰিলে আজিকালি কোনো কামেই নহয়। আজিকালি কেইজন মানুহ ইয়ালৈ আহিব, যদিও, ৰাজধানী ইয়াৰ পৰা আতঁবাই নি কৰবাত কোনোবা অইন ঠাইত ৰাজধানী পাত, তেতিয়াও প্ৰত্যেক কথাতে সৰ্বসাধাৰণ ৰাইজ সচিবালয়লৈ আহিব নোৱাৰে। কিন্তু, সৰ্বসাধাৰণ ৰাইজ জিলাখনৰ আয়ুক্ত বা উপায়ুক্ত ওচৰলৈ নাহিলে অইন কোনো উপায় নাই। কাৰণ, আজিৰ শাসন কেৱল আইন শৃঙ্খলাৰ প্ৰশ্নই হৈ থকা নাই। আজিৰ চৰকাৰ বিভিন্ন বিষয়ত জনসাধাৰণৰ বিভিন্ন উন্নয়নত ওতঃ প্ৰোতঃ ভাৱে জড়িত হৈ পৰিছে। এই কাৰণে আমি এই জিলাত, আমাৰ যি বিভাগ ইয়াৰ প্ৰশাসনৰ ওপৰত বিশেষ ভাৱে নজৰ নিদি নোৱাৰো। কথা এটা হ'ব পাবে যে, এই কথাটো আপোনালোকে বাৰে বাৰে কয় যে, এই শাসন যন্ত্ৰটো হৈছে বৃটিছ সম্ৰাজ্যবাদৰ এটা উত্তৰাধিকাৰী সূত্ৰে পোৱা শোষণ যন্ত্ৰ। যদি আপুনি কয়

যে, এই কংগ্রেছ চৰকাৰ দৰাচলতে ব্যক্তিগত ভাৱে নিৰপেক্ষ। কংগ্রেছ চৰকাৰত থকা মানুহ সকল শান্ত মহন্ত হ'ব পাৰে, তেওঁলোক ব্যক্তিগত ভাৱে সৰ্বহাৰাও হ'ব পাৰে কিন্তু শ্ৰেণীগত ভাৱে এই কংগ্রেছ চৰকাৰে; ভাৰতৰ কোটিপতি, আৰু সামন্ত শ্ৰেণীৰ, এই ব্যক্তিগত শ্ৰেণীৰহে প্ৰতিনিধিত্ব কৰিছে। আপোনালোকে সেই কথা কৈছে যেতিয়া, আকৌ প্ৰশাসনত বেমেজালী হৈছে হৈছে বুলি সমালোচনা কৰিছে কিয়? বেমেজালীতো হ'বই। বস্তু, এটা মাছ যেতিয়া পচে গলে তেতিয়া তাৰ দুৰ্গন্ধ ওলাবই। আমি কালি কৈ গৈছো যে মূৰৰ পৰা পচি সৰি লাহে লাহে গালৈকে পচি ওলোৱা দুৰ্গন্ধৰ কাৰণে চিঞৰ-বাখৰ হলে, মাছটো দলিয়াই পেলালেই হ'ল। তাৰ পিচত ধূপ-ধুনা বা Datol পানীৰে ধুই পেলালেই হ'ল। কিন্তু, সামাজিক যি ব্যৱস্থা আৰু ঐতিহাসিক যি গতি এইটো তাজামাছ অনা আৰু পচামাছ দলিওৱাৰ কথা নহয়। ইমান সহজ নহয় আৰু এই কথাও নহয় যে যেতিয়া ঐতিহাসিক গতি কৰে তেতিয়া অতীতৰ সকলো খিনিয়েই বেয়া আৰু বৰ্তমানৰ সকলো খিনি ভাল আৰু ভবিষ্যতৰ আটাইখিনিয়েই উৎকৃষ্ট সেইটোও সত্য নহয়। ইতিহাস যেতিয়া গতি কৰে, যিটো পুৰণি হৈ গৈছে তাৰ ভিতৰত কিছুমান বস্তু থাকে, যিবিলাকক দৰ্শনৰ ভাষাত, Transient and Intransient. কিছুমান স্থায়ী থাকে, কিছুমান অস্থায়ী থাকে। যিবিলাক সদায়ে ধাৰাবাহিক ভাৱে বৈ থাকি গতি কৰি থাকে আৰু যিবিলাক অস্থায়ী হৈ আঁতৰি যায় সেইবিলাকক আঁতৰাই দিব লাগিব। যেতিয়া সামন্তবাদৰ পৰা পূজিবাদলৈ অবতৰণ কৰা হ'ল সেই পূজিবাদী ব্যৱস্থা, সামন্তবাদৰ তুলনাত উন্নতৰ ব্যৱস্থা কিন্তু সেই বুলি সামন্ত বাদক ধুই লোৱাৰ ব্যৱস্থা হোৱা নাই। সমাজ ব্যৱস্থাৰ বহুতো ভাল কথা পূজিবাদলৈ আহিছে আৰু পূজিবাদৰ বহুতো ভাল কথা সমাজতন্ত্ৰতো ঠাই পাব। সেই কাৰণে আনৰ প্ৰশাসনত ইমান দুৰ্গন্ধ হৈছে, ইয়াৰ আলোচনা কৰাৰ প্ৰয়োজন হৈছে। কাৰণ মই জনাত এই নতুন সমাজ ব্যৱস্থা তৈয়াৰ কৰি, অতীতৰ সকলো কথা যোৱাহে পাহৰি কৰিব যোৱাটো, অতীতৰ কিছুমান কথা সম্পৰ্ক কৰ লাগিব অতীতক নাযাবা পাহৰি। এই ছটা-এটাৰ সামান্য কৰিব লাগিব। কথা হৈছে যে যেতিয়া এই নীতিবিলাক কাৰ্য্যকৰী কৰা হয় আৰু এই বিষয়ত আমি কিবা সংশোধন কৰিব পাৰিমনে নোৱাৰো? আমি

এই সংবিধান ওফবাই, যি কোনো উপায়ে নহওক, এখন নতুন সমাজ ব্যৱস্থা কৰাত আমি অপেক্ষা কৰিব লাগিব। আমাৰ বৰ্তমানৰ এই সংবিধান আৰু বৰ্তমানৰ সমাজ ব্যৱস্থাত থকাৰ ভিতৰেদি আমি কিছু সংশোধন কৰি লৈ সেই সংশোধনৰ জৰীয়ে এই সময়ৰ সমাজ ব্যৱস্থা ওফবাবৰ এই ব্যৱস্থা কৰিম। এইটো মই ভাবো যে, আমি দ্বিতীয় পৃষ্ঠা অৱলম্বন কৰিব লাগিব। এইটো কৰিবলৈ গলে যে, সংশোধন বাদ বা Divisonisim or Refomism হয় সেইটো নহয়। পৰিমাণিক কিছু পৰিবৰ্তন কৰি লৈ যোৱাৰ লগে লগে এনেকুৱা সময় আহিব পাৰে, যিটো সময়ত এই পৰিবৰ্তন সমূহে দেখুৱাই দিব যে আজি গুণগত পৰিবৰ্তন অপৰিহাৰ্য্য। আমি এই সমাজ ব্যৱস্থাত, শাসন ব্যৱস্থাত যিবিলাক আসোৱাহ দেখুৱাও, সেই আসোৱাহ আঁতৰ কৰি কৰি ক্ৰমে ক্ৰমে আগবাঢ়ি যাম। আৰু লগে লগে আমাৰ যি দৃষ্টি সি স্পষ্ট হৈ পৰিব। ইয়াৰ বাহিৰে সমাজ ব্যৱস্থা উন্নয়নৰ কোনো উপায় নাই। তেতিয়া আমাৰ সন্মত জনসাধাৰণৰ চকুত স্পষ্ট হৈ পৰিব যে, সমাজতন্ত্ৰৰ লগত শাসনতন্ত্ৰৰ আজিলৈকে অসামঞ্জস্য পূৰ্ণ স্বাভাৱিক ভাৱে আৰু স্বাভাৱিকতে সকলো সময়তে হিংসা মনোভাৱ প্ৰয়োজন নাই আৰু হয়তো হিংসা মনোভাৱৰ প্ৰয়োজন নহব পাৰে। বৰঞ্চ কেনেকৈ আজিৰ এই সমাজ ব্যৱস্থাৰ আমূল পৰিবৰ্তন কৰিব পৰা যায় তাৰ কাৰণেহে শাসনব্যৱস্থা নিকা কৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তা আছে।

এই বিষয়ে হতাশবাদ নহওঁ। কেতিয়াবা কেতিয়াবা হয়তো যদি পলম হৈছে আমাৰ অভিযানৰ লক্ষ্য পোৱাত অসামঞ্জস্য হৈ উঠা যায় তথাপি ইতিহাসৰ গতি কেতিয়াও বেচি নহয়। কিন্তু ইতিহাসৰ গতি সকলো সময়তে একেধাৰে নহয়। কেতিয়াবা কেতিয়াবা বিকৃত হয় আৰু কেতিয়াবা কেতিয়াবা লাহে লাহে হয়। মই এটা সৰু উদাহৰণ দিছো। ১৯৬৭ চনত বঙ্গদেশত সাধাৰণ নিৰ্বাচন হ'ল। সেই সময়ত কংগ্ৰেছ শাসনৰ গাদীৰপৰা আতৰালে আৰু এনেকুৱাভাৱে আতৰালে যে এইটো এটা জোৰা তালি দিয়াৰ ব্যৱস্থা হল। কাৰণ কংগ্ৰেছ বিৰোধী প্ৰগতিশীল শক্তি এটা Frontৰ ভিতৰত নাই। ছটা মৰ্চা আছিল আৰু পৰস্পৰে সংঘৰ্ষও কৰিলে। বাস্তৱ অৱস্থাতে এনেকুৱা সময়তে বাইজে কংগ্ৰেছক দুৰ্বল কৰি দিলে আৰু কংগ্ৰেছ

চৰকাৰ গঠন কৰিব নোৱাৰিলে। সেই সময়ত পৰিস্থিতি ভিতৰত দুৰ্বলতা আছিল আৰু সেই দুৰ্বলতাৰ সুযোগ কংগ্ৰেছে লব পাৰিলে। আৰু বে-আইনীভাৱে গণতান্ত্ৰিক চৰকাৰক Dismiss কৰি দিলে। যোৱা নিৰ্বাচনত দুটা গণতান্ত্ৰিক Front এক হল আৰু পৰিস্থিতি পৰিবৰ্তন হল। ফলত এনেকুৱা শক্তি হল যিটো শক্তি Arithmetical Progress নহয় Geometrical Progress হল। আৰু কংগ্ৰেছক মাৰ সোধালে যি মাৰ ভাৰতবৰ্ষৰ কতো পোৱা নাই। সেই কাৰণে বাৰ্জনীতিৰ ক্ষেত্ৰত পৰিস্থিতিৰ Arithmetic Progression নহৈ কেতিয়াবা Geometric Progression পৰিস্থিতিৰ ক্ৰমাগত পৰিবৰ্তন কৰি ৰূপান্তৰিত হয়। এতিয়া কথা হৈছে কিছুমান কথাত এই দৃষ্টি ভঙ্গি বক্ষা কৰা দৰ্কাৰ।

Commissioner এটা পদ বখা হৈছে তাৰ উদ্দেশ্য হৈছে তেখেতে supervise কৰিব পাৰে। কিন্তু আমাৰ যি শাসন ব্যৱস্থা সেই শাসন ব্যৱস্থাত আয়ুক্তৰ হাতত ক্ষমতা নাথাকে। কোনোবা এজনে যদি কামত অবজ্ঞা কৰে তেনেকুৱা ক্ষেত্ৰত এইজনৰ বিৰুদ্ধে আয়ুক্তৰ হাতত ব্যৱস্থা লোৱাৰ ক্ষমতা নাথাকে। সেই কাৰণে মই ভাবো আয়ুক্তৰ পদবিলাক কাৰ্য্যকৰি কৰিব লাগে। মই নাম নকও, মই এটা আলোচনা চক্ৰত উপস্থিত আছিলো—তাত আয়ুক্ত আৰু উপায়ুক্তও কিছুমান আছিল। তাত বাৰ্জহুৱাভাৱে উপায়ুক্তই কলে যে—আমি ২ হাজাৰ মাইল ছবৰ পৰা আহিছো আৰু তোমালোকে নাভাবিবা যে ইয়াত থকাৰ কাৰণে আহিছো তোমালোকৰ অনুগ্ৰহত আহিছো। তোমালোকক সেৱা কৰি অনুগ্ৰহ কৰিছো; আমি সৰ্বভাৰতীয় সেৱাৰ কাৰণে। আমি যতেই যাম তাতেই চাকৰি পাম। আমাৰ লৰা-ছোৱালী বা ঘৈণীৰও অসুবিধা হৈছে। তাৰ পিচত আন এজন উপায়ুক্ত উঠি কলে—তেখেতৰ কথাবিলাকৰ সাৰমৰ্ম হৈছে।

আয়ুক্তজনে কথাটো সবলভাৱে ভাবিলে কিন্তু এইটো কথা ওলাই পৰিছে যে যি সকল অফিচাৰে এনেকুৱা মন্তব্য কৰিব পাৰে। মই সকলো কথা নকওঁ। তাৰ ভিতৰত ভালো আছে আৰু বেয়াও আছে। তেওঁলোকে নিজ অভিজ্ঞতাৰ কথা আলোচনা কৰিছে যিহেতু freely কথা কোৱাৰ সুবিধা

ভাত পাইছে। তেওঁলোক দত্যও নহয়, দেৱতাও নহয় বা দানবও নহয়। তেওঁলোক কৰ্ম বেছি পৰিমাণে শাসন যন্ত্ৰটোৰ পৰিচালক। তাত তেওঁলোকৰ ব্যক্তিগত প্ৰভাৱ থাকিব পাৰে। তেওঁলোকে Policy Maker মন্ত্ৰী মহোদয় লৈ যিবিলাক Note বা মন্তব্য দিয়ে সেইবিলাক নীতিয়ে নিৰ্দ্ধাৰণত ভুল কৰিব পাৰে। সেই নীতিবিলাক আচমানৰ পৰা নপৰে। কিছুমান কথাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি সেইবিলাক নীতি Construction আৰু Reconstruction কৰিব লাগে। তেতিয়া নীতি শুদ্ধ হ'ব পাৰে, ভালও হ'ব পাৰে, বেয়াও হ'ব পাৰে।

আয়ুক্ত আৰু উপায়ুক্ত সকলে নীতি নিৰ্দ্ধাৰণৰ ক্ষেত্ৰত এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা লয়। উক্ত নীতি ললেও নীতিবিলাক ঠিকমতে কামত লগোৱা নহয়। আৰু বহুত ক্ষেত্ৰত দেখা যায় কংগ্ৰেছৰ গান্ধীবাদী সমাজতান্ত্ৰিক সাম্যবাদী নীতিবিলাকৰ তেওঁবিলাকে ডিঙি আৰু টেটু ফালি দিব পাৰে। সেইকাৰণে লাগে কাৰ্য্যকৰী প্ৰশাসন যন্ত্ৰ যাৰ ফলত নীতিবিলাক কাৰ্য্যকৰী হয়। গতিকে যদি চৰকাৰে কাৰ্য্যকৰীভাৱে প্ৰশাসন যন্ত্ৰটো আনুষ্ঠানিকভাৱে নহয় একনিষ্ঠভাৱে যেতিয়ালৈকে এই বিভাগটো কাৰ্য্যকৰী নকৰে তেতিয়া নীতিবিলাক সফল নহয়। দুৰ্ভাগ্যক্ৰমে আমাৰ প্ৰশাসন যন্ত্ৰটোত সেইটো ঘটিছে। গতিকে তলত যিবিলাক কাৰ্য্যকৰী বিষয়া আছে যি কোনো কাৰণেই নহওক তেওঁলোকে Note আৰু Commant যিবিলাক পঠিয়াই সেইবিলাক শুদ্ধনীতিলৈ নকৰে। কাৰণ তেওঁলোকৰ ভিতৰত আন্তৰিকতা আৰু নিষ্ঠাৰ অভাৱ চৰকাৰে বানপানীৰ সময়ত দেখিছে সাহায্য বিতৰণ কৰে কিন্তু বিতৰণ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত দেখা গৈছে যে বিতৰণ ঠিকমতে নহয়—২/৪ জনে পায় আৰু বহুতে নাপায়। সেইদৰে যি কোনো গঠনমূলক কাম কৰিবলৈ তেওঁলোকে তেওঁলোকৰ ক্ষেত্ৰত নিজা দৃষ্টি ভঙ্গি এৰি নিদিয়ে আৰু সেই কাৰণে কামটো ঠিকমতে নহয়। গতিকে ইয়াৰ এটা আমোল পৰিবৰ্ত্তন আনিব লাগে। জোৰা তালি দি বা চুণ কাম কৰি অলপ মল পৰিস্কাৰ কৰাৰ কথা নহয়। কথা হৈছে আয়ুক্ত আৰু উপায়ুক্তই যাতে নিষ্ঠাৰে কাম কৰে তাৰ বাবে চেষ্টা কৰা দৰ্কাৰ।

বানপানী হৈছে, চৰকাৰে খণ বা অন্য সাহায্য দিছে। কিন্তু সকলোৱে জানে যে, যদি সাহায্য বিতৰণ পাব লগা হয়, তেন্তে দুই চাৰিজনৰ বাহিৰে বেছিভাগ ক্ষেত্ৰতেই দেখা যায় বিতৰণ ঠিক হোৱা নাই, নাইবা গঠনমূলক হোৱা নাই। আমি টকা দিছোঁ, কিন্তু সেইমতে গঠনমূলক কাম হোৱা নাই। যদি চৰকাৰে বাইজৰ কল্যানমূলক কাম কৰিব খোজে তেনেহলে আয়ুক্ত আৰু উপায়ুক্তৰ প্ৰশাসনীয় যন্ত্ৰটো যাতে ঠিকমতে পৰিচালিত হয় সেইটো চাব লাগিব।

Administrative Reformation Committeeৰ অনুমোদনমতে বাইজৰ অভাৱ অভিযোগ দূৰ কৰাত যি অনুমোদন দিছিল সেইটো আমি গ্ৰহণ কৰিছো বুলি কৈছে। কিন্তু আমাৰ বাজাত আজিলৈকে বিভিন্ন সমস্যাবলীৰ ক্ষেত্ৰত কোনো **Vigilance Committee** গঠিত হোৱা নাই। খাদ্যৰ বিষয়ে যেতিয়া হাঁহাকাৰ হৈছিল, তেতিয়া এখন **Vigilance** কমিটি হৈছিল। তাৰ পৰা সুফলো পোৱা গৈছিল। যদি প্ৰত্যেক জিলা আৰু মহকুমাত এনেকুৱা তদাৰক কমিটি থাকিলহেতেন তেনেহলে আমাৰ বাজাৰ প্ৰশাসনিক ক্ষেত্ৰত বহুতো আছৰাঁহ দূৰ কৰিব পৰা হ'ল হয়।

দ্বিতীয় কথা যিবিলাক কৰ্মচাৰী আছে তেওঁলোকৰ ভিতৰত কোনোৱে হয়তো কম কাম কৰে। যদি কোনোবাই কয় যে বেছি কাম কৰাৰ ফলত নিবহুৱা সমস্যা বৃদ্ধি হ'ব পাৰে তেনেহলে সেই কথা মই কেতিয়াও সমৰ্থন কৰিব নোৱাৰো। মানুহৰ যিমান কাৰ্য্য ক্ষমতা আছে সিমানখিনি কামত লগোৱা উচিত আৰু কামৰ বাহিৰেও যদি সময় থাকে, সেইটো আন কামত লগাব লাগে। আমাৰ চৰকাৰে মানুহক **Full Employment** দি তেওঁলোকৰ কাৰ্য্যশক্তি কৃতকাৰ্য্যতাৰে কৰিব লাগে। তাকে যদি কৰা নহয় তেনেহলে আমাৰ মানুহ এলেছৰা হৈ যোৱাৰ সম্ভৱনা আছে। যদি প্ৰশাসনীয় যন্ত্ৰৰ কাৰ্য্যকলাপ চালি-জাৰি চোৱা যায় তেনেহলে দেখা যায় যে আমাৰ প্ৰশাসন ক্ষেত্ৰত যিমান মানুহ আছে, সেই অনুপাতে কাম হোৱা নাই। আমাৰ এনেকুৱা হৈছে যে, শিক্ষা, ট্ৰান্সপৰ্ট ইত্যাদি বিভিন্ন বিভাগৰ এখন কাগজ এখন টেবুলৰ পৰা আন এখন টেবুললৈ যাওঁতে সাত দিন লাগে বা চান্দি জোৰ্তাৰ কোৱ নোপোৱালৈকে কাম নহয়। অৰ্থাৎ

ঘোচ নিদিলে কোনো কাম নহয় আৰু আজিৰ সমাজত ঘোচ দিয়াটো যুগৰ বিষয় নহয়। বৰং তেওঁলোকে সমাজত প্ৰতিপত্তিশীল বুলিহে পৰিগণিত হয়। মই এটা কথা এই খিনিতে উদাহৰণ স্বৰূপে কওঁ যে, মোৰ এজন আত্মীয় মানুহেৰ এজনী ছোৱালীৰ কাৰণে বিয়াৰ প্ৰশ্ন উঠিছে। তেখেতে কলে যে, মোক এজন ল'ৰা দিব নোৱাৰে নে? মই কলো এটা ল'ৰা আছে। তেতিয়া তেখেতে শুধিলে দৰ্শনা কিমান পায়? মই কলো ৩৫০ টকা মান পায় হ'বলা। তেতিয়া তেখেতে শুধিলে কিবা বাহিৰা আছেনে? এতিয়া চাওক এয়ে হৈছে মানুহৰ মনোবৃত্তি আৰু বাহিৰা পইছা লোৱাত Social Status ৰ হানি নহয় বৰং ই সন্মানহে বৃদ্ধি কৰে। এইদৰে আমাৰ সমাজ কলোষিত হ'ব ধৰিছে। মই আৰু এটা ঘটনাৰ কওঁ যে এজন Officerৰ বিৰুদ্ধে দুৰ্নীতিৰ বহুত অভিযোগ আছে। কিন্তু তাৰ প্ৰমাণ হয়তো পোৱা নাই। মই উকীল হিচাবে মই নিজে জানো কাৰোবাৰ দোষ থকিলেও বহুত সময়ত প্ৰমাণৰ অভাৱত সাৰি যায় আৰু আমিও উকীল হিচাবে সৰুৱাই দিবলৈ চেষ্টা কৰো। কিন্তু এজন Officerৰ বিৰুদ্ধে বিবাট দুৰ্নীতিৰ অভিযোগ থকা স্বত্বেও যেখেতক এখন Inter National Conference লৈ Delegate হিচাবে পঠোৱা হ'ল। তেওঁ এজন Executive Engineer তেওঁৰ বাপেক আছিল এজন উকীলৰ মহৰী। পঢ়িশুনি তেওঁ Executive Engineer হৈছে সেইটো ভাল কথা। কিন্তু তেওঁ তিনিবছৰ চাকৰি কৰাৰ পিচতে গুৱাহাটী চহৰতেই তিনি তবীয়া দালান সাজিলে। এইজন মানুহকে Inter National Conference লৈ পঠালে। অথচ এই মানুহজন দুৰ্নীতিৰ অভিযোগত কিছুদিন Suspend হৈ থাকিব লগা হৈছিল। তেওঁ এজন মন্ত্ৰীৰ ঘৰত আছিল। ভাৰা লৈয়ে আছিল নে নাই নাজানো। কিন্তু এই ধৰণৰ কথাৰ পৰা মানুহে কি বুজিব? আইনত কোৱা আছে যে, "Justice should not only be done, if must be decideadly and manifastly be done" মই কোৱা নাই এই ঘটনাৰ ভিতৰত কিবা দুৰ্নীতি আছে। কিন্তু যি মহলত এই মানুহজন বিভিন্ন কাৰ্য্য-কলাপৰ দ্বাৰা দুৰ্নীতি পৰায়ণ বুলি জানিব পৰা গৈছে, তেন্তে কিয় সেই মানুহজনক Inter National Conference লৈ পঠোৱা হৈছিল। এই নিৰ্দিষ্ট দৰ্শনা পোৱা মানুহজন কেনেকৈ বাতা-বাতি ধনী হৈ তিনি মহলা ঘৰ সাজিব পাৰিলে? আৰু এজন Officer এ নিজকে হাকিম বুলি পৰিচয়

দি ডুমুনিচকী বাগিছাব মেনেজাবৰ পৰা ভুৱা দি টকা আনি ধৰা পৰিল। তেওঁ অৱশ্যে Marcy petition কৰিছে। সেই লোকজন এতিয়াও অলৰ হৈ আছে। তেওঁ কোনো Minister ৰ ফালৰ মানুহ নেকি? মই নাজানো কিন্তু মই জানো যে, বেছি খাদ্য খোৱাৰ পিচত বা বেছিকৈ Fat খোৱাৰ পিচত তেওঁ আনক দুৰ্গন্ধৰ দ্বাৰা আনক কষ্ট দিয়াতকৈ Purgative লোৱাই ভাল। কিন্তু তাৰ পৰিবৰ্ত্তে Seal মাৰি খোৱা হয় যদি আনৰ অৱস্থা কেনেকুৱা হব ভাবিচাওক। যদি আমি ভুল কৰা নাই বা ভুল কৰিছো সেইটো বাইজক পতিয়ন নিয়াৰ নোৱাৰো। তেনেহলে নিৰ্দিষ্ট ভাবে সমাজতন্ত্ৰৰ ব্যৱস্থা প্ৰবৰ্ত্তন কৰা নহব। তেতিয়া হলে Anarchy প্ৰবৰ্ত্তন হব পাৰে মাৰো কাটো ইত্যাদি কথাই ঠাই পাব। এইবিলাক অভ্ৰতৰ কথা কৈ বিশৃঙ্খলতা আনি সমাজক বিভ্ৰান্ত কৰা ভাল কথা নহয়। কাৰণ “অস্ত্ৰোপচাৰত” কেৱল বিধাক্ত তেজেই যাৱ এইটো নহয়, তাৰ লগতে ভাল তেজো যাৱ পাৰে আৰু মোৰ নিচিনা মানুহৰ কাৰণে অস্ত্ৰোপচাৰত মৃত্যুও হব পাৰে গতিকে অস্ত্ৰোপচাৰৰ আগতে ষষ্ঠৰ দ্বাৰা যাতে বোগ দূৰ কৰিব পাৰি, তাৰ চেষ্টা কৰিব লাগে।

এটো ইতিহাসৰ শিক্ষা যে, ইয়াৰ পিচৰ স্তৰ সমাজতন্ত্ৰ যাৰ ফলত সমাজত অৰাজকতা বা নৈৰাজ্যবাদ যত কেবল যিবিলাক দুষ্ট পাষণ্ড অকল নহয় ভাল কলেও দুখ পাব। নৈৰাজ্যবাদত দুষ্ট পাষণ্ড সকলে বাতা বাতি মোট সলাব আৰু যিবিলাক আমাৰ স্বাধীনতাৰ বাবে শত্ৰু আছিল আৰু যিসকলে বৃটিছৰ শাসন কালত বৃটিছৰ পাছকা চেলেকি আছিল সিবিলাকেও বাতিৰ ভিতৰতে খাদী পিন্ধি কংগ্ৰেছী হল আৰু বহু কৰ্মচাৰীয়ে ডিঙিত ‘টাই’ খুলি খাদী ভাঙাৰ বিচাৰি খাদী কাপোৰ বিচাৰি ডিঙি বন্ধ কট পৰিধান কৰিলে। তাৰ পিচত যিবিলাক পাষণ্ড নৈৰাজ্যবাদত সেইবিলাকে টিছিল ঘিলাব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, বক্তৃতিতৰাৱে অসমৰ কংগ্ৰেছী সকলৰ কথা ভাৱিলে দুখ লাগে। দুখ লাগে এই কাৰণেই যে বন্ধে বা গুজৰাটৰ যিবিলাক কংগ্ৰেছী আছে সেইবিলাক প্ৰত্যেকৰে ন্যস্ত স্বাৰ্থ আছে। হয় পুতেক নহয় কোনোবা Relativeৰ ডাঙৰ ডাঙৰ ব্যৱসায় আছে। কিন্তু আমাৰ ভিতৰত

কি আছে। বোধহয় মন্ত্রী বকরা ডাঙবীয়াৰ চাহবাগান আছে। মুখ্যমন্ত্ৰীৰো চাহবাগান আছে। কিন্তু বাকীবিলাকৰ অৱস্থা মোতকৈও ভাল বুলি নেভাবো। কিন্তু দুখ লাগে। কাৰণ সমাজতন্ত্ৰৰ জন্ম হোৱা হলে তেওঁলোক সকলোৰেই লাভ হনহেতেন। তথাপি মই সকলোকে ভৱিষ্যত সম্পৰ্কে মোৰবাই থলো। কাৰণ আজি টাটা, বিবলা, দালমিয়া আদি—যি সকল সমাজৰ শত্ৰু, সেই বান্ধসৰ দলক আমাৰ শাসনৰ বৰমুৰীয়াসকলে সাৱতি ধৰি থকাত নিশ্চয় তেওঁলোকৰ স্বাৰ্থৰ কথা আছে। মই ভাৱো আৰু এতিয়াও আশা কৰো তেওঁলোকৰ হৃদয় পৰিবৰ্তন হব। তেওঁলোকৰ শক্তিয়েই নাই—এই কথা মই নকওঁ। তেওঁবিলাকৰ শক্তি বেঙ্গৰ Lockerত বদ্ধ হৈ আছে। মাথোন সেই শক্তি বেঙ্গৰ Lockerৰ পৰা উলিয়াই দেশৰ মঙ্গলৰ কৰিণে, ভৱিষ্যত সমাজতন্ত্ৰ গঠনত কি পৰিমাণে অবিহনা যোগাব পাৰে তাৰ ওপৰতেই নিভৰ কৰিছে।

Shri Soneswar Bora—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই মই মোৰ কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো উত্থাপন কৰি মই কব খজো যে, বৃটিছৰ শাসনকালত যি শাসন পদ্ধতি আছিল আজি স্বাধীনতাৰ দীঘলীয়া ২১ বছৰৰ পিছতো মুখত সমাজতান্ত্ৰিক সমাজবাদীৰ আৰ্হিৰ আদৰ্শ লোৱা কংগ্ৰেছী চৰকাৰে প্ৰকৃত সমাজতন্ত্ৰী নিতী আদৰ্শ গ্ৰহণ কৰি প্ৰশাসনীয় ক্ষেত্ৰত কাৰ্য্যকৰী কৰিব পৰা নাই। ১৯৪৮ চনৰ পৰা আমাৰ Socialist party এ জিলা প্ৰশাসনটো পৰিবৰ্তন কৰি অন্ততঃ ডেপুটি কমিশ্যনাৰৰ পদটো উঠাই দি তাৰ ঠাইত চাৰিখলপীয়া শাসন ব্যৱস্থা হৈছে—কেন্দ্ৰ, প্ৰদেশ, জিলা আৰু গাঁও স্তৰত হব লাগে। আজি যে টাই আহোম ৰাজ্য, কমতা ৰাজ্য, ছুতীয়া ৰাজ্য, মটক ৰাজ্য জনজাতি ৰাজ্য আদি নানা ৰাজ্যৰ কাৰণে প্ৰস্তাৱ উঠিছে তাৰ মূল কাৰণ হৈছে প্ৰশাসনীয় দুৰ্নীতি। এই প্ৰশাসনীয় দুৰ্নীতি সম্পৰ্কত আমি আগতেওঁ কৈছো আৰু এতিয়াও কৈছো যে আমাৰ দেশখন যদি নতুনকৈ পূৰ্ণ গণতান্ত্ৰিক সমাজবাদীৰ সমাজৰ নিতী আৰু আদৰ্শও কৰিব লগা হয় তেনেহলে অন্যত পলমে বৰ্তমানৰ জিলা শাসনৰ পদ্ধতিৰ ঠাইত জিলা স্বায়ত্ব শাসনৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব। গোৱালপাৰা জিলাত স্বায়ত্ব শাসনৰ ব্যৱস্থাৰ কাৰণে যি জনমত গৰি উঠিছে সেইটোত মই নিতীগতভাবে সমৰ্থন জনাও। অৱশ্যে প্ৰয়োগৰ কথা চাব লাগিব। যাতে সমাজতান্ত্ৰিকভাবে হয়। অকল সেয়ে

নহয়, আমাৰ ভৈয়ামৰ জিলা কেইখনতে জিলা স্বায়ত্ব শাসন ব্যৱস্থা প্ৰৱৰ্ত্তন কৰিব লাগে। আজি আমাৰ ৰাজ্যখনৰ নানা ৰকমৰ বেমেজালি ঘটিছে। মহকুমা বা জিলা পৰ্যায়ত যিবিলাক Land Advisory Committee বা Supply বিভাগৰ সম্পৰ্কীয় Advisory Committee আছে সেইবিলাকৰ সভাপতিজন D.C. বা S.D.O। যি সকলক বিভিন্ন সিদ্ধান্ত কবোতে M.L.A সকলৰ মতামত নাকচ কৰাৰ ক্ষমতা দিয়া হৈছে। আৰু এইটো নিৰ্বাচিত প্ৰতিনিধি এম, এল, এ সকল আৰু আয়ুক্ত বা উপায়ুক্ত সকলৰ মাজত বিৰাট বিসংগতি বন্ধাৰ পৰিচায়ক। জিলা প্ৰশাসনিৰ ব্যৱস্থা দিনে দিনে বেয়াৰ পৰা বেয়ালৈ ঢাল লৈছে।

বৰ্ত্তমান সময়ত যিবিলাক D.C আমাৰ ৰাজ্যত আছে তেওঁলোক প্ৰায় কেইজনই অসমৰ বাহিৰৰ লোক। তেওঁলোক অসমৰ সভ্যতা, সংস্কৃতি, ভাষা, কৃষি আদি প্ৰায় সকলোৰে লগত তেওঁলোকৰ একেবাৰেই অমিল অপৰিচিত হোৱাৰ কাৰণে আমাক ভাল ধৰণে চিনি নেপায়। এই আই, এ, এছ সকলৰ ৩/৪ বছৰ কাম কৰি অনভিজ্ঞ অৱস্থাতেই প্ৰমোশ্যন হোৱাৰ বক্ষনশীল মনোভাৱৰ কাৰণেই অসমৰ মানুহৰ লগত অপৰিচিত হৈয়েই থাকে। আনফালে স্থানীয় এ, চি-এছ, সকলৰ ১৩/১৪ বছৰ কাম কৰিও প্ৰমোছন নোহোৱাতোও এটা শাসন ব্যৱস্থাত গভীৰ অন্তৰায় হৈছে। তেওঁলোকৰ অসন্তোষ হৈছে।

Mr. Deputy Speaker—Order, Order, The House stands adjourned till 2.00 p.m. today. Shri Soneswar Bora will continue.

(After Lunch)

Shri Soneswar Bora—বুঢ়িছৰ শাসন ব্যৱস্থাৰ পৰিবৰ্ত্তন কেতিয়াবাই ঘটাব লাগিছিল। অৱশ্যে দেশ শাসন কৰা বা শাসন ব্যৱস্থাৰ অভিজ্ঞতা নথকা কংগ্ৰেছী সকলে গুৰুতাকে মুকুতা বুলি ধৰি লৈ বুঢ়িছে কৰি থৈ যোৱা এই মামবে খোৱা আইন খনকে তেল দিবলৈ ধৰিলে। মই যি জিলা স্বায়ত্ব শাসিত ব্যৱস্থা এই সদনত দাঙি ধৰিব খুজিছো, এই শাসন ব্যৱস্থাত মূলতে থাকিব প্ৰতিনিধিসমূহ এক জিলা পঞ্চায়ত। এই জিলা পঞ্চায়তেই হব জিলা স্বায়ত্ব শাসিত চৰকাৰ। এই জিলা পঞ্চায়তক অধিক শক্তিশালী কৰিব লাগিব। জিলা পঞ্চায়তত থাকিব জিলাৰ শিক্ষা বিভাগ, জিলা গড়কাপ্তানি বিভাগ, জিলা কৃষি বিভাগ, জিলা জনসিদ্ধ বিভাগ, জিলা স্বাস্থ্য বিভাগ,

জিলা পুলিচ বিভাগ, জিলা সংগ্রহ বিভাগ, জিলা পৰিবহন বিভাগ, জিলা বাজহ বিভাগ আদি সকলো বিভাগ জিলা পঞ্চায়তৰ হাতত অৰ্পণ কৰিব লাগিব। এই ধৰণে কৰিলেহে প্রশাসনীয় দক্ষতা চলি থাকিব। অৱশ্যে সময় বন্ধাৰ সুবিধার্থে এই সকলো বিভাগৰ বাজ্যিক বিভাগ থাকিব। এই বিভাগ বাজ্যত থাকিব যদিও ক্ষমতা জিলাতো বেছি থাকিব। সোনকালে এতিয়াৰ শাসন ব্যৱস্থা সম্পূৰ্ণ কেন্দ্ৰভূত হৈ পৰিছে। ফলত সাধাৰণ L. P. School বা সৰু বাস্তা এটাৰ কাৰণেও বাইজক শ্বিলঙলৈ চাপলি মেলিব লগিয়া হৈছে। এই ব্যৱস্থাটো আমি নাইকিয়া কৰিবই লাগিব। গান্ধীজীয়ে এটা কথা কৈছিল যে গাওঁলৈ যোৱা এতিয়া ব্যৱস্থা হৈছে বাজধানী শ্বিলঙলৈ চাপলি মেলা। জিলা স্বায়ত্ত শাসন ব্যৱস্থা কৰি আমোলাতন্ত্ৰৰ পৰিবৰ্তন কৰিব লাগিব। সেই জিলা স্বায়ত্ত শাসন ব্যৱস্থা প্ৰবৰ্তন হলে আয়ুক্ত পদটোৰ কোনো আৱশ্যকেই নহব। তত্পৰি শাসন ব্যৱস্থাত খবচো কমিব আৰু কামবোৰ প্ৰকৃত বিকেন্দ্ৰি কৰণ ব্যৱস্থাবে হব। বাজ্য চৰকাৰৰ কাম চলি যাব। লগতে বাইজে শাসনৰ ভোতা কৰিবলৈ পাব। এইদৰে পুনৰাগঠন কৰিলে প্রশাসনীয় ক্ষেত্ৰত সংস্কাৰ সাধান কৰি প্রশাসন জনসাধাৰণৰ সুবিধাৰ কাৰণে প্ৰবৰ্তন হব। দেশত গণতন্ত্ৰই বিৰাজ কৰিব। এই খিনিকে কৈ মই মোৰ কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো উত্থাপন কৰিলো।

M. A. Musawwir Choudhury—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰি কব খুজিছো যে বৰ্ত্তমান যি প্রশাসন চলিছে সেইটো বৃটিছ আমোল তাত্ত্বিক শাসনতকৈ বেছি অমানুসিক। কাৰণ বৃটিছৰ আমোলত আমি দেখিবলৈ পাইছো যে তেওঁলোক ইয়ালৈ আহিছিল বেপাৰ কৰিবলৈ আৰু শাসন কৰিবলৈ। তেতিয়া কোনো অফিচাবে যদি কোনো ঘোচ খায় বা অনায়া কৰিছিল, তেওঁক কঠোৰ শাস্তি দিছিল। কিন্তু বৰ্ত্তমান আমাৰ কংগ্ৰেছ চৰকাৰৰ শাসন ব্যৱস্থাত অনভিজ্ঞ I. A. S. অফিচাৰ বিলাকক আয়ুক্ত পদত অধিস্থিত কৰাত তেওঁলোকে গণতন্ত্ৰৰ মূৰত কুঠাৰাঘাট কৰিছে। উদাহৰণ স্বৰূপে কওঁ যে যোৱা ১৯ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখে কেইজনমান জনজাতীয় লোকে কলে যে তেওঁলোকে লুতুমাই বিজাৰ্ভৰ এডোখৰ মাটিত খেতি কৰিছিল সেই মানুহ বিলাকক এতিয়া D. C এ উচ্ছেদ কৰিব

বিচাৰিছে। সেই কাৰণে তেওঁলোকে D. C. ৰ ওচৰত দৰখাস্ত দি আহিছে। তেতিয়া মই তেওঁলোকক চিলঙলৈ আহি বাজহ মন্ত্ৰীৰ ওচৰলৈ মোক লৈ দেখা কৰে। আৰু কয় যে ১শ ঘৰ মানুহে বহু দিনৰ পৰা সেই মাটি আবদ কৰি খাই আছে এতিয়া উচ্ছেদ কৰিলে তেওঁলোকৰ লৰা ছোৱালীৰ বিপদ হ'ব। তেতিয়া মন্ত্ৰীমহোদয়ে Phone যোগে নগাৱৰ উপায়ুক্তক নিৰ্দেশ দিলে উচ্ছেদ স্থগিত ৰাখিবলৈ। তেওঁ কিন্তু হাতী লগাই সেই মানুহ বিলাকৰ ঘৰ-দুৱাৰ ভাঙি বাটৰ ভিক্ষাৰী কৰিলে। মই লগ ধৰি যেতিয়া বাজহ মন্ত্ৰীৰ ছকুমৰ কথা কলো তেতিয়া তেওঁ কলে "You are always pressurising me. I do not like to be cowed down." You have been paid by the Government.

আমি ব্যক্তিগত হিচাবে আপোনালোকৰ ওচৰলৈ অহা নাই আমি ৰাইজৰ কাৰণেহে আপোনালোকৰ ওচৰলৈ আহিছো। You have got no God. There is no God. I do not believe in God. You are always pressurising me. I do not like it. If you want to move any motion against me you can bring it in the Assembly. I don't care.

এই কাৰণে যদি তেওঁলোকৰ এনেকুৱা স্পৰ্দ্ধা হয়; আৰু প্ৰশাসন যন্ত্ৰত বৃটিছ আমোলা তন্ত্ৰৰ নিচিনা হয় আৰু বৰ্ত্তমান শাসন যন্ত্ৰ যদি এনেকৈয়ে চলে মই ৰাইজৰ প্ৰতিনিধি হিচাবে কওঁ যদি আমাৰ শাসন যন্ত্ৰটো এনেকৈয়ে চলি থাকে তেওঁলোকে ৰাইজৰ প্ৰতিনিধিক অপমান কৰে আৰু তেওঁলোককে মানি অসম চৰকাৰৰ ভাল ভাল Post দিয়ে Promotion দিয়ে তেন্তে এই শাসন যন্ত্ৰ বিফল হৈ যাব। যোৱা বছৰ ডেৰা পথাৰৰ মাটিৰ কাৰণে হাজাৰ হাজাৰ দৰ্খাস্ত দিছিল। সেই বিলাক মাটিহীন ঘৰ-বাৰী নোহোৱা খাবলৈ নোহোৱা মানুহ। সেই বিলাক মানুহে যেতিয়া D. C. ৰ ওচৰত কয়গৈ যে আমি মাটি পাব লাগে। তেতিয়া D. C. এ সেই মানুহ বিলাকক ধমক দি খেদি দিয়ে। তেওঁলোকে প্ৰতিখন দৰ্খাস্তৰ কাৰণে ৪ টকা বা ২ টকা নিদিলে তেওঁলোকে দৰ্খাস্তৰ নম্বৰ নাপায়। সেই দৰ্খাস্ত বিলাক Inquiry কাৰণে লক্ষ্যৰ A. S. D. O লৈ পঠাব লাগে। আৰু সেই দৰ্খাস্তখন পঠাবলৈ কেবানীক

কৰলৈ গলে ১০০ বা ১৫০ টকা কেবাগীক চালামি দিলেহে দৰ্খাস্তখন A. S. O লৈ পঠায় তাৰ পাচত A. S. O ওচৰত দৰ্খাস্তখন পোৱাৰ পাচত সেইখন আকৌ S. K. to Report এই বুলি লিখাৰ কৰণে তাতে ১০০/২০০ টকা দিব লাগে। S. K ৰ ওচৰ পালে তাতে আকৌ ৩/৪ শ টকা দিলেহে সেইখন মণ্ডলৰ ওচৰলৈ পঠায়। আকৌ মণ্ডলকো সেইদৰে ২/৩ শ টকা দিলেহে মাটিহীন বুলি তাৰ এটা Report A. S. O. লৈ পঠায়। এই বিলাক কি বঙাফিটাৰ মেৰপাক আমি ভাবি নাপাও। এই মাটিহীন কৃষক সকলে কেনেকৈ ইমান টকা দিব পাৰে। তাৰ পাচত যেতিয়া দৰ্খাস্ত খন A. S. O ৰ ওচৰ পাইহি তেতিয়া মাটি বিষয়ক কেবাগীৰ যড়িয়েত Agenda ত তুলিব লগীয়া হয়। এই Agenda ত তুলিবৰ কাৰণেও কেবাগীক ঘূচ দিব লাগে ২/৩ শ টকা নহলে Agenda ত তেওঁলোকৰ নাম নোতুলে। এইবিলাক মাটিহীন মানুহ। এইসকলে ইমান টকা দিয়ে কৰ পৰা। আগতেই বহুত টকা খৰচ কৰি আহিছে। গতিকে অবশেষত উপায়হীন হৈ কাবুলিৰ ওচৰলৈ যায় টকা বিচাৰি। তেওঁলোকে গৈ কাবুলিক কয় যে মই ১০ বিঘা মাটি পাম আৰু তাৰে দুই বিঘামান আপোনাক দিম। এই বুলি কাবুলিৰ পৰা টকা আনে। এইদৰে ৪/৫ হাজাৰ টকাৰ ধৰুৱা হয়। কিন্তু দুখৰ বিষয় ইমান টকা খৰচ কৰিও তেওঁলোকে মাটি নাপায়।

মহোদয়, আপুনি শুনি আচৰিত হ'ব দেৱা পথাৰৰ লোকে ১৫ হেজাৰ বিঘা মাটিৰ পত্তন দিব বুলি চৰকাৰে জনায় আৰু তাৰ কাৰণে ভূমিহীন হেজাৰ হেজাৰ লোকে দৰ্খাস্ত দিলে। তাৰ ভিতৰত ১০ হেজাৰ বিঘা মাটি উপদেষ্টা কমিটিক নোসোধাকৈয়ে বিকিউজিক দি দিলে। আৰু বাকী ৫ হেজাৰ বিঘা মাটিৰ ভিতৰত ৩ হেজাৰ বিঘাৰ Rongkhong বিকিউজীক দিলে। তাৰে বাকী ডেৰ হেজাৰ বিঘা মাটি অসমীয়া ভাষা-ভাষী চিলেট জিলাৰ পৰা যি সকল মানুহ আহিছিল তেওঁলোকক দি দিলে। বাকী থাকিল ৭৯২ বিঘা মাটিহীন কৃষক সকল আহি আমাক যেতিয়া শুধিলে যে 'আমি মাটি পামনে নাপাম' তেতিয়া মই কলো যে যিখিনি মাটি আছে সেইখিনি গুলি আপোনালোকৰ গাত পানী চতিয়াবলৈকে নাটে। আপোনালোকে মাটি নাপায়। গতিকে তেওঁলোকে হাজাৰ হাজাৰ টকা খৰচ কৰি লাম লকটু পৰ্য্যন্ত বিক্ৰি কৰি

Revenue office বা কেবাণীক ঘোচ দিলে। নিজৰ কাহি-বাটি লোটা-বাটি বন্ধকত থৈ কেবাণীক ঘোচ দিও যদি তেওঁলোকে মাটি নাপায় এইটো বৰ ঘৃণনীয় কথা। গতিকে তেওঁলোকে এই চৰকাৰক গাদিব পৰা আতৰাই পঠাব।

Shri Dulal Chandra Barua—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ এইফালৰ পৰা উত্থাপিত ১২ নম্বৰ 'গ্ৰাণ্টটোৰ কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰি ছৰাবমান কৰিলে ওলাইছো। আমাৰ শাসন যন্ত্ৰত ইতিমধ্যে বহুটো আলোচনা বিলোচনা হৈ গল। এই শাসন যন্ত্ৰটোত মামৰে ধৰিছে। আৰু এই শাসন যন্ত্ৰটো হয় প্ৰকৃত শাসন যন্ত্ৰ হিচাবে ৰাইজৰ কল্যাণমূলক কাম কৰিব নোৱাৰিলে ৰাইজৰ একো উপকাৰ কৰিব নোৱাৰে। এই কথা আজি সকলোৱে জানে। সিফালে ৰহি থকা মন্ত্ৰী মহোদয়কে আদি কৰি সকলোৱেই জানে। মই আগতেই কৈছো যে আজি যি সম্পৰ্কত শাসন যন্ত্ৰ চলাবৰ কাৰণে টকা-পইচাৰ অনুদান বিচাৰিছে সেইটো চৰকাৰক আমি দিয়াটো কৰ্ত্তব্য; আৰু সেইদৰে আমি চৰকাৰক দিম আৰু তাৰ ওপৰত আলোচনা-বিলোচনা কৰিম, আৰু গতানুগতিকভাবে আমাৰ ফালৰ পৰা এটা কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ দি তাৰ ওপৰত আলোচনা কৰিম। কিন্তু এই আলোচনা-বিলোচনা বিলাক চৰকাৰে ভাল বুলি গ্ৰহণ কৰি শাসন যন্ত্ৰটো নিয়াৰিকৈ চলাবৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰে বুলি ধৰিব পাৰিম। কিন্তু কৰ্মক্ষেত্ৰত যি আলোচনা আলোচনাতে থাকে বিশেষ ধৰণৰ কিবা কাৰ্য্যকৰী কৰা আমি নেদেখো। অধ্যক্ষ মহোদয়, কালি মই মোৰ ভাষন প্ৰসংগত কৈছো, আৰু বাকী কেইটা শিতানটো বহুখিনি কথা কৈছো যে আমাৰ এই শাসন যন্ত্ৰটো অতি পুৰণি আৰু সেইদৰে চলাই আহিছে। এই যন্ত্ৰটোৱে ৰাইজ আৰু জনসাধাৰণক একো উপকৃত কৰিব পৰা নাই। এটা ঘৰ ভাগিউৱলী গৈছে—তেতিয়া গিৰিহতৰ কৰ্ত্তব্য হ'ব যে সেই ঘৰটোত নতুন খেৰ, বাহ, বেট দি মেবামতি কৰা। কিন্তু মেবামতি কৰাৰ পাচতো যদি সেই ঘৰত থাকিব পৰা নাযায় তেতিয়া হলে তাক মেবামতি কৰি গিৰিহতে পইচা খৰচ কৰাৰ প্ৰয়োজন নাই। আমাৰ চৰকাৰবোৰে সেইটো দৃষ্টিভঙ্গি হোৱা উচিত। যদি এইটোৰ দ্বাৰা ৰাইজৰ কামত নাহে তেতিয়া হলে তাত অৰ্থাৎ পইচা খৰচ কৰি থকাতকৈ ইয়াৰ আমোল পৰিবৰ্ত্তন কৰিব লাগে।

আমাৰ Administrative Reform কমিটি হ'ল। এনে ধৰণৰ বহুটো কমিটি হ'ল। কিন্তু শাসন যন্ত্ৰটোৰ ক্ষিপ্ৰ গতিত উন্নতি হোৱা নাই আৰু ন্যায় সংগতভাৱে বাইজৰ মান মৰ্যাদা বক্ষা কৰিব পৰা নাই স্বাধীন ভাৱতৰ স্বাধীন নাগৰিকৰ প্ৰতি এই চৰকাৰৰ যি কৰ্তব্য সেই কৰ্তব্য যথাযথ ভাৱে পালন কৰিব পৰা নাই। মই বৰ নিক্সাহেৰে কবলৈ বাধ্য হৈছো যে এই যন্ত্ৰটোৱে বাইজৰ টকাৰ অযথা অপচয় কৰিছে আৰু বাইজৰ অপকাৰৰ বাহিৰে একো উপকাৰ কৰিব পৰা নাই। জিলাই জিলাই যিবিলাক বিষয়া আছে যিবিলাক I.A.S. Officer আছে সেই সকলো একেবাৰেই অনভিজ্ঞ লোক। তেওঁলোকে জনসাধাৰণৰ মানমৰ্যাদা বুজি নাপায় আচাৰ-ব্যৱহাৰ নাজানে, সামাজিক নীতি নিয়ম বুজি নাপায়। এই মানুহবিলাকৰ ওপৰত শাসন যন্ত্ৰটো তুলি দিয়েই ঘূৰে ধৰালে এই ঘূৰে ধৰা যন্ত্ৰৰ পৰা কি আশা কৰিব পাৰি। আজি সন্ধ্যাৰ আমাৰ দলপতিয়ে এটা কথা কৈছে যে এজন উপায়ুক্তয় Symporiam কৰিলে আৰু তাৰ ওপৰত মন্তব্য কৰা যুক্তি যুক্ত নহয়। এইবিলাক কথা বিবেচনা কৰি সকলোৱে আজি আমাৰ এইবিলাকৰ সম্পৰ্কত যিবিলাক মানুহে শাসন যন্ত্ৰটো District Headৰ ওপৰত দিলে।

চৰকাৰৰ এনে কিছুমান I.A.S. বিষয়া আছে, যাৰ কোনো প্রশাসনিক জ্ঞান নাই মই মন্ত্ৰী মহোদয়কো কৈছিলো এই বিষয়ে যে তেওঁলোকৰ কোনো জ্ঞান নাই। গতিকে প্রশাসনিক জ্ঞানৰ সংক্ৰান্তত তেওঁলোকৰ Departmental Training আৰু Revinew Training, Regional ভাষাৰ Training আৰু Special Training দিয়াৰ ব্যৱস্থা হ'ব লাগে। তেনেকুৱা I.A.S. Officerক উপায়ুক্ত কৰি ৰাখি দিছে আৰু লগে লগে Senior A.C.S. Officer সকলক Assistant Commission কৰি I.A.S. লগত attach কৰি ৰাখিছে আৰু ই I.A.S. officer সকলে A.C.S. officer সকলৰ মূৰত কঠাল ভাঙিছে খাইছে আৰু সেইদৰেই শাসন চলাইছে ফলত A.C.S. officer সকল Official হৈ পৰিছে আৰু তেওঁলোকৰ মাজত অসন্তুষ্টৰ ভাৱে দেখা দিছে—আৰু A.C.S. আৰু I.A.S Officer সকলৰ মাজত enimity বাঢ়ি গৈছে। অকল সেয়েই নহয় ২/১টা উদাহৰণ মোৰ

ব্যক্তিগত উদাহৰণৰ পৰাই কৈছোঁ। কিছুমান Officerক দিয়া হয়—সেই সকলে সমাজৰ কথা একো নাজানে দেশৰ কথাকো নাজানে আৰু তেনেকুৱা মানুহক S.D.O কৰি দিয়াৰ ফলত বাইজক, মানুহক সদস্যসকলক আনকি মন্ত্ৰীকো অপমান কৰিবলৈ দিখাবোধ নকৰে। এই শাসনযন্ত্ৰ তৈয়াৰ কৰিছে আপোনালোকে কিয় তেওঁলোকে আপোনালোকক care নকৰিব সদস্য সকলক care নকৰিব, তাই-তুই পিন্ধি এনেকুৱা ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ মন্ত্ৰীসকলে তেখেত সকলক শিকাইছে। এটা কথা সচা A.C.S. নহলে শাসন যন্ত্ৰ নচলে কিন্তু তেওঁলোকৰ কথা গণ্য নকৰে—ফলত তেওঁলোকে তেওঁলোকৰ in culine হেৰুৱাই গৈছে। ফলত বিদেশী, মই বিদেশী এই বুলিয়েই কৈছোঁ যে, বেচিভাগ I.A.S. Officerয়ে আমাৰ দেশক নিজৰ দেশ বুলি ধৰি আৰু অসমীয়া বাইজৰ লগত মিলিজুলি বাইজৰ হকে কাম কৰিব নোৱাৰে অৱশ্যে তাৰ ভিতৰত কিছুমান বিষয়া আছে যি সকলে অসমক নিজৰ দেশ বুলি ভাবি আৰু বাইজক নিজৰ বুলি ভাৱি সেৱা কৰি আছে তেওঁলোকলৈ মোৰ মূৰ দোৱাইছোঁ। এনেকুৱা বিষয়া সকলে অসমৰ স্বাৰ্থ নিজৰ স্বাৰ্থ বুলি কাম কৰিছে কিন্তু দুখৰ কথা তেনেকুৱা Officerৰ ওপৰ মন্থত কোনো স্থান নাই। মই নাম নকওঁ যি সকল বাহিৰৰ পৰা আহে আৰু অসমীয়াৰ কল্যাণ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰে কিন্তু তেওঁলোকৰ হলে কোনো স্থান নাই। সেই কাৰণে মানুহৰ মাজত এটা অসন্তুষ্টিৰ ভাৱ দেখা দিছে। চৰকাৰে নানা ধৰণৰ Development ৰ কাৰণে টকা পইচা দিছে Flood Relief ৰ কাৰণে টকা দিলেও মানুহৰ হাতত ১০ টকাতকৈ বেছি নপৰে। শাসন যন্ত্ৰত ওপৰৰ পৰা তললৈ ঘূৰে ধৰিছে আৰু দুৰ্নীতিৰে ভৰপূৰ হৈ আছে। Jorhat ৰ মাজুলী অঞ্চলৰ ৰঙামাটিৰ এজন মানুহৰ ঘৰ-বাৰী ভাঙি চিঙি লৈ গ'ল আৰু আমাৰ চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা তেওঁলৈ ২০০ টকা Lown আৰু ১০২ টকা Cattle Lon দিবলৈ order দিয়া হিছিল তেখেতে তেখেতৰ নঙা ১২ বছৰীয়া ছোৱালী এজনী লগত Court ৰ বাবান্দাত মোক ভৰিত দীঘল দি পৰিল মোৰ পিতৃতুল্য এজন মানুহে যেতিয়া মোৰ ভৰিত পৰি কান্দিলে তেতিয়া মই গৈ খবৰ কৰিলো আৰু দেখিবা Dealing officer ৰে টকা হজম কৰি পেলাইছে অৱশ্যে মই বৰকৈ ধৰাত বেলেগ ঠাইৰ পৰা কিছু টকা দিলে কিন্তু বেছি ভাগেই নাপালে। মুখ্য মন্ত্ৰীক কোৱা হয়,

কিন্তু তাৰ ব্যৱস্থা আজিলৈকে নহল। এইদৰে দুৰ্নীতি শুপৰব পৰা তললৈ শিপাইছে আৰু লগে লগে মানুহৰ ভিতৰত অসন্তুষ্টিৰ ভাব সৃষ্টি হোৱাটো স্বাভাৱিক কথা।

বান বিধৱাসকলে ৩/৪ বছৰলৈকে Relief ৰ টকা নাপায়ে কিন্তু এতিয়াও সেইবিলাক বঙাফিটাৰ মেৰপাকট সোমাই আছে। ইয়াৰ ফলত মানুহৰ ভিতৰত অশান্তিৰ ভাব দেখা দিছে। যদি শাসনবহুটো ভাল হলেহেঁতেন তেতিয়া হলে Plane Tribe Council ৰে কমতাপুৰ বাজাৰ দাবী নকৰিলেহেঁতেন আৰু টাই মঙ্গোলীয়াম বাজাৰ দাবী নুঠিলেহেঁতেন। যদি শাসনবহুটো বাইজৰ সমস্যা সাধনৰ ব্যৱস্থা কৰি দিলেহেঁতেন তেতিয়া হলে এনেকুৱা দাবী নুঠিলেহেঁতেন। কিন্তু এই শাসন বহুটো এটা Bureaucratic মজাৰ সৃষ্টি কৰিছে। আজি কোনে আমাৰ মাজত ভাগ ভাগৰ সৃষ্টি কৰিছে? যিবিলাক মানুহৰ আমাৰ মাজত তৰিয়াতৰ কোনো সম্পৰ্ক নাই তেওঁলোকে সৃষ্টি কৰিছে, অসম-খন স্বৰ্গশ হলেও তেওঁলোকৰ চিন্তা নাই। আজি পুৱাতে মই এইটো সাৱধান কৰি জনাই দিছো। মোৰ জ্যেষ্ঠ মাননীয় সদস্য চৌধুৰী ভাণ্ডাৰীয়া যিটো পঢ়ি শুনাইছিল তাত কি কৈছে আপোনালোকে বুজি পাইছেনে? মই বুজি পাইছো সেইটো হ'ল এজন I. A. S. Officer এ গাৰো Hills ভিতৰত এখন অসমীয়া ভাষাৰ স্কুল ভাঙি দিছে, কাৰণ এইজন মানুহৰ প্ৰবোচনাত পৰি গাৰো আৰু অসমীয়াৰ মাজত আন্দোলনৰ সৃষ্টি হ'ল আৰু অসমীয়া ভাষাক গুৰিয়াই মহতীয়াই নিশেষ কৰি পেলাইছে আৰু আজি আমাৰ ইয়াত পুৰণি-কলীয়া মিলাপ্ৰীতিৰে বসবাস কৰা গাৰো ভাই আৰু অসমীয়াৰ মাজত বিবাদৰ সৃষ্টি কৰিছে। গতিকে উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এনেকুৱা শাসকগোষ্ঠীক আমি কেনেকৈ বিশ্বাস কৰো যি শাসক গোষ্ঠীয়ে আমাৰ ভাই ককাইৰ মাজত ভাবা লৈ কাজিয়া লগাব খোজে, এই মানুহজনক কিয় শাস্তি নিদিব? মই জনাই দিছো যে উপনিবেষিক মনোভাবৰ দ্বাৰা তেখেতে শোষণ কৰিবলৈ আহিছে তেওঁ শাসন চলাবলৈ উশাযুক্ত নহয়।

That man cannot be allowed to come back to this State. If he comes we will organise and throw this man

out of the State. We donot care about the consequence. Now again another instance.

আন এটা উদাহৰণ কব খুজিছো যে আক এইটো মই স্পষ্টভাৱে কব খুজো যে নগাওঁৰ D.C.য়ে যি ব্যৱহাৰ সেইটো তেওঁ যেন মহা মহা পাৰ্থ-সাবথী ডাঙৰীয়া কৃষ্ণ সাবথী হৈয়েই অসমলৈ আহিছিল। বিধান সভাৰ সদস্যকো তেওঁ ছব ব্যৱহাৰ কৰিবলৈকো এবা নাই। This man is expert in speaking yankee language. 'Yes, Sir, Yes, Sir.'

সেইজন ধুনীয়া ডেকা হলে কথা নাছিল। বিয়া বাক নকৰা হলে বহুতো কিবা কিবি চেষ্টা কৰিলেহেতেন। সেই মানুহজনে যোৱাবাৰ A.C.S.ৰ confirmation হোৱাৰ পাচত তেওঁৰ লগৰে A.C.S. বিষয়া সকলক অত্যন্ত ছব ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিলে, "I will see the A.C.S. officers. All are headless."

চিলঙলৈ আহি ইয়াৰ A.C.S.ৰ লগত বহি A.C.S. officerৰ বিপক্ষে আলোচনা কৰে। আক নানা প্ৰকাৰে A.C.S. officer সকলক অপমান কৰিছে। আক আনকি Publicityও অপমান কৰিছে এইজন A.C.S. officer শ্ৰীঠাকুৰীয়াক এইদৰে Publicly threat কৰাত আমি কেতিয়াও সহ কৰিব নোৱাৰো। এইটো এজন D.C.ৰ পক্ষে কেতিয়াও সমৰ্থন যোগ্য নহয়। শেষত commisionerএ এটা compromise কৰি দিলে। কিন্তু compromiseএ যথেষ্ট নহয়। এই মানুহজনৰ ছব ব্যৱহাৰৰ কাৰণে অতি সোনকালে চৰকাৰে যেন বিশেষ ব্যৱস্থা কৰে। এইজন officerএ বিধান সভাৰ সদস্যক অপমান কৰিছিল তেখেতৰ আগতে থকা Officerক Threatening দিছিল, মই তেওঁক পগলা বুলি কব খোজো, আমাৰ নগাওঁৰ বাইজে হাবত গাঠি লৈ এইজন বিষয়ক নগাৱৰ পৰা আতৰাব যদিহে চৰকাৰে এই সপ্তাহৰ ভিতৰতে এই মানুহজনক ইয়াৰ পৰা আতৰ নকৰে। এই মানুহজনে মানুহক মানুহ বুলি গন্য নকৰে। অধ্যক্ষ মহোদয় দুৰ্নীতিৰ বিষয়ে মই পৰামৰ্শ দিছিলো। দুৰ্নীতি আতৰাবৰ কাৰণে Public Relations committee কৰিছিল সেইবিলাক difunct হৈ গল। আমাৰ নীলমণি ককাক লৈ এখন সদাচাৰ কমিটি কৰিছিল কিন্তু দুৰ্নীতি কোনো প্ৰকাৰে আতৰাৱ

নোৱাৰিলে দুৰ্নীতি এনেকৈ শিকাইছে যে এইটো দূৰ কৰিব নোৱাৰা অবস্থাত পৰিছে সেই কাৰণে যি সকল শাসনযন্ত্ৰৰ মাজত আছে তেওঁলোকৰ মনোভাব পৰিবৰ্ত্তন কৰিব নোৱাৰিলে বা তেওঁলোকৰ মন পৰিস্কাৰ নকৰিলে শাসনযন্ত্ৰ কেতিয়াও ভাল হ'ব নোৱাৰে। সেই কাৰণে মই কও যে দুৰ্নীতি আতৰাবলৈ হলে আমি সকলোৱে মিলি এটা আন্দোলন চলাব লাগে আৰু যি পৰ্যায়তে দুৰ্নীতি পৰায়ন লোক নাথাকক কিয় তেওঁলোকৰ বিৰুদ্ধে অভিমান চলাব লাগে। আৰু এই অভিমান বাইজে চলাব। শাসনযন্ত্ৰ যিটো জিলা পৰ্যায়ত চলি আছে তাত কি হাহাকাৰ অৱস্থা হৈছে সকলোৱে দেখিছে।

Banglow সোমাইছে কিন্তু এইবিলাক I.A.S. অফিচাৰৰ কাৰণেহে। আমাৰ ইয়াত ২ বছৰ কাম কৰিয়েই একোজন I.A.S. officerয়ে Senior grade পায়। কিন্তু আমাৰ যিবিলাক দুখীয়া শ্ৰেণীৰ কৰ্মচাৰী আছে তেওঁলোকৰ কাৰণে কোনো ব্যৱস্থা কৰা নহল। চৰকাৰৰ ওচৰত তেওঁলোকে বছৰৰ আবেদন নিবেদন কৰিলে Strike কৰিলে, কিন্তু এই মানুহবিলাকৰ কাৰণে একো কৰা নহল। সেইকাৰণে চাকৰীয়ালৰ ক্ষেত্ৰত যিবিলাক সুবিধা দিব লাগে সেইবিলাক সুবিধা নিদিলে বা শাসনৰ গুৰিত থকা তৃতীয় চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ কৰ্মচাৰীক যদি সুবিধা দিয়া নহয় তেনেহলে শাসনযন্ত্ৰ বিকল হৈ যাব পাৰে। এই মানুহবিলাকৰ বাবে বাসস্থান শিক্ষা আদি যিখিনি সুবিধা পাব লাগে সেইখিনি সুবিধা দিবৰ কাৰণে মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো।

মোৰ মনত আছে, ১৯৫৯ চনত যেতিয়া মই আমাৰ দুৰ্ভগীয়া Ministerial Association ৰ সাধাৰণ সম্পাদক আছিলো তেতিয়া মই পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছিলো যে কেচ হিচাবে দিব নোৱাৰিলেও কাইন হিচাবে দিয়ক আৰু কম দামত যাতে বিলিস পত্ৰ পাব পাৰি তাৰ কাৰণে Consumers Co-operative Store ৩/৪ খন দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰক। চৰকাৰে ইয়াৰ প্ৰতিশ্ৰুতিও দিছিল কিন্তু কাৰ্য্যত পৰিণত নহল।

(সময়ৰ সঙ্কেত)

তাৰ পাচত, অধ্যক্ষ মহোদয়, যোৱা পৰহিৰ বাতৰি কান্ধাত দেখিলো যে মোৰ জন্মভূমি ঢকুৱাখানা অঞ্চলটো ডিব্ৰুগড়ৰ লগত লগ লগাই ডিব্ৰুগড়

Sub-Division ৰ লগত সাঙুৰি দিব খুজিছে। কিন্তু নগৰৰ মাজত বিশাল ব্ৰহ্মপুত্ৰ বাধি ডিব্ৰুগড়লৈ কেচ কৰিবলৈ জনসাধাৰণ যোৱাটো সম্ভৱ নহয় আনকি অন্যান্য প্ৰশাসনিক কাৰ্য্যতো একেই অৱস্থা। ভৌগোলিক পৰিবেশতো চকুৰাখানা খন ডিব্ৰুগড়ৰ লগত থাকিব নোৱাৰে। এই মন্ত্ৰে চকুৰাখানা স্থানীয় লোকসকলে মোলৈ আপত্তি জনাইছে আৰু এইটো আগৰ পৰাই এটা Move আছে যে চকুৰাখানা চেনাজি এই দুটা অঞ্চল লগ লগাই শ্ববনশিৰীৰ পূব ফালে এটা পূৰ্ণাঙ্গ মহকুমা তৈয়াৰ কৰিব লাগে। তেনেস্থলত এইটো বুজি নাপাওঁ কিয় এতিয়া হঠাতে চকুৰাখানা ডিব্ৰুগড়ৰ লগত লগ লগাইছে? এই চামিলকৰণত সেই অঞ্চলৰ সকলো লোকে আপত্তি জনাইছে আৰু আশা-কৰো সদনৰ মাননীয় সদস্য সকলেও এইটোত যেন মোক সমৰ্থন জনায় যাতে চকুৰাখানা অঞ্চলটো ডিব্ৰুগড়ৰ লগত চামিল হব নোৱাৰে আৰু ভৌগোলিক পৰিস্থিতি সন্মত। বাধি প্ৰশাসনিক সুবিধাৰ কাৰণে চকুৰাখানা অঞ্চলটো ৰেমাজিৰ লগত লগ লগাই তাৰে এটা নতুন পূৰ্ণাঙ্গ মহকুমা কৰিব লাগে। ইয়াকে কৈ মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰিলো।

Mr. Speaker—We have discussed enough. We have got two more grants. Do you like to continue discussion Mr. Bhattacharyya?

Shri Gourisankar Bhattacharyya—So far as Grant No. 13 is concerned both the groups have agreed not to move any cut motion. With regard to Grant No. 14, we shall take very little time. At any rate we shall finish upto grant No. 14.

Mr. Speaker—তেনেহলে আমি এই সিদ্ধান্ত কৰিলো যে আমি ১৪নং Grantলৈ শেষ কৰিম আৰু মাননীয় সদস্য সকলে চমুকৈ কব।

M. Shamsul Huda—মোৰ অলপ কবলগীয়া আছিল?

Mr. Speaker—সকলোৱে কব লাগে।

Shri Binoy Krishna Ghose—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি আমাৰ যি শাসন চলিছে সি বৃষ্টিৰ দিনৰে পৰা চলি অহা শাসন—সেই শাসনৰ কোনো পৰিবৰ্তন আজিলৈকে হোৱা নাই। কিন্তু আজি প্ৰত্যেক জিলাৰ জনসংখ্যা বাঢ়িছে। সমস্যাও বাঢ়িছে। সেই বাচি অহা সমস্যাবিলাক লৈ আমাৰ মাত্ৰ এজন D.C.এ সকলো সময়তে চকু দিব নোৱাৰে। ফলস্বৰূপে বহুত সময়ত দেখিবলৈ পাইছো যে বহুত ক্ষেত্ৰতেই শাসনযন্ত্ৰৰ বাধাৰ সৃষ্টি হৈছে। লগতে জনসাধাৰণৰ বহুত কষ্ট হৈছে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি জানে যে বহুত সময়ত, বহুত কাৰণত আমাৰ সাধাৰণ খেতিয়ক কিছুমানৰ মাটি অধিগ্ৰহণ কৰা হৈছে কিন্তু আজি ৭/৮ বছৰেও তেওঁলোকক ক্ষতিপূৰণ দিয়া হোৱা নাই। এইবিলাকৰ কাৰণে খেতিয়কৰ অশেষ কষ্ট হৈছে এই বিষয়লৈ চোকা নজৰ দিব লাগে বুলি মই দাবী জনাওঁ।

সৈনিক স্কুলৰ কাৰণে কিছুমান খেতিয়কৰ মাটি অধিগ্ৰহণ কৰা হৈছিল কিন্তু আজি ৭ বছৰেও তেওঁলোকক ক্ষতিপূৰণ দিয়া হোৱা নাই। S.D.C.লৈ অভাৱ-অভিযোগ জনাই আবেদন কৰা স্বত্বেও কোনো ফল ধৰা নাই।

জৰীপ প্ৰথাৰ যিবিলাক ভুল হৈ গল সেই ভুলৰ আজিলৈকে সংশোধনী হোৱা নাই। S.D.C., মণ্ডল, কাননগু আদি বিষয়াক সন্তুষ্ট কৰিব নোৱাৰিলেই সেই ভুলৰ সংশোধনী নহয়। তেওঁলোকক টকা নিদিলেতো সন্তুষ্ট নহবই। D.C.ৰ ওচৰত আপীল কৰা স্বত্বেও আজি ৭/৮ বছৰে কোনো নিষ্পত্তি হোৱা নাই। যিবিলাক মানুহে তৌজী মাটি ভোগ কৰি আছে সেইবিলাকক সেই মাটিৰ পট্টন দিব লাগে। কিন্তু তেওঁলোকক পট্টন নিদিয়াৰ কাৰণে বহুত মানুহৰ তৌজী মাটি খাচ মাটি কৰি লৈছে। মণ্ডলবিলাকৰ লগত লগ হৈ মহাজনবিলাকে মাটি উক্ৰ খাচ মাটি পট্টন লৈছে যাৰ ফলত দুখীয়া খেতিয়কে নানান কষ্ট ভোগ কৰি বহুত টকা পইচা খৰচ কৰিও খাচ হোৱা তৌজীৰ মাটি নিজৰ নামত কৰি লব।

Miscellaneous W/L petition No.—2162 (Bgc)/67-68.

Order—Seen S. K.'s report. This applicant got his full amount land during the last re-settlement and he is not entitled to any exam in amount of land. He is not a bonafide cultivator and the land is in a cfan possessor of another man Shri Bono Ram Rabha politioner of Misc. W/L No 825 (Bgc) of 67-68 from whom the applicant used to get adhi paddy ইয়াত orderটো হৈছে—

As the applicant has no personal cultivation of land and as he is not a bonafide cultivator, I decline to grant his prayer for restoration of the land to his towz'. The petition is accordingly filed.

আজি ১৫ বছৰ আগৰ পৰা আধি খোৱা মানুহ আছে। সেই মাটি মনোৰাম বাৰ্তাৰ নামত পট্টন দিয়া হৈছে আৰু তেওঁৰ পৰা মণ্ডলে ৭০০ টকা আদায় কৰিছে।

এইবিলাকেই জিলা প্রশাসনৰ নমুনা। ইয়াৰ বাহিৰেও বহুতো তেজী-মাটি খাচ কৰিছে। এইবিলাকৰ কাৰণে আপত্তি জনালে গাওঁ পঞ্চায়ত বা আঞ্চলিক পঞ্চায়তৰ প্ৰেচিডেণ্টসকলক লৈ প্ৰমাণ কৰিবলৈ কয়। গোৱালপাৰা জিলাৰ জমিদাৰী প্ৰথাৰ উচ্ছেদৰ পিচত তাৰ যিবিলাক বেকৰ্ড সেইবিলাক চৰকাৰৰ ওচৰত আছে কিন্তু যেতিয়া মানুহে বিপদত পৰি সেইবিলাক বিচাৰিবলৈ যায় তেতিয়া তেওঁলোকৰ হাতত নাই বুলি কয়। কিন্তু ২/৩ শ মান দিলে কাগজ বিচাৰিব পাবে বুলি কয়। সাধাৰণ খেতিয়ক সকলৰ আজি এই অৱস্থা আৰু এই অৱস্থা দিনক দিনে বেয়ালৈ আহে। ইয়াকে কৈ মোৰ বক্তিতা সামৰনি মাৰিলো।

M. Shamsul Huda—মই এই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰি হৃদয়-মান কৰা গুজিছো। আজি আমাৰ প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থাৰ দোষৰ কাৰণেই আজি দেশত বিশৃঙ্খল, বিভেদ, আৰু দুৰ্নীতিৰ সৃষ্টি হৈছে। এই দুৰ্নীতি আপোনা আপুনি অহা নাই, এই বিলাকত চকাৰে নানান ভাৱে অবিহনা যোগাইছে।

আজি আমি দেখিছো Secretary বা জিলা পর্যায়ে সৰ্বভাৰতীয় সংহতিৰ নামত I. A. S. অফিচাৰ নিযুক্তি কৰিছে। এই ক্ষেত্ৰত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ উপনিবেশিক শাসন ব্যৱস্থা কৰিছে। তেওঁবিলাকে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ বা কংগ্ৰেছ চৰকাৰে দিয়া দায়িত্ব সফলতাবে পালন কৰিছে। যাৰ ফলত অসংগতিৰ সৃষ্টি হৈছে আৰু ৰাজ্যখনৰ সংহতি নষ্ট হৈছে আৰু বিশৃঙ্খলতাৰ সৃষ্টি হৈছে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, মই I. A. S. অফিচাৰ বিলাক বাহিৰৰ পৰা অহানহাৰ কথা কোৱা নাই। I. A. S. সকলৰ ভিতৰত অতি চোকা বুদ্ধি আৰু মগজুৰ মানুহ আছে; তাক আমি অস্বীকাৰ নকৰোঁ। আৰু আমাৰ কংগ্ৰেছৰ মন্ত্ৰীসকলে সেই চোকা বুদ্ধিৰ মানুহৰ মূৰতে মূৰ ঘঁহি ঘঁহি নিজৰ বুদ্ধি বিবেক বঢ়াওক, আমাৰ আপত্তি নাই; কিন্তু কংগ্ৰেছ চৰকাৰ এই অবিচাৰ নাই যে, সংহতিৰ নামত সু-সংগত প্ৰশাসনৰ নামত বাইজৰ মাজত বিশৃঙ্খলা আৰু বিক্ষোভৰ সৃষ্টি কৰিব।

কেৱল মন্ত্ৰীসকলৰ দুৰ্বলতাৰ কাৰণেই দেখিছো I. A. S. সকলে আজি মুখা পাইছেগৈ। আজি I. A. S. অফিচাৰ সকলৰ মাজত Superiority complex এ দেখা দিছে; আৰু তেওঁবিলাকৰ এই উচ্চাঙ্গিকাত লিপ্ত হৈছে আৰু সেই উচ্চাঙ্গিকা মনোভাৱে আজি মন্ত্ৰী সকলকো চুইছেগৈ। মন্ত্ৰীসকলে যদি হুকুম দিয়ে I. A. S. সকলে পিচফালে থিয় দি খিল-খিলকৈ হাঁহি দিয়ে। কেতিয়াবা যদি Under Secretary বা তলৰ কোনো অফিচাৰে কিবা Report জিলা অধিপতি বা উপায়ুক্তৰ পৰা বিচাৰে, সেইখবৰ তেওঁলোকে উত্তৰ নিদিয়ৈ। সঁচা-মিচা প্ৰমাণৰ কাৰণে খাদী বিভাগৰ মন্ত্ৰীগৰাকীক সোধক। এই দৰেই অফিচাৰে উচ্চাঙ্গিকা মনোভাৱ পোষণ কৰি তলৰ কৰ্মচাৰী বিলাকক অবহেলা কৰি আহিছে। তেওঁলোকে আজি গণতন্ত্ৰক শ্ৰদ্ধা নকৰে, আৰু বিশ্বাস নকৰে আৰু ইয়াৰ প্ৰমাণ মোচাৰিৰ চাহাব আৰু শ্ৰীহুলাল বৰুৱা দেৱে আপোনালোকৰ আগত দাঙি ধৰিছে। আজি I. A. S. অফিচাৰ সকলে সদনৰ সদস্য সকল পৰ্যাস্ত অপমান কৰিবলৈ এৰা নাই। তেওঁলোকে উচ্চাঙ্গিকা মনোভাৱ লৈ থলুৱা লোকসকলৰ মাজতো বিষণ্ণতাৰ সঞ্চাৰ কৰিছে। অলপতে সেই সংক্ৰান্তত নগাওঁৰ উপায়ুক্ত I. A. S. জনৰ

তলত সৌভাগ্য বশতঃ কংগ্রেছ চৰকাৰৰ A. C. S. এজন A. D. C. আছিল। সেইজন এজন থলুৱা মানুহ আছিল আৰু সেই মানুহজনক Publicly R.T.A. ৰ মেম্বাৰৰ আগতে অপমান কৰিছে; আৰু তেওঁ তাত অসমীয়া অনা-অসমীয়া প্ৰশ্নবোৰ সৃষ্টি কৰিছে। চৰকাৰি সৰ্বভাৰতীয় সংহতিৰ নামত জাতিৰ শৃঙ্খলা নষ্ট কৰিছে।

আজি সু-পৰিকল্পিত ভাৱে উপনিবেশিক পদ্ধতিত শাসন চলাবৰ বাবেই বাহিৰৰ মানুহক I. A. S. কৰি উপায়ুক্ত কৰিছে আৰু A. D. C. সকলক অনাধৰণ কৰিলে চক্ৰান্ত কৰিছে। পাক Tribunal ত regular কৰি service ৰ মানুহ দিয়াৰ সুযোগ লৈ কিছুমান মানুহে এই অৱস্থাৰ সৃষ্টি কৰিছে। আৰু থলুৱা A. D. C. সকলক অভিজ্ঞতা সম্পন্ন হোৱা স্বত্বেও Release কৰি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। আজি কিছুমান দাড়ি-গোক নগজা I. A. S. ৰ মানুহকো S. D. O. কৰিছে। অধ্যক্ষ মহোদয় অভিজ্ঞতাৰ এটা মূল্য আছে সেয়ে নহলে মানুহ University ত 1st class 1st হব পাৰে তেওঁক Governor পাতি দিব পাৰে বা B. A. ত 1st class পোৱা এজনক Chief minister বা M. L. A. কৰি দিব পাৰে। কিন্তু অভিজ্ঞতাৰ মূল্য আছে। আজি ইয়াৰ ফলত সৰ্বসাধাৰণ বাইজৰ দুখ-ভুগতিয়ে নধৰা হৈছে। চোকা পণ্ডিতে স্কুল কলেজৰ গাধ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ দুখ নুবুজে উধাই মুধাই কোবায়, পঢ়া কয় নোৱাৰ। ঠিক অনুৰূপ অৱস্থা হৈছে হালুৱা হজুৱা বাইজৰ আজি I. A. S. অফিচাৰৰ হাতত। আজি I. A. S. সকল চোকা বুদ্ধিৰ হলেও আমাৰ হালোৱা হজুৱা বাইজৰ একো উন্নতি হোৱা নাই। অসমৰ অৰ্থনৈতিক অৱস্থা বা কোনো বিষয়েই উন্নতি কৰিব নোৱাৰে। কোনো অভিজ্ঞতা নোহোৱাকৈয়ে আজিৰ জিলাত S. D. O., S. D. C. আছে। আনহাতে আমাৰ চৰকাৰে সেই সকলো ভূৱাদী প্ৰশংসা কৰিছে। আৰু এনেদৰেই বাইজৰ মাজত বিষময় পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি হৈছে। আজি সৰ্বসাধাৰণৰ মাজত শাস্তি শৃঙ্খলাৰ অভাৱ। এই I. A. S. অফিচাৰ সকলৰ কেৱল Theoretical অভিজ্ঞতা থাকিলেই সম্ভৱ সৰ্বসাধাৰণৰ অভাৱ অভিযোগ সম্পৰ্কে কোনো জ্ঞান এই I. A. S. অফিচাৰ সকলৰ নাই। আজি মানুহৰ মাজত এডোখৰ মাটি নাই এটুকুৰা কাপোৰ নাই আৰু সমাধানৰ কাৰণে

গণতান্ত্ৰিক আন্দোলন কৰিবলৈ যাওঁতে এই I. A. S. সকলে বাইজৰ ওপৰত জৰে-মৰে লাঠি গুলি চালনাৰ ছকুম দি জনসাধাৰণৰ মাজত বিকোভৰ সৃষ্টি কৰিছে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি এইক্ষেত্ৰত আমি দেখিছো যে তাৰ পৰিণাম স্বৰূপে তেওঁলোকে যিদৰে শাসন চলাইছে তাৰ দ্বাৰা কোনো সুফল হোৱা নাই। আজি file ৰ পিচত file দমাই গৈছে; কিন্তু কোনো কাম হোৱা নাই। উদাহৰণ স্বৰূপে '৬৬ চনত ৬লক্ষ টকা নগাৱৰ জিলা আয়ুক্তলৈ কৰ্মচাৰীৰ ঘৰ নিৰ্মাণৰ কাৰণে দিয়া হল; কিন্তু উচিত কামত খৰচ কৰিব নোৱাৰিলে।

মাটিৰ ক্ষেত্ৰত বহুতে উদাহৰণ দি গৈছে। এই অৱস্থাত দেখা পাইছো আৰু সেইকাৰণেই কৈছো এই উপনিবেশিক শাসন, চৰকাৰে যিটো চলাইছে এই ব্যৱস্থাৰ যদি পৰিবৰ্তন ঘটাব নোৱাৰে বা সংস্কাৰ সাধন কৰিব নোৱাৰে তেনেহলে তেওঁলোকে গান্ধী এৰি দিয়া উচিত। আৰু যদি নিদিয়ৈ বাইজ অধৈৰ্য হৈ উঠিব আৰু গণতান্ত্ৰিক দেশত সমৰ্থ Party বাদ দি বাইজে ডাঙা Party গঠন কৰিব; আৰু তাৰ পৰা কোনো পক্ষই সাবিত নোৱাৰিব। এই খিনিকে কৈ মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰিলো।

Speech not corrected.

Shri Mahidhar Pegu—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ১২ নং অনুদান সম্পৰ্কত মই কেইটামান কথা সদনত দাঙি ধৰিব খুজিছো যিটো সহজ সবল কথা আৰু আচল কথা। ইতিমধ্যে বহুতো কথা মাননীয় সদস্যসকলে বহুত কথা আলোচনা কৰি গৈছে। মই মাত্ৰ তেখেত সকলে এৰি থৈ যোৱা কেইটামান কথা দাঙি ধৰিব খুজিছো।

আমাৰ এই সদনত অনেকৰাৱ দুৰ্নীতি সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা হৈছে। এই সম্পৰ্কে বহুতে বহুত ধৰণৰ মন্তব্য দিছে। কোনো কোনোৱে নিজকে প্ৰবোধ দিবৰ কাৰণেও এই কথা কয়। কিছুমানৰ মতে দেশৰ, সমাজৰ আৰু জাতিৰ অৱনতি, দুৰ্নীতিৰ কাৰণেই ঘটিছে বুলি মত পোষণ কৰে। বৃটিছৰ দিনত দুৰ্নীতি আছিল সচা কিন্তু আজি ২১ বছৰ বাজহ কৰাৰ পিচত আমাৰ কি উন্নতি হৈছে? দুৰ্নীতিয়ে মানুহৰ নৈতিকতা নষ্ট কৰিছে। দুৰ্নীতি

নাই বুলি কোৱা নাই। আজি কেবাগী সকলেও দুৰ্নীতি পৰায়ন হৈছে। আজি সক বৰ সকলো বিষয়ই দুৰ্নীতি পৰায়ন। কিন্তু দুৰ্নীতি কবিয়ে কোনে? দুৰ্নীতি কবা কৰ্মচাৰী সকল কোন? এইটো চিন্তা কৰিবলগীয়া বিষয়।

আমাৰ সমষ্ট জনসাধাৰণৰ ভিতৰত ৭২% জনেই কৃষি জীৱি লোক। অকৃষিজীৱি বাকী ২৮ জনৰ ভিতৰত শতকৰা ১৫ জন কৰ্মচাৰী আৰু বাকী ১৩ জন বুদ্ধিজীৱি লোক বা নেতা ধৰণৰ লোক। এনেস্থলত আজি কাক দুৰ্নীতি পৰায়ণ বুলি কব পাৰি? এইটো ঐতিহাসিক সত্য কথা যে জাতীয় চৰিত্ৰ লোপ পাই আহিছে মাত্ৰ শাসকগোষ্ঠীৰ কাৰণে। আমোলাতন্ত্ৰৰ দিনতেই হওক বা গণতন্ত্ৰৰ দিনতেই হওক জাতীয় চৰিত্ৰ ৰূপায়ণ কৰিব পাৰিছে জানো? বিলাটৰ জনসাধাৰণৰ বা আমেৰিকাৰ জনসাধাৰণৰ লগত অসমৰ জনসাধাৰণৰ বিশেষ কিবা প্ৰাৰ্থক্য আছে বুলি মই অনুভৱ নকৰো। পৃথিবীৰ সকলো ঠাইতে জনসাধাৰণ একে। কোৱা বাহুল্য যে দুৰ্নীতিবিলাকে সমাজৰ বৈষম্য আনিছে। এইবোৰ চৰকাৰৰ পাণ্ডা বা ওপবমহল বা মন্ত্ৰীসকলৰ দ্বাৰাই হৈছে বুলি ধৰি লব লাগিব। সেই বুলি মন্ত্ৰীসকলক দোষাবোপ কৰিব খোজা নাই। ব্যক্তিগত কোনো এজনকে দোষ দিব খোজা নাই। কিন্তু চৰকাৰৰ শাসনযন্ত্ৰ বা স্নায়ু কেন্দ্ৰৰহে দোষমুক্ত বুলি কৰ খুজিছো। গতিকে বোগমুক্ত নহলে শৰীৰ ভাল নহয় বুলি মই ভাৱো। এইক্ষেত্ৰত মই এটা কথা কৰ খুজিছো—মাক কৰিব মই কোনোবাক উদ্দেশ্য কৰি এই কথা কোৱা নাই। নেপালীত এটা ফকৰা আছে—

যে— ‘বাণৰ নাই নাৰিয়ল

মুকক নাই কোবাণ

বন্দুক নাই জিৰো’।

অৰ্থাৎ বান্দবৰ কাৰণে নাৰীকল যেনে, মূৰ্খৰ কাৰণে কোবাণ যেনে, বন্দুকৰ কাৰণে জীৱাৰ লাই সাক যেনে—লাই শাক য’ত মহলা নফোটে আৰু কাৰণেও শাসন তেনে হৈছে। ইয়াৰ দ্বাৰা মই এই সদনক মূৰ্খ বুলি প্ৰমাণ কৰিব খুজিছো। প্ৰশাসনৰ বিষয়ে আলোচনা কৰিছে। এই প্ৰশাসনক

২ পৰ্য্যায়ৰ মতামতেৰে আলোচনা কৰিছে। এক হল—ৰাজধানী পৰ্য্যায়ৰ আৰু আনটো হৈছে জিলা পৰ্য্যায়ৰ—যাৰ লগত জনসাধাৰণৰ দিনে-ৰাতিয়ে ওতঃপ্ৰোত সন্মত আছে। আৰু বিশেষকৈ এইটো দেখে দেখে কথা যে জিলা প্ৰশাসনৰ ব্যৱস্থাৰ লগত আমাৰ আস্থা নীহিত আছে। মই বহুতো মাননীয় সদস্যৰ লগত একমত নহওঁ যে জিলা প্ৰশাসনত ভালেমান কেবোন আছে। গতিকে দেশৰ প্ৰশাসন বেয়া হৈছে বুলি মই ভাবিব নোৱাৰোঁ। বহুতো ক্ষেত্ৰত জিলা প্ৰশাসনত হস্তক্ষেপ কৰা হয় কিন্তু ইয়াৰ ৩ বিধ শাসনত সংচিন্তাৰ অভাৱৰ ক্ষেত্ৰত বহুতো সময়ত বিশৃঙ্খলৰ সৃষ্টি হৈছে আৰু ফলত সমষ্ট শাসনযন্ত্ৰ গুলোটা হৈ পৰিছে।

(Bell)

এই সম্পৰ্কে আৰু মোক ২ মিনিট কবলৈ দিয়ক—মই কথাটো প্ৰমাণ কৰি দিছোঁ। আমাৰ তাত এটা মীনমহল আছে এক ডেৰ মাইল আতৰত—নাম নলতুৱাৰ। তেতিয়াৰ অফিচাৰ G. D. Watekeo যে ১৯৩৬ চনত তাত মাছ মৰা বন্ধ কৰি দিলে; আৰু ইয়াক লুইত এবাস্থতিৰ লগত খাব বুলি ঘোষণা কৰিলে। আৰু তাৰ নথিপত্ৰও আছে।

তাৰ পিচত এতিয়া শিৱসাগৰৰ D.C. Mr. Phene ডাঙৰীয়াই বাইজৰ আপত্তি মৰ্শে তদন্ত কৰিলে আৰু এবাস্থতিৰ লগত নলতুৱাৰ সংযোগ আছে বুলি order দিলে। আৰু সেই orderৰ No. টো দিছোঁ—No. R G F 66/63/P/248 dt. 24th February 1968.

তাৰ পিচত এই লুকুমৰ সংক্ৰান্তত বাইজে গম পালে আৰু বাইজে এই লুকুমৰ বিপৰীতে মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ ওচৰত এটি সজাতী দল আহি আপত্তি কৰিলে ২৪।৩।৬৮ তাৰিখে। এই আপত্তিৰ মৰ্শে সেই বিলত মাছ মৰা বন্ধ ৰাখে আৰু সেই হিচাবে মাছ মৰা বন্ধ আছিল।

তাৰ পাছত কিছুদিন বন্ধ হৈ থাকে আৰু যোৱাবছৰৰ শেষৰ ভাগত আমাৰ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই নিজে অনুসন্ধান কৰিবলৈ গৈছিল। কিন্তু কি পালে কি নাপালে এইটো তেখেতৰহে বিচাৰ্য্যৰ বিষয় আৰু তেখেতেহে জানে কিভাবে অনুসন্ধান কৰিলে।

যি কি নহওক চৰকাৰৰ পৰা Deputy Commissionerএ এটা হুকুম পালে আৰু আকৌ Deputy Commissionerএ চৰকাৰলৈ পুনৰ জনালে। তেখেতৰ চিঠি এইয়া—S.A.I. (৫)৩/৫.....dt. 7th January '69. এইদৰে চিঠিৰ আপত্তি উপায়কই লগে লগে জনোৱাত অৱস্থা—স্থানীয় বাহিৰ লগত কাজিয়াপেচাল হল।

তাৰ পিচত Deputy Commissionerএ এই কথা জালিলে আৰু বাহিৰেও এই বিষয়ে জনালে যে যদি অনুসন্ধান কৰিও ভবিষ্যতলৈ সংঘত কৰি ৰাখিব লগা হয়, তেতিয়াহলে পৰিস্কাৰ ভাবে বিক্ৰি কৰিম বুলি উল্লেখ কৰাটোৱেই উচিত হব।

এইদৰে জনোৱাৰ পিচতো ভেটেনেৰী-বিভাগে আৰু এটা চিঠিৰ কথা মাৰ্চ মাহত জনালে। চিঠিটো হল ১৯/—/৬৯ তাৰিখ।

তাৰ পিচত আৰু উল্লেখযোগ্য যে ৩১ মাৰ্চৰ দিনা ম্যাদ কৰিবলৈ দিয়া হল। কিন্তু হিচাব দিব পৰা নাই বুলি প্ৰায় এমাহ ডেবমাহ মানৰ পিচত একেলগে দিব লগা হল। তাৰ পিচত Deputy Commissioner জনে গভৰ্ণমেণ্টৰ লগত আলোচনা কৰি এটা Order দি দিলে। তেতিয়াই এই কথা ভেটেনেৰী বিভাগে পৰিস্কাৰ কৰি দিলে যে এইটো ৰেভিনিউৰ বিভাগৰহে হব লাগে। কিন্তু চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা এইটো অনুমোদন কৰি দিয়াটো উচিত আছিল। এই কথাৰ পিচত মাজতে এবাস্থতিৰ বিষয়ে নলছুৱাবৰ সশস্ত্ৰ বাহিনীৰ সৈতে মাছ মাৰিবলৈ দিলে এনেকুৱা ঘটনা হব বুলি কোনেও নাজানে। সেই কাৰণে মই কৈছো এইটো আজিৰ যুগত কিয় কৰিব লাগে? যদি Minister আটাই বিলাকে এইবোৰ কাম সমাধা কৰিব পাৰে, তেন্তে Deputy Commissioner বা Distric Magistrate ইয়াৰ কাৰণে কিয় হস্তক্ষেপ কৰিব লগা হল। আয়ুক্ত সকলে বিবেচনাৰ কালত এইদৰে অন্যান্য কামত জড়িত থাকে।

তাৰ পিচত কোৱা হৈছে যে, মন্ত্ৰীসকলৰ ভ্ৰমণ বেছি হৈছে। কিন্তু একো কাম হোৱা নাই। সকলোৱে বিচাৰিছে সেই অনুপাতে তদন্তও কৰিছে।

কিন্তু উপায়ুক্ত তলে তলে যিটো কাম কৰিছে সেইটো হলে বিবেচনা কৰি চোৱা নাই।

তাৰ পিচত Fishery সংক্রান্ত বহুতো বেমেজালীৰ সৃষ্টি হ'ব বুলি জানি উপায়ুক্তই দৰ্জ'ন পিচত দৰ্জ'ন কৰি বাইজক সান্তনা কৰিবলৈ চেষ্টা কৰে।

আমাৰ মাননীয় সদস্যই কৈছে যে বাইজক খেদিছে। এৰা নেখেদি কাক খেদিব? দুৰ্বলীৰ ওপৰত সদায় চৰকাৰৰ অত্যাচাৰ আছেই। কিন্তু দুৰ্বলীয়ে সহ্য কৰি আছে কাৰণেহে একো হোৱা নাই। এনেকুৱা ঘটনা ইমান বহুবে দেখিয়েই আছে। আৰু যে নেদেখিব তাৰ মানেই নাই। চৰকাৰে এইদৰে Policy লগাই উপায়ুক্ত উৎসাহ দিয়ে। সংলোকৰ ওপৰত কোনেও সংদৃষ্টি নাচায়। অসংলোকে বেয়া কাম কৰিলেও একো শাস্তি নাথাকে কিন্তু সংলোকে যদি এনেকুৱা কাম কৰে তেন্তে তেওঁৰ নাই Transfer, নাই Promotion ইত্যাদি ১০১টা কথা আছেই। এইদৰে দুৰ্নীতি চলি থাকিলে বহুতো বেমেজালীৰ সৃষ্টি হয়। সেই কাৰণে চৰকাৰক সাবধান কৰি দি মোৰ বক্তব্য সামৰণি মাৰিলোঁ।

Shri Kamini Mohon Sarma—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ সম্পৰ্কত মই জিলা প্ৰশাসন ব্যৱস্থাৰ ছটামান কথা ক'ব বিচাৰিছোঁ; যিহেতুকে আমাৰ অসমৰ গোটেই বিলাক জিলা প্ৰশাসন ব্যৱস্থাতেই দুৰ্নীতিৰে ভৰি পৰিছে। আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীভট্টাচাৰ্য্য ডাঙৰীয়াই কৈছে যে আমাৰ জিলাবোৰত আয়ুক্ত, উপায়ুক্ত আৰু জিলাধিপতিৰ অফিছ সমূহত যিসকল চৰকাৰী উচ্চবিষয়া আছে সেই সকলে কি ধৰণেৰে কাৰ্য্য চলাইছে জিলাধিপতিয়ে ভালদৰে চকু দিয়াৰ সময় নাই। তেওঁলোকৰ কাৰ্য্যকলাপ দেখিলে বৰ দুখ লাগে এটা কামৰ কাৰণে আহি সাধাৰন মানুহ জুলুমত পৰে। ৩ ফা নিদিলে কোনো কামেই হৈ নুঠে আমাৰ কমিচনাৰ জনৰ কাম নাই। কাৰণ Land Requisition ৰ সময়ত তেখেতৰ ঘূৰি ফুৰিবৰ কাৰণে শক্তি নাই। শক্তি নোহোৱা Officer বাখিব নালাগে জিলা প্ৰশাসনৰ কাৰণে যদি এনেকুৱা Officer ৰ প্ৰয়োজন, তেনেহলে সেইটো শক্তি জড়িত কৰি সকলো কাম কৰিব লাগে।

আমাৰ জিলা প্ৰশাসনৰ বাদেও গোটেই প্ৰশাসনতে কেৱল দুৰ্নীতি আৰু দুৰ্নীতিৰে সমগ্ৰ প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থাটো ভৰি পৰিছে। মই কবলৈ বিছাৰিছো যে বৃটিছৰ যুগত যিটো শাসনব্যৱস্থা আছিল তেতিয়া বৃটিছে যি কৰিলে কৰিলেই তাক আৰু পুণৰাবৃত্তি কৰাৰ সকাম নাই। কিন্তু তাৰ পিচতো শাসনৰ এটা কটকটীয়া ব্যৱস্থা আছিল। আজি স্বাধীনতাৰ ২১ বছৰ হৈও ২২ বছৰ হবৰ হ'ল। অথচ, দেশত প্ৰত্যেক অঞ্চলতেই প্ৰত্যেক ক্ষেত্ৰতেই একেবাৰে দুৰ্নীতি আৰু বিশৃঙ্খলতাই বিয়পি পৰিছে। ইয়াৰ মূল কাৰণ কি? কোনোৱে কাকো নমনা হৈছে অবজ্ঞাকতা চলিছে। Minister ৰ কথাটো আয়ুক্ত আৰু জিলা-ধিপতিয়ে পালন নকৰে আৰু উপায়ুক্তৰ হুকুম তলতীয়া কৰ্মচাৰী সকলে নামানে। মই উদাহৰণ স্বৰূপে কওঁ যে, ১৯৬৮ মাৰ্চমাহৰ শেষৰফালে আমাৰ অঞ্চললৈ বাননিয়ন্ত্ৰণ মন্ত্ৰী গৈছিল। তেখেতে মোৰ বড়িয়া সমষ্টিৰ দক্ষিণ বৰদলত ৰাজহুৱা মিটিঙত প্ৰতিশ্ৰুতি দি নলবাৰীত অফিচাৰ বৰ্গৰ লগত আহিছিল মঠাউৰিৰ টকাবোৰ সোনকালে পাব আৰু বড়িয়া S. D. C অফিছত আলোচনা কৰি কলে যে মঠাউৰি দিয়াৰ চিন্তা কৰিব। আৰু এপ্ৰিল মাহত পুনৰ বিভাগৰ টকাবোৰ সোনকালে অৰ্থাৎ ছুইমাহৰ ভিতৰতে ৰাইজক যথা বিধি মতে দিব লাগে। তেতিয়া অফিচাৰ সকলে এমাহৰ ভিতৰতেই দিব লাগে বুলি মন্ত্ৰীগৰাকীক জনাইছিল। মন্ত্ৰীমহোদয়ে তাৰ উত্তৰত কৈছিল যে এমাহ নহয় আপোনালোকে দুমাহৰ ভিতৰতে দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰক। কিন্তু আজি এমাহৰ ঠাইত এবছৰেও সেই কামবোৰ সম্পূৰ্ণ হৈ নুঠিল, কেতিয়াবা কয় দিবলৈ আৰম্ভ কৰিছো। কিন্তু মানুহে হাবাথুৰি খাইয়ো এটা টকা অফিচৰ পৰা উলিয়াব পৰা নাই। আৰু ৰাইজে গুৱাহাটীত টকা আনিবলৈ গলে নানা জুৰ-জুলুম পাব লগা হয়। স্থানীয় S. D. C. অফিছত Payment হলে ভাল হয় মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে এই সম্পৰ্কে ৰাইজক আশ্বাস দি অহা স্বত্তেও এই ব্যৱস্থা কিয় নহল? ফেব্ৰুৱাৰী মাহৰ ৭ তাৰিখে মোক লগত লৈ কামৰূপজিলাৰ উপায়ুক্তই কৰ্মচাৰীৰ Room ৰ ভিতৰতে Room বন্ধ কৰি এটাৰ পিচত এটাকৈ ফাইল আনি টেবুলৰ ওপৰত জমা কৰিলে ততাতয়াকৈ কিন্তু টকা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰাৰ পৰামৰ্শ দিলে কিন্তু তলতীয়া কৰ্মচাৰী সকলে গাফীলতি কৰিয়েই তেওঁলোকে ফাইলৰ কাম সম্পূৰ্ণ নকৰিলে। কিয় কৰা নাই বুজিব পাৰিছো যে টকা দিলেই ফাইলৰ কাম কৰে টকা নিদিলেই নকৰে

এইদৰে Aquisition officer এ মানুহ বিলাকক সাধাৰণ গৰিব মানুহবোৰক জুলুম কৰে। কিন্তু D. C. জনে লিখি দিলেও তলৰ কৰ্মচাৰী সকলে সেই কাৰ্য্য সম্পূৰ্ণ নকৰে ইয়াৰ কাৰণ কি? কোন দিনা ইয়াৰ বিহিত ব্যৱস্থা হব। টকা নহলে একোৱে নহয় টকা খাই মণ্ডলে যি লিখে সেয়ে হয়। মণ্ডল কানুনগু আদিয়েই সৰ্ব্বেসৰ্ব্ব। যেনিবা মণ্ডলবহে বাজ্য আৰু তাত মণ্ডল কানুনগু আদিয়েই বজা। সংস্কৃতত কোৱাৰ দৰে “গ্রামস্য বাজঃ”। মণ্ডলে যি লিখি দিয়ে সেয়ে হয়। আপোনালোকে প্ৰমাণ পাব এই সদনত মই কৈছো যে আমাৰ বজিয়া অঞ্চলতেই আছে মাটিৰ কাৰণে যি টকা দিছে সেইবিলাক মণ্ডল কানুনগু আদিয়েই বেছি পাইছে। ইয়ে তেওঁলোকৰ ব্যৱসায় চলিছে। এওলোকক ঘনাই অদল-বদল কৰাৰ ব্যৱস্থা হব লাগে।

কাৰণ বজিয়া অঞ্চলত নকুলচেপ্তী সাহান গাওঁত এনেকুৱা ঘটনা ঘটিছিল। যিবিলাক মণ্ডলক টকা দিব পাৰিছে তেওঁলোকে প্ৰতিবন্ধা বিভাগে অধিগ্ৰহন কৰা মাটিত জিৰাত আদিৰ মূল্য বেছিকৈ পাইছে আৰু যিবিলাকে টকা দিব পৰা নাছিল বা দিয়া নাই তেওঁলোকে ঠগ খাইছে। ভূজন মানুহৰ মাটি একেলগে একে ঠাইতে আছিল। এজনৰ ভাগত আছিল ১০ বিঘা আৰু আনজনৰ ভাগত আছিল ৫ বিঘা। ৫ বিঘা মাটিৰ মালিকজনে মণ্ডলক সন্তুষ্ট কৰিব পাৰিছিল কাৰণে—বিঘাই ২,২০০ টকাকৈ পালে আৰু আনজনে তাকে কৰিব নোৱাৰাৰ কাৰণে বিঘাই ৯০০কৈ পালে। এইবোৰ প্ৰকৃত তদন্তৰ কাৰণে মই দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। মঠাউৰিৰ বেলিকাও বহুত মানুহক ঠগিলে। যি সকলে মণ্ডলক টকা দিব পাৰিছিল তেওঁলোকে বেছি টকা পালে। আৰু টকা বেছি দিব নোৱাৰা সকলে কম টকা পালে। সেইকাৰণে মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো যে, ক্ষতিপূৰণৰ ক্ষেত্ৰত যাতে সকলোৱে উচিৎ ক্ষতিপূৰণ পায়।

আমাৰ চাৰ্কোল অফিচবিলাকৰ ফোন connection দিব লাগে। কাৰণ নানা ঘটনাত ছুভিক্ষৰ সময়ত বা বেমাৰ—মহামাৰী, বানপানী ইত্যাদিৰ সময়ত উচ্ছস্তৰৰ লগত যোগাযোগ ৰাখিবৰ কাৰণে চাৰ্কোল অফিচ বিলাকত Phone দিয়া অতি প্ৰয়োজন যাতে কামবোৰ ততালিকে হৈ উঠে। আৰু চাৰ্কোল অফিচাৰৰ কাৰণে একোখনকৈ জীপ দিব লাগে। কাৰণ বানপানীৰ সমস্যা, মাটিৰ সমস্যা ইত্যাদিৰ কামৰ ক্ষেত্ৰতো গাড়ীৰ প্ৰয়োজন। এই গাড়ীৰ

অভাৱত প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থাই বহু সময়ত আগবাঢ়িব পৰা নাই। মই এটা উদাহৰণ দিব খুজিছো যে—মই জানুৱাৰীৰ ১৮ তাৰিখে পুথিমাৰি অঞ্চলৰ ৩নং আঠগাওঁত যাওঁতে তাত মই দেখিছিলো এজন মণ্ডলে এগৰাকী বিধবাক প্ৰতাৰণা কৰিছিল। সেই মানুহগৰাকীৰ নাম মতিবালা নাথ আৰু তেওঁৰ স্বামীৰ নাম বাধা নাথ।

এই মানুহগৰাকীৰ স্বামী মৃত। অথচ বিধবা গৰাকীৰ পুত্ৰ সন্তানো আছিল। তেনে স্থলত মণ্ডলে টকা খাই মানুহজনৰ ভায়েকৰ নামত মথাউৰিৰ ক্ষতিপূৰণৰ টকা দি দিলে। বিধবা গৰাকীক প্ৰতাৰণা কৰা হল। কাউৰ বাহা গাওঁৰ বংশীৰাম দাস নামৰ মানুহজনৰ ১০ বিঘা মাটি আছিল আৰু সেই মাটিৰ পট্টানম্বৰ ১২২। এইটো এটা অতি গৰীৰ পৰিয়াল। S.D.C.এ দাসক প্ৰতাৰণা কৰি আন এজনৰ নামত মাটিখিনি দি দিলে। কাৰণ এই মানুহজন এজন কংগ্ৰেছী মানুহহেনো।

বঙ্গিয়া অঞ্চলত বেল লাইনৰ কিনাৰে কিনাৰে মানুহক বেলওৱেবিভাগৰ মাটিখিনিও ওপৰত পট্টন দিয়া হৈছে। এই মাটি প্ৰকৃত ভাবে পাবলগীয়া মানুহবোৰে পাইছে নে নেপাবলগীয়া উপকৰা মানুহে পাইছে তাৰ প্ৰকৃত তদন্ত হ'ব লাগে। কাৰণ মাটিৰ মুৰকত থকা খেতিয়ক পৰিয়ালবোৰকহে এই মাটি দিয়াৰ ব্যৱস্থা আছিল। মই এই বিষয়টো তদন্ত কৰিবলৈ চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। মাননীয় অধ্যক্ষ প্ৰশাসনীয় যন্ত্ৰটো আজি চালভঙ্গা অৱস্থাত আছে। S. D. C. পৰ্য্যায়ৰ প্ৰশাসনটো ভাল কৰিব লাগে। এইখিনি কথা কৈয়েই মই Cutmotion প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰিলো।

Mr. Speaker—We have got only one hour more. Minister will have to reply. Now, there are two members will to speak. One is Shri Pradhani and other is Shri Rathin Sen.

Shri Rathindra Nath Sen—Mr. Speaker, Sir. I rise to support the Cut Motion not being prejudiced of IAS

officers nor overjealous of ACS officers. To my mind, too much interference by the political parties on the administration is bound to cause deterioration in the administration. I believe if we could do away with the political interference on the administration we would get better service from the district or subdivisional authorities. Another factor which goes to deteriorate the standard of administration at the district level is frequent transfer of officers from one place to another. If experience be any guide, we know it requires atleast six months for an officer to know all about the district. And, after that if he is transferred soon—say one fine morning he gets a notice that he should go to such and such place handing over the charge to certain officer—this certainly does not help the administration. Therefore, I would suggest that the Govt. should be more particular about the posting and transfer of officers. Atleast an executive officer in the district should not be transferred before three years unless and until there is very serious negligence of duties on the part of the officer or any complaint of malpractice against an officer. The officer should not be disturbed not only for better administration but also for the wellbeing people of the locality because if the people do not get an officer to their satisfaction, they will feel they in Co-operating without which the administration cannot run properly.

Secondly, Sir, so far as the corruption is concerned

the district authorities should be given more power to take action against the person found guilty of any corruption. Unless and until some sort of mandatory provisions are there to take immediate action against the corrupt persons then simply shouting here on the floor of the House that corruption runs rampant in the administration will not help us and lead us anywhere. So, I suggest that the Govt. should find out some ways and means and strengthen the hands of the executive authorities or the district authorities so also the Subdivisional authorities so that they can take immediate steps just to remove corruption from all spheres of administration.

My last submission to the Government, Mr. Speaker Sir, is that unless and until the housing arrangement for the officers are made in the Districts and Subdivisions the administration will not improve. It is a pity that the officers for want of accommodation are staying at Dak Bungalow, Inspection Bungalow or Circuit House and sometimes they put up with their relatives or somebody known to them. Unless this situation improves we cannot expect any service from these officers. I hope Sir, the Govt. will look into it and improve the situation so that we may get better administration from the executives.

Shri Kabir Chandra Rai Pradhani—মই এই কাট মচনটো সমর্থন কৰি কব খুজিছো—জিলা প্রশাসনটো এনেকুৱা বস্তু যে ইয়াৰ ওপৰত সৰ্বসাধাৰণ বাইজৰ উন্নতি ওতঃপ্ৰোত ভাবে জড়িত। এজন সাধাৰণ মানুহে

যদি ভুল কৰে তেওঁৰ ব্যক্তিগত জীৱনত সেই ভুলত ক্ষতিগ্ৰস্থ হয়। কিন্তু এজন জিলা প্রশাসনৰ বিষয়াৰ যদি প্রশাসনীয় কাৰ্য্যত ভুল কৰে তেন্তে, সেই ভুলে সামূহিক ভাবে কেনেকুৱা বিৰাট ক্ষতি হ'ব পাবে সেইটো সকলোৱে জানে। আজি কালিৰ জনসাধাৰণৰ দুখ দুৰ্গতিৰ সীমা নোহোৱা হৈছে। ইয়াৰ বাবে দায়ী চৰকাৰ। আমাৰ গোৱালপাৰা জিলাৰ বাইজৰ দুখ দুৰ্গতিৰ মূল কাৰণ হৈছে জিলা প্রশাসনৰ বিশৃঙ্খল বেমেজালী অথচ প্রশাসনৰ কাৰণে লগে লগে টকা ব্যয় হৈছে। ১৯৬৮ চনৰ ২৪ ডিচেম্বৰ তাৰিখে জিলাৰ উপায়ুক্তৰ ওচৰলৈ বাইজৰ এটা 'প্ৰচেচন' বায়—এই দলটোক D. C. এ বিমুখ কৰে। ডি, চিৰ পৰা এনে ব্যৱহাৰ আগতে কেতিয়াও বাইজে পোৱা নাই। সেইবাবে বৰ্তমান D. C. মহোদয়ক আতবাই দিব লাগে।

(A voice তাৰ উত্তৰ দিছে নহয়)

এতেকে, এই মন্ত্ৰে যিমান বিলাক টকা পইচা খৰচ কৰা হৈছে সেই বিলাক অপব্যয় কৰা হৈছে। আচৰিত কথা যে, মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই বিধবা সকলৰ 'বিলীফ'ৰ কাৰণে যি ৫৬ হাজাৰ টকা খৰছ কৰিবলৈ দিছিল সেই টকা অপব্যয় কৰিলে; বিধবাৰ কোনো কামত নালাগিল। যেতিয়া এনে হল, বিধবা সকলে উপকাৰ নাপালে তেতিয়া তাৰ বিপক্ষে প্ৰতিবাদ কৰিবলৈ বাইজে মিটিং পাতিব বুলি জানি, সেই মিটিং যাতে হ'ব নোৱাৰে তাৰ প্ৰতি ব্যৱস্থা কৰি নষ্ট কৰিবৰ কাৰণে তাৰে তিনি হাজাৰ টকা ব্যয় কৰি ২৩ তাৰিখে ৰাতি C. R. P হাজিৰ কৰে। এইটো D. C. এ ভুল সিদ্ধান্ত কৰি ইমান টকা ব্যয় কৰিলে।

(A voice এই টকা D. C. ৰ দৰ্শনৰ পৰা কাটিব লাগে)

এইদৰে প্রশাসনৰ মুৰব্বী সকলে বাইজৰ টকা অপব্যয় কৰি বাইজৰ ওপৰতে পোটক তোলে। গোৱালপাৰা জিলাৰ কাৰণে যিজন D. C. দিছে সেইজন কম বয়সীয়া ছঞ্চল মতিৰ লোক। এনে অনভিজ্ঞলোকৰ কাৰণে D. C. পদ হ'ব নালাগে। তাৰ পিচত বানপানীৰ সময়ত কিবা আবেদন নিবেদন কৰিবলৈ গলে আমাৰ নিচিনা মানুহৰ কাৰ্য্যত মূল্য নিদিয়; কিন্তু আনৰ

বিপক্ষে যদি কোনোৱে কিবা কয় তেনেহলে তাৰ ওপৰত জোৰ দি জুলুমত পেলায়। D. C. বিলাক ১ম শ্ৰেণীৰ অফিচাৰ ; তেওঁ Bias হ'ব নালাগে। মানুহৰ ভুল হয় ; কিন্তু এনে ভুল হ'ব নালাগে। তাৰ পিচত চৰকাৰে মঞ্জুৰ কৰা Cattle loan আদিৰ সা-সুবিধা প্ৰকৃততে পাব লগীয়া মানুহবিলাকে পোৱা নাই। যাব হালৰ গৰু মৰিছে খেতি কৰিবলৈ কোনো সম্বল নাই ; তেওঁলোকে গৰু কিনা ধণ পাবলৈ অপৰাগ হৈছে। আনহাতে মোৰ এটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰত এনে টকা পাইছে বুলি চৰকাৰে উত্তৰ দি গৈছে। মই টেনীগ্ৰাম পাইছো সেইবিলাক মানুহৰ পৰা। এইদৰে এহাতে মানুহে টকা পোৱা নাই আৰু আনহাতে D. C. ৰ ৰিপৰ্টৰ, ভিত্তি কৰি চৰকাৰে টকা পাইছে বুলি উত্তৰ দিয়াত এইটোৱেই পৰিলক্ষিত হয় যে, D. C. এ চৰকাৰক mislead কৰিছে আৰু চৰকাৰীৰ কৰ্মচাৰীৰ কাৰণে ডাঙৰ দোষ। ইয়াৰ কাৰণে শাস্তিমূলক ব্যৱস্থা হ'ব লাগে। এনে বিলাক বেমেজালী মূলক ভাবে কাম চলি থাকিলে কেনেকৈ বাইজৰ উন্নতি হ'ব আৰু উন্নয়ন মূলক কামবিলাক হ'ব বুজি নাপাও। গোৱালপাৰা জিলাৰ প্ৰশাসনিক কাৰ্য্যত যে বেমেজালী ঘটিলে সেই কথা মাননীয় সদস্য শ্ৰীযুত ছলাল বৰুৱা দেৱে উল্লেখ কৰি গৈছে।

(সময়ৰ সঙ্কেট)

তাৰ পিচত বানপানীৰ সময়ত 'বিলীফ' সত্ৰান্তত পঞ্চায়ত বিলাকৰ জৰিয়তে প্ৰয়োজনীয় সামগ্ৰী বিতৰণৰ কথা আছিল আৰু বাইজে এই খাদ্য-সামগ্ৰী পাব বুলি প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল কিন্তু বাস্তবত হল কি? আটা মাত্ৰ ৫/৬ টা বস্তা দিলে যিখিনি হাজাৰ লোকৰ কাৰণে, সমুদ্ৰত এটোপা জল।

(সময়ৰ সঙ্কেট)

এজন S. D. C ৰ মাত্ৰ ৬ মাহহে চাকৰী হৈছে। তেওঁৰ নাম পবিত্ৰ ডেকা। তেওঁ Eviction কৰিলে। D. C. এ Eviction কৰিবলৈ মানা কৰা স্বত্বেও তেওঁ Eviction কৰিলে বাইজৰ ঘৰ-বাৰী ভঙাই দিলে। এই বিলাক কথাও নজৰ ৰাখিব লাগে। নহলে বাইজৰ মাজত বিক্ষোভে দেখা দিব। বিক্ষোভ হ'ব কাৰণ পশ্চিম কৰে আবহাৱা আহিব লাগিছে।

(সময়ৰ সঙ্কেট)

*Shri Mahandra Mohan Choudhury (Minister, Revenue)—

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই দাবিৰ সংক্ৰান্তত প্ৰায় ৩ বছৰৰ ওপৰ সময় লোৱা হ'ল। আৰু এই দাবিৰ সংক্ৰান্তত এই সদনৰ ১১ গৰাকী সদস্যই অংশ গ্ৰহণ কৰিছে। আলোচনা প্ৰসঙ্গত কিছুমান বিষয় উত্থাপন কৰা হৈছে, যিবিলাক বিষয় ইয়াত অন্তৰ্ভুক্ত নহয়। যেনে Revenueৰ কথা কৈছে। 'ফিচাৰি'ৰ কথা কৈছে, Transportৰ কথা কোৱা হৈছে। এইবিলাক বিভিন্ন বিষয়ত আলোচনা সমালোচনা কৰা হৈছে। এইবিলাক বিভাগীয় মন্ত্ৰী মহোদয় সকলেই কৰ। এইবিলাক কৈ মই সদনৰ সময় ল'ব নোখোজো। অধ্যক্ষ মহোদয়, আপোনাৰ অনুমতিক্ৰমে সেইবিলাক বাদ দি অন্য দাবিৰ বিষয়তহে উত্তৰ দিব খুজিছো। আমাৰ এই দাবিৰ সম্পৰ্কে যি কঠন প্ৰস্তাব উত্থাপন কৰি প্ৰথমতে আমাৰ বিৰোধী দলৰ অন্য এটা দলৰ নেতা শ্ৰীৰবা ডাঙৰীয়াই কিছুমান কথা উল্লেখ কৰিছে। তেখেতে প্ৰথমতে কৈছে যে আজিৰ যুগৰ প্ৰশাসনিক যন্ত্ৰটো উপযুক্ত যন্ত্ৰ নহয়। এইটো পুৰণি ইংৰাজৰ দিনৰে যন্ত্ৰ। কিন্তু আজি এই চৰকাৰে সেই যন্ত্ৰটোকে তেল-তুল দি শাসন চলোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। আচলতে এইটো নহয়। ইয়াৰ উত্তৰত মই ক'ব খুজিছো যে সেই ইংৰাজৰ দিনৰে পুৰণি যন্ত্ৰটোৰ দ্বাৰা প্ৰশাসন চলোৱা হোৱা নাই। এই প্ৰশাসনিক যন্ত্ৰটোৰ বহুত পৰিবৰ্তন কৰা হৈছে। তেল-তুল দি মেৰামতি কৰা হোৱা নাই। এই যন্ত্ৰটো সম্পূৰ্ণৰূপে বেলেগ কৰা হৈছে। আৰু এই যন্ত্ৰটো সম্পূৰ্ণৰূপে আমাৰ উপযোগী কৰি গঢ়ি তুলিবলৈ চেষ্টা কৰা হৈছে। এই যন্ত্ৰৰ দ্বাৰা আমি কিমানখিনি অগ্ৰসৰ হৈছো সেইটো মই ক'ব খুজা নাই। এই সম্পৰ্কে শ্ৰীগোবীশঙ্কৰ ভট্টাচাৰ্য্য এটা মন্তব্য প্ৰকাশ কৰিছে যে মই এই যন্ত্ৰটো উপযোগী বুলি ক'ব খুজিছো। এই প্ৰশাসনিক যন্ত্ৰটো আমাৰ কেনেকৈ হস্তগত হ'ল, এই বিষয়ে মই অলপ ক'ব খুজিছো—ইংৰাজ যেতিয়া আমাৰ দেশৰ পৰা গ'ল তেতিয়াই আমি এইটো সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিলো যে আমাৰ দেশৰ প্ৰশাসনিক ক্ষেত্ৰত যি সকললোকে কাম কৰিছে, যি সকল ভাৰতীয় নাগৰিক সেইসকলে কাম-কাজ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত কোনেও

*Speech not correct

বাধা দিব নোৱাৰে। যিভাবে কাম কৰা হৈছে তেনেভাবেই কাম কৰিবলৈ সুবিধা দিব লাগে। এইবিলাক সিদ্ধান্ত অনুসৰি পুৰণি যি কম্পাৰিচ ইংৰাজৰ দিনৰ প্ৰশাসনিক পৰিবৰ্তন কৰিবলৈ দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰিলে সেই সকলকে দায়িত্ব দিয়া হ'ল। তেওঁলোকে এটা গতত কাম কৰি আছিল। গতিকে আজি যিসকলে এটা গতত কাম কৰি আহিছে সেইসকলে সততে সেই গত সলনি কৰা সম্ভৱ নহয়। সেই কাৰণে আমাৰ প্ৰশাসনিক যন্ত্ৰত যিটো দূৰ্ত্ত পৰিবৰ্তন হ'ব লাগিছিল সেইমতে পৰিবৰ্তন হোৱা নাই। কিন্তু কমকৈ হলেও পৰিবৰ্তন যে হৈছে সেইটো অস্বীকাৰ কৰিব নোৱাৰি। কিন্তু হলেও আজি কাৰ্য্যক্ষেত্ৰত যিটো দেখা গৈছে সেইটোত ঘূৰ্ণে ধৰা নাই। এই যন্ত্ৰটোত যিবিলাক দোষ-ত্রুটি আছে সেইবিলাক শুদ্ধ কৰাই হ'ল আজি চৰকাৰৰ মুখ্য উদ্দেশ্য। এই উদ্দেশ্যে শ্ৰীভট্টাচাৰ্য্য ডাঙৰীয়াই উল্লেখ কৰিছে যে Administrative Reform Commission হ'ব লাগে। কিন্তু সেই Commissionএ প্ৰতিবেদন দাখিল কৰা নাই। কিন্তু নাজে সময়ে সেই Commissionএ কিছুমান অনুমুদন বাজ্য চৰকাৰ আৰু ভাৰত চৰকাৰলৈ Report পঠায়। এই অনুমুদন কাৰ্য্যকৰী কৰা ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে ত্ৰুটি কৰা নাই।

Shri Phani Bora—গ্ৰহণ কৰা নাই আৰু বহুটো ত্ৰুটি কৰি আহিছে।

Shri Mahendra Mohan Choudhury—এইবিলাক কাৰ্য্যকৰী কৰিবলৈ চেষ্টা কৰা হৈছে। যাতে কোনো ঠাইতে ত্ৰুটি নাথাকে তাৰ বাবেও চেষ্টা চলাই থকা হৈছে। এইবিলাক সম্পূৰ্ণভাবে আঁতৰ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। শ্ৰীভট্টাচাৰ্য্য ডাঙৰীয়াই এটা কথা উল্লেখ কৰিছে যে ঘৰ তঙা মানুহবিলাকক সাহাৰ্য্য দি, পুনৰ সংস্থাপন কৰাৰ ক্ষেত্ৰত সময় লৈছে। একেকুৱা ক্ষেত্ৰত সময় ল'বই। এইটো কোনেও অস্বীকাৰ কৰিব নোৱাৰে। এই বিলাক টকা পইচাৰ লেন দেন। যি সকলোৱে প্ৰকৃত কাম কৰেগে নকৰে, জামিন আদি দিব পাৰেগে নোৱাৰে সেইবিলাক ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আৰু প্ৰকৃত পাব লগীয়া মানুহে পায়নে নাপায় আৰু নাপাবলগীয়া মানুহে পায়নেকি সেইটোও ভালদৰে চাব লাগিব এইবিলাকত যে পলম হৈছে সেইটোও দূৰ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰা হৈছে। কিন্তু

ভূখীয়া মানুহ বিলাকক সহায় কৰিবলৈ যিটো ব্যৱস্থা কৰিব লাগে তাৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ চৰকাৰ কেতিয়াও পৰ্য্যুথ হোৱা নাই।

এই বিষয়ে বহুত সময়ত নানা কাৰণে নানা ক্ৰটি হৈ থাকে, এই ক্ৰটি বিলাক ছৰ কৰিবলৈ চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা মই দাঠি আশ্বাস দিব পাৰো। চাকৰীৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষকৈ আমাৰ জিলাৰ প্ৰসাশনৰ ক্ষেত্ৰত জিলাত যি D. C. হিচাবে বা Police Superintendent আদি নিয়োগ কৰা হয় সেই বিলাক নতুন মানুহ বা বেচি অভিজ্ঞতা নথকা মানুহক দায়িত্ব দিয়া হোৱা বুলি মানুহে আসোৱাহ তুলিছে। এই চৰকাৰী বিষয়া সকলক নিয়োগ কাৰ্য্য কৰি, Promotion, দৰ্মহা আদিৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ কাৰণে কিছুমান নিয়ম থাকে সেই নিয়ম বিলাক চৰকাৰে মানি চলে। তথাপিও হয়তো বিশেষ অভিজ্ঞতা নোহোৱা ব্যক্তিক কোনো ক্ষেত্ৰত নিয়োগ কৰিবৰ প্ৰয়োজন হয় এনেধৰণৰ বিষয় কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত আমিও দেখো। সেই বিলাকৰ কাৰণ হৈছে প্ৰধানকৈ সেই বিলাক শ্ৰেণীৰ বিষয়াৰ সম্পৰ্কত চৰকাৰে যি নীতি নিয়ম বান্ধি দিয়ে সেই নীতি নিয়মৰ মাজেদি কাম কৰা স্বত্বেও কিছুমান আসোআহ নোহোৱা নহয়।

Shri Phani Bora—Sir, এই বিলাকেইটো লোঠা। কথা হল আমি সমালোচনা কৰাৰ উদ্দেশ্য হৈছে সেই নীতি নিয়ম পালন কৰা স্বত্বেও সিবিলাক আসোআহ চৰকাৰৰ চকুত পৰিছে সেই ক্ষেত্ৰত চৰকাৰৰ নীতি নিয়ম যদিও আছে তথাপি যিহেতু এই আসোআহ বিলাক চৰকাৰৰ চকুত পৰিছে তেনে নীতি নিয়ম পৰিবৰ্ত্তন কৰাৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ চৰকাৰৰ হাতত বান্ধি থৈ দুৰ্নীতি প্ৰশ্ন দিয়াৰ এটা ব্যৱস্থা কৰিছে কিয়? সেটো কিয় হয়?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—এই অধিবেষণৰ ভিতৰতে এই বিষয়ে নানা বকমৰ আলোচনা হৈছে মহোদয় আপুনি জানে যে আমাৰ সিবিলাক I. P. S. আৰু I. A. S. অফিচাৰ আছে সেইবিলাকৰ নিয়ন্ত্ৰণ সম্পৰ্কে যি নীতি নিয়ম আছে সেই বিলাক সমগ্ৰ ভাৰততে একে। সেই বিষয়ে আমাৰ সিবিলাক নিয়ম কানুন সেই বিলাক কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে বান্ধি

দিছে আৰু সেই নিয়ম কানুন বিলাক প্ৰত্যেক ৰাজ্য চৰকাৰে মানিবলৈ বাধ্য।

এতিয়া আমাৰ দুৰ্নীতি সম্পৰ্কে বিশেষকৈ আমাৰ কৰ্মচাৰী সকলৰ দুৰ্নীতি সম্পৰ্কে আলোচনা হৈছে। মহোদয় এই প্ৰসঙ্গত মই কওঁ বৰ্তমান আমাৰ স্বিবিলাক দুৰ্নীতি আমাৰ মাজত সিপাই পৰা দেখি আছে। সেইবিলাক অকল কৰ্মচাৰী দুৰ্নীতি নহয় বা কৰ্মচাৰীৰ ভিতৰতে আবদ্ধ থকা নাই। এইবোৰ আমাৰ সকলো Organigation জাতিৰ আৰু সমাজৰ ব্যাধি। এই দুৰ্নীতি প্ৰত্যেক ব্যক্তিৰ ভিতৰত ব্যাপক ভাৱে চলিছে। অকল সেইটোৱেই নহয় মই আৰু এটা কথা এইখিনিতে উল্লেখ কৰো যে আমাৰ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা ওলাই অহা উজ্জ্বল প্ৰখৰ ব্যক্তি সকলে বিসকলে 1st class 1st পায় সেই সকল ডেকাকেই আমাৰ বিশ্ববিদ্যালয়ত নিয়োগ কৰে। কিন্তু বৰ দুখৰ বিষয় যে তেওঁলোকেও দুৰ্নীতিৰ আশ্ৰয় লয় বুলি আমি শুনা। তেনেস্থলত আজি আমাৰ দেশৰ কোনোয়েই দুৰ্নীতি মুক্ত নহয়। এইটো কেৱল এটা বা দুটা অনুস্থানৰেই নহয় আমাৰ গোটেই সমাজৰেই দোষ। সেই কাৰণে এই দুৰ্নীতি নিবাৰণৰ দুটাকৈ আমি সামাজিকভাৱে যদি এই সমস্যা সমাধান কৰিবলৈ চেষ্টা নকৰো, আমাৰ সমাজৰ যি নীতি নিয়ম আছে, তাক পৰি-বৰ্তন কৰি দুৰ্নীতি দমন কৰিবলৈ আইনৰ আশ্ৰয় লোৱা সম্ভৱ নহয়। ইয়াক দমন কৰিবলৈ আমাৰ সামাজিক এনেকি জাতীয় চৰিত্ৰৰ সংস্কাৰ সাধন কৰিব লাগিব। তেনেকৈ যদি আমি আমাৰ সমাজত দুৰ্নীতিৰ ভাৱ তেওঁলোকক জগাই তোলা তেন্তে আমি দুৰ্নীতি দমনৰ ক্ষেত্ৰত বহু পৰিমাণে অগ্ৰসৰ হব পাৰিম। দুৰ্নীতিৰ ক্ষেত্ৰত আজি কোৱা হৈছে যে আমাৰ মন্ত্ৰীৰ পৰা তলতীয়া কৰ্মচাৰীলৈকে কোনোৱেই দুৰ্নীতি মুক্ত নহয়। এই সম্বন্ধে এসময়ত মহাত্মাগান্ধীক এটা প্ৰশ্ন কৰিছিল আৰু তাৰ উত্তৰত তেখেতে হৰিজন কাকততো লিখিছিল। তাত গান্ধীজীয়ে কৈছিল যে আজি আমাৰ জাজ সকলেও ভেটি খায় ডাঙৰ ডাঙৰ অফিচাৰ সকলে ভেটি খায় এনে স্থলত এই দুৰ্নীতি নিবাৰণ কৰাৰ কাৰণে এটা দুৰ্নীতি নিবাৰণ কমিটি গঠন কৰিব লাগে আৰু সেই কমিটিয়ে এই সকলোবিলাক কামৰ বিছাৰ কৰি সকলোখিনি সন্ধান কৰি তাৰ প্ৰতিকূল ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰি সমাজৰপৰা এই দুৰ্নীতি দূৰ কৰিব লাগে। আৰু সেই মৰ্মে সমাজক পৰামৰ্শ দিব লাগে বুলি এটা

প্রশ্ন কৰিছে। তাৰ উত্তৰ মহাত্মা গান্ধীয়ে হৰিজন কাকতৰ জৰিয়তেই দিছিল। মহাত্মাগান্ধীয়ে তাৰ উত্তৰত লেখোতে কৈছিল যে সকলোৱে ভেটি খায়। আৰু এই দুৰ্নীতি নিৰাৱণ কৰিবলৈ আপুনি এটা দুৰ্নীতি নিৰাৱণি কমিটি গঠন কৰিব লাগে বুলি মোক পৰামৰ্শ দিছে কিন্তু এই সন্দৰ্ভত মই কওঁ যে সেই মৰ্মে যিটো কমিটি গঠন কৰা হ'ব- যদি সেই কমিটিতে দুৰ্নীতি পৰায়ন লোক থাকে তেন্তে সেই কমিটিৰ দুৰ্নীতি পৰায়ন লোকে দুৰ্নীতি নকৰিবনে? যদি তেওঁলোকেও ভেটি খায় তেন্তে কোনে কাক ধৰিব? এই দুৰ্নীতি পৰায়ন জাজ যি জনে ১০০০½ টকা দৰ্মহা পায় আৰু সেই জাজজনৰ দুৰ্নীতি যদি ১০০ টকাৰো কম দৰ্মহা পোৱা কনিষ্ঠজনে ধৰিবলগীয়া হয় সেই কম দৰ্মহা পোৱা কৰ্মচাৰীজনে ১০০ টকা ভেটি খাই সেই জাজজনক এৰি নিদিবনে? গতিকে যেতিয়ালৈকে আমাৰ জাতীয় চৰিত্ৰ সামাজিক চৰিত্ৰ নাইবা ব্যক্তিগত চৰিত্ৰ আমি সংস্কাৰ কৰিব নোৱাৰো তেতিয়ালৈকে আমাৰ দেশৰ সকলো পৰ্যায়ৰ বিয়পি পৰা এই দুৰ্নীতি আমি মৰ্মমূৰ কৰিব নোৱাৰো প্ৰথমতে আমি আমাৰ নৈতিক চৰিত্ৰ সংশোধন কৰাৰ এটা ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগিব। এই দুৰ্নীতি আজি এদিনতে হোৱা নাই আমাৰ মজাগত হৈ পৰিছে। মহোদয় মই আগতেও কৈছো যে বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা first class first হৈ আহি শিক্ষা বিভাগত যেতিয়া সোমাই তেওঁলোকেও যেতিয়া দুৰ্নীতি আৰম্ভ কৰে, ইয়াতকৈ আৰু পৰিতাপৰ কথা কি আছে! এইটোয়েই ভুবুজায় যে এই দুৰ্নীতি কোনো ব্যক্তি বিশেষক বা অনুস্থান বিশেষক হৈ থকা নাই। এনে এটা স্তূৰৰ স্পৰ্শি ব্যাধি ছৰ কৰাৰ কাৰণে আমাৰ সমগ্ৰ সমাজক সচেতন কৰিব লাগিব। আৰু সেই পদ্ধতিবোৰেই আমি এই ব্যক্তি উপসম কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগিব।

তাৰ পাঁচত কম দৰ্মহা পোৱা চাকৰীয়ালক ঘনাই বদলি কৰাৰ কথা কৈছে। এইটো এটা সহজে উপলব্ধি কৰাৰ বিষয় যে কম দৰ্মহা পোৱা শ্ৰেণীৰ কৰ্মচাৰীক ঘনাই বদলি কৰিলে তেওঁলোকে নতুন ঠাইত গৈ ঘৰবাৰী পোৱাটো অসুবিধা হয় আৰু তেওঁলোকৰ লৰা-ছোৱালীক শিক্ষা দিয়াটো অসুবিধা হয়। তথাপিও তেওঁলোকক বাধ্যত পৰি বদলি কৰিবলগীয়া হয়। এই অধিবেষণতে মাননীয় সদস্য সকলৰ বহুতৰ পৰা শুনিছো যে মণ্ডল

সকলক বদলি নকৰা কাৰণে দুৰ্নীতি কৰিছে এই ক্ষেত্ৰত মই কওঁ যে মণ্ডল সকল কম দৰমহা পোৱা মানুহ। তথাপিও তেওঁলোকক বদলি কৰাৰ কাৰণে সদস্য সকলে পৰামৰ্শ দিছে। মই কব খুজিছোঁ কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত বদলি কৰাটো অপৰিহাৰ্য্য হয়। গতিকে তেওঁলোকক শাস্তিমূলক হিচাবে হলেও বদলি কৰা হয়। আকৌ কিছুমান বিষয়াৰ Reputation সম্পৰ্কে যেতিয়া বদনাম হয় সেই বিষয়ত ভিত্তি কৰি শাস্তি দিবলগীয়া হয়। গতিকে তেওঁলোকৰ অশ্লুবিধা হোৱা স্বত্বেও কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত তেওঁলোকক বদলি কৰি শাস্তি দিয়া হয়। যাতে তেওঁলোকে তেওঁলোকৰ অনিয়ামুৰ্ত্তিতা শুধৰাই লয়। অবশ্যে সৰু সৰু কৰ্মচাৰী বদলি কৰা বিষয়টো কেতিয়াবা কেতিয়াবা কতৃপক্ষৰ যে কোনোবা ক্ষেত্ৰত তাৰতম্য হৈছে সেইটো মই অস্বীকাৰ নকৰোঁ। কিন্তু মোৰ বিশ্বাস যে সেইবিলাক বিষয়ে সজ্জদয়তাৰে বিবেচনা কৰা হয় আৰু সেইবিলাকৰ যাব ঘনাই বদলি নহয় তাৰো চেষ্টা কৰা হয় বদলিৰ ক্ষেত্ৰত সৰু দুখীয়াৰ অশ্লুবিধাটোৰ কথা মইও নজনা নহয়।

তাৰ পিচত আহিল এই বিলাক বদলিৰ ক্ষেত্ৰত হোৱা অশ্লুবিধাৰ কথা আৰু ঘৰ-বাৰীৰ কথা। এই বিষয়ে আলোচনা কৰা হৈছে আৰু পৰামৰ্শও আগবঢ়োৱা হৈছে যে আমাৰ যিবিলাক কম দৰমহা পোৱা চাকৰীয়াল আছে সেইবিলাকৰ ঘৰৰ ভাড়া বাঢ়ি যোৱাত বৰ অশ্লুবিধা পাইছে। সেইটো কথা কোনোও অস্বীকাৰ নকৰে। আৰু চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা চাকৰীয়াল সকলৰ কাৰণে ঘৰ বন্ধা কাম আৰম্ভ কৰা হৈছে। কিন্তু দুৰ্ভাগ্যবশতঃ আমাৰ এতিয়া আৰ্থিক সমস্যা দেখা দিলে, তেতিয়া আমাৰ ঘৰ-বাৰী বন্ধা কাম নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব লগা হ'ল। কিন্তু সেই কাম একেবাৰে পৰিত্যাগ কৰা হোৱা নাই। তলতীয়া চাকৰীয়াল আৰু কম দৰমহা পোৱা চাকৰীয়াল সকলৰ কাৰণে ঘৰ বান্ধি দিয়াৰ কাৰণে চেষ্টা হাতত লোৱা হৈছে আৰু কাম আৰম্ভ হৈ গৈছে। তাৰ পিচত আমাৰ ভট্টাচাৰ্য্য ডাঙৰীয়াই কৈছে যে প্ৰশাসনীয় যন্ত্ৰটো East India Company ৰ দিনৰ পৰা চলি আহি আছে। তেখেতৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰত উত্তৰ হ'ল যে ইংৰাজক আমি আমাৰ দেশৰ পৰা খেদিলো। এইটো সম্ভৱপৰ হৈছে শান্তিপূৰ্ণ ভাৱে আমি খেদিলো। গতিকে সেইদৰে আমাৰে প্ৰশাসন যন্ত্ৰটো সংযুক্ত ৰাখি সম্পূৰ্ণ শান্তিপূৰ্ণ উপায়েৰে স্থায়ী আৰু

সময়ৰ ৰাখি পৰিবৰ্ত্তনৰ চেষ্টা চলোৱা হৈছে। কাৰণ শান্তিপূৰ্ণ পৰিবৰ্ত্তন হলেহে স্থায়ী পৰিবৰ্ত্তন সম্ভৱপৰ হব পাৰে। কিন্তু এই পৰিবৰ্ত্তন অলপমান দীৰ্ঘম্যাদী শান্তিপূৰ্ণ বিপ্লৱৰ লক্ষ্য হৈছে স্থায়ী পৰিবৰ্ত্তন সাধন। আমি যিটো পৰিবৰ্ত্তন আনিব খুজিছো সেইটো স্থায়ীকৰ ভিতৰেদি আনি। ইয়াৰ কাৰণে আমাৰ হৃদয়ৰ পৰিবৰ্ত্তনৰ চেষ্টা কৰিব লাগিব। এইটো যেতিয়া সম্ভৱপৰ হব আমাৰ সমস্যাৰ সমাধান হব। আমাৰ বৰা ডাঙৰীয়াই ভুৰ ভুৰাই কৈ আছে যে আমাৰ এই হৃদয়ৰ পৰিবৰ্ত্তন নহয়। মই তেখেতক কব খুজিছো যে ভাৰতবৰ্ষৰ ঐতিহ্য আৰু পৰম্পৰা মতে আনি সম্পূৰ্ণ শান্তিপূৰ্ণ পৰিবৰ্ত্তনৰ কাৰণে বিশ্বাস কৰি ৰাখিবলৈ আমাক সোঁৱৰাই দিছে। আজি যিবিলাক সামন্তবাদ ভাৰত-বৰ্ষত ৩৬৭ খন ৰাজ্য যি পুত্ৰ-পুত্ৰাদি ক্ৰমে শাসন কৰি আছিল। আৰু ৰজা সকলক খেদিবৰ কাৰণে হয়তো বহুতে অন্য পন্থা বা পৰামৰ্শ দিছিল। আৰু বুটিছেও ভাবিছিল যে —ভবিষ্যতে এই ৩৬৭ খন ৰাজ্যই এদিন ভাৰতবৰ্ষত বিপ্লৱৰ শৃষ্টি কৰিব। যাৰ মাজেদি তেওঁলোকে আকৌ ভাৰতবৰ্ষলৈ আহিব পাৰিব। সেইবিলাক জল্পনা কল্পনা হুই কৰিলে আৰু ৩৬৭ খন ৰাজ্যই ভাৰতৰ লগত লগ হৈ গ'ল। প্ৰজাসকলক বশ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত কৃতকাৰ্য্য হৈছে।

Shri Phoni Bora—ঐতিহাসিক ভাৱে এই কথাটো অসত্য কাৰণ তেলঙ্গনাতে যদি বিদ্ৰোহ নহলহেঁতেন তেতিয়া কেতিয়াও হায়দৰাবাদৰ নিজামৰ হৃদয়ৰ পৰিবৰ্ত্তন নহলহেঁতেন। আৰু শেখ আবদুল্লাহৰ নেতৃত্বত যদি জাতীয় আন্দোলন গঢ়ি উঠিলহেঁতেন কাশ্মীৰ ভাৰতবৰ্ষৰ লগত চামিল নহলহেঁতেন। গতিকে এইটো ঐতিহাসিক ভাৱে অসত্য বুলি কওঁ।

Shri Mahendra Mohan Choudhury—আমাৰ বৰা ডাঙৰীয়া ঐতিহাসিক নহয় মইও নহও। এইটো ইতিহাসৰ কথা। ঐতিহাসিক বিলাকে ঠিক কৰিব। আমি পুৰণা প্ৰশাসনিক যন্ত্ৰ শান্তিপূৰ্ণ পদ্ধতিৰে পৰিবৰ্ত্তন কৰাত বিশ্বাস ৰাখো আৰু চেষ্টা চলাই আছে হৃদয়ৰ পৰিবৰ্ত্তনৰ কাৰণে। আজি ভট্টাচাৰ্য্য ডাঙৰীয়াই কৈছে যে আয়ুক্তক যথেষ্ট ক্ষমতা দিব লাগে। ক্ষমতা নিদিয়াৰ বাবে আমাৰ সোণেশ্বৰ বৰাই কৈছে যে এই পদটো তুলি দিব লাগে।

Shri Gaurisankar Bhattacharyya—মই কৈছে তুলি দিয়ক নাইবা যথেষ্ট ক্ষমতা দিয়ক।

Shri Mahendra Mohan Choudhury—এই পদটো আমি তুলি দিছিলো। কংগ্ৰেছ শাসন যেতিয়া প্ৰথম প্ৰতিষ্ঠিত হ'ল। এই কমিটীৰ পদটো তুলি দিয়া হ'ল। কিন্তু যেতিয়া প্ৰশাসনৰ কাম বাঢ়ি গ'ল আৰু প্ৰশাসন যন্ত্ৰৰ সমন্বয় কৰিবৰ কাৰণে প্ৰয়োজন হ'ল তেতিয়া এই কমিটীৰ পদটো পুনৰ সৃষ্টি কৰা হ'ল।

He is the controlling officer of all D. Cs, and Sub-divisional Officers, he is to supervise the difficult aspect of district administration like law and order, revenue etc. He is the controlling officer of all municipalities, approves their budget and also does inspection. He is to supervise revenue collection. As senior experienced officer he is expected to perform the functions of a friend, philosopher and guide. He gives advice on the basis of his experience in matters like creation of administrative units, subdivision and similar other matters when it is sought by the department. He is expected to supervise relief measures in time of natural calamities like fire, famine and flood. He conducts departmental inquiries. Recently the commissioner has been entrusted with the enquiry regarding the breach in the embankment during the June/69 floods. He supervises expeditious disposal of land acquisition matters.

(A voice : He is also asked to count the waves of Brahmaputra.)

এটা কথা Bhatta ডাঙৰীয়াই কৈছে যে আমি বহুত সময়ত নীতি ঘোষণা কৰো আৰু বহুত খৰচ কৰো কিন্তু তাৰ প্ৰয়োগৰ চেষ্টা আমি কৰা

নাই বুলি তেখেতে অভিযোগ কৰিছে। এই কথা মই মানি লব নোৱাৰো। আমি ঘোষণাবিলাক এটা লক্ষ লৈ কৰো আৰু সেই লক্ষত উপনীত হবৰ কাৰণে চেষ্টা কৰো, অৱশ্যে ঘোষণা অনুযায়ী আমি সিমানে আগবাঢ়িব পৰা নাই, কিন্তু আমি লক্ষত উপনীত হবলৈ চেষ্টা কৰি আছে।

Sir vigilance কমিটিৰ কথা কোৱা হৈছে, vigilance কমিটিৰ administration reformation কমিটিৰ অনুমোদন মতে কৰা হৈছে। তথাপিও vigilance কমিটিয়ে ভাল কাম দিব পাৰিছে বুলি কব নোৱাৰি। কেনেকৈ এইবিলাক শক্তিশালী কৰিব পাৰি আৰু কেনেকৈ এই কমিটিবিলাকৰ দ্বাৰা সমাজৰ সমস্যা দূৰ কৰিব পাৰি সেইটো চাব লাগিব। এই বিষয়ে সদনৰ পৰামৰ্শ সমূহ আমি সযত্নে গ্ৰহণ কৰিছো Executive Engineer আৰু Transport Department ৰ কথা মই কব খোজা নাই কাৰণ সেইবিলাক বিষয়ে ইতিমধ্যে আলোচনা হৈ গৈছে কিন্তু এজন মানুহ কংগ্ৰেছী হোৱাৰ কাৰণে বাতা-বাতি ধনী হৈ যোৱা বা প্ৰশাসনিক ক্ষেত্ৰত বিশেষ সুবিধা পোৱা বুলি যি অভিযোগ কৰিছে সেইটো আমি কব নোৱাৰো। মই জানো এই কথা সদনত উঠাৰ লগে লগে সদনৰ বাধা পাম আৰু সেইটো জানিয়েই মই Requestৰ সুৰত মোৰ কথা প্ৰকাশ কৰিছো।

আমাৰ বিৰোধী ফালৰ সদস্য সকলে কংগ্ৰেছৰ নীতি বেয়া বুলি কোৱা নাই তেওঁলোকে মাত্ৰ কৈছে কংগ্ৰেছৰ নীতি বাহিৰলৈ যোৱাটো বেয়া হৈছে, যদি কোনোবাই খন্দৰ পিন্ধা কাৰণে আমাক দোষাবোপ কৰিব খোজে তেনেহলে এইটো উচিত হোৱা নাই। মই Congress ৰ Spokesman হিচাবে এইবোৰ কথা কোৱা নাই। কংগ্ৰেছৰ নীতি মনাৰ পিছত যেইকোনো এজন লোক কংগ্ৰেছী হব পাৰে কিন্তু কংগ্ৰেছী লোক হোৱাৰ কাৰণে যদি কোনোবাই সুবিধা লাভ কৰে সেইটো কেতিয়াও সমৰ্থন কৰিব নোৱাৰি। শ্ৰীসোণেশ্বৰ বৰা ডাঙৰীয়াই কৈছে যে জিলা প্ৰশাসনৰ ক্ষেত্ৰত যিটো ব্যৱস্থা আছে সেইটো তুলি দিব লাগে আৰু তাৰ পৰিবৰ্ত্তে পঞ্চায়ত শাসন চলাব লাগে। কিন্তু আপোনালোকে জানে নানান কাৰণত পঞ্চায়তবিলাক কৃতকাৰ্য্য হোৱা নাই আৰু টকা পইচাৰ অভাৱৰ কাৰণে যি ধৰণে কাম কৰিব লাগিছিল বা টকা পইচাৰ আদান প্ৰদান ক্ষেত্ৰত পঞ্চায়ত সমূহে যি ধৰণে কাম কৰিব লাগিছিল

সেইমতে কৰা নাই। পঞ্চায়ত শাসন ব্যৱস্থা এচামে কৰিবলৈ হলে কি অস্থ-বিধাৰ সন্মুখীন হব লগা হব সেইটো আপোনালোকে সহজে অনুমান কৰিব পাৰে। আদৰ্শৰ ভিত্তিত পঞ্চায়ত শাসন চলোৱাৰ কথা চিন্তা কৰিলেও বাস্তৱ ক্ষেত্ৰত বৰ্তমান অৱস্থাত সম্ভৱ নহয়।

শ্ৰীফনী বৰা ডাঙৰীয়াই কৰ্মচাৰী সকলৰ দুৰ্নীতি আৰু তাৰ কাৰণে যি Proceedings লোৱা হয় সেই সম্পৰ্কে তেখেতে কৈছে যে আমাৰ Proceeding বিলাক “ফোচ” হৈ যায়। তেখেতৰ ভাষাতেই মই এই কথা কৈছো। তাৰ কাৰণে চৰকাৰে যিবিলাক সমালোচনাৰ সন্মুখীন হব লগা হয় সেই সেই কথাতো আপোনালোকে জানে। যিবিলাক মানুহৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে ব্যৱস্থা লবলৈ চেষ্টা কৰে তেতিয়া সদনত সমালোচনা হয় যে চৰকাৰে চাকৰীয়ালক ওপৰত অত্যাচাৰ কৰে আৰু যদি তেওঁলোকক খালাচ কৰি দিয়া হয় তেতিয়া আপোনালোকেই কয় যে চৰকাৰে ধামাচাপা দিবলৈ চেষ্টা কৰিছে।

Shri Dulal Chandra Barua—আমি কেতিয়াও কোৱা নাই যে দৌষিক শাস্তি দিব নালাগে, দৌষিক শাস্তি দিব লাগে আৰু যিবিলাক Proceeding Pending হৈ থাকে সেইবিলাক অতি সোনকালে Dispose কৰিব লাগে।

Shri Mohendra Mohan Choudhury—সদস্য জনৰ কথা মই মানি লৈছো, কিন্তু সংবিধানে চাকৰীয়ালক যি নিৰাপত্তা দিছে তাৰ নিমিত্তে অনেক সময়ত তেওঁলোকে খালাচ পায় আৰু তাৰ কাৰণে যিবিলাক Proceeding কৰা হয় সেইবিলাক বেছি দিনলৈ বখাটো উচিত নহয় কিন্তু বহুত সময়ত দেখিছো যে আমাৰ যিবিলাক কৰ্মচাৰীৰ Proceedings লোৱা হয় তেওঁলোকে explanation আদি দিয়াত দেৰি কৰে আৰু সেই কাৰণে দেৰি হৈ যায়। আগতে প্ৰত্যেক Department য়ে Proceeding লোৱাৰ ব্যৱস্থা আছিল কিন্তু সেইটো কাৰ্য্যকৰী নহয় আকৌ বহুত সময়ত Dept. ৰ অফিচাৰৰ অনভিজ্ঞতাৰ কাৰণে Proceeding বিলাক নষ্ট হৈ যায়, সেই কাৰণে এই অস্থবিধা বিলাক ছৰ কৰিবৰ কাৰণে এজন বিশেষ বিষয়াক নিযুক্ত কৰা হৈছে।

আমাৰ মাননীয় সদস্য বৰা ডাঙৰীয়াই উল্লেখ কৰিছে যে I. A. S.

অফিচাৰ বিলাকৰ Renewal ৰ সম্পৰ্কে কোনো জ্ঞান নাই বা কোনো Training নাই। কিন্তু সেইটো কথা নহয় I. A. S. অফিচাৰ বিলাকে Renewal ৰ Training লব লাগে। I. A. S. অফিচাৰ বিলাকৰ Renewal Dept. ৰ বা Renewal-Settlement ৰ জ্ঞান নাই বুলি মই কব নোৱাৰো।

Shri Dulal Chandra Barua—গুৱাহাটীত কোনোবা এজন I.A.S. অফিচাৰক Renewal-Settlement ৰ জ্ঞান নথকাকৈয়ে Settlement অফিচাৰ কৰি দিয়াৰ কথা চৰকাৰে জানেনে?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—তেনেকুৱা কথা আমি জনাত নাই। হঠাতে কোনোৱা অফিচাৰক বদলি কৰিব লগীয়া হলে Stop-Gap ত কোনোবা অফিচাৰক দিয়া হয়, আৰু তেনেকুৱা যে হয় মই তাক অস্বীকাৰ কৰিব নোৱাৰো। কিন্তু সেই অফিচাৰ বিলাকৰ Settlement ৰ জ্ঞান থাকিব লাগিব। এইটো এটা Primary কথা।

এই যিনিতে আমাৰ মাননীয় বন্ধু শ্ৰীবিনয় কৃষ্ণ ঘোষে এটা কথা কৈছে যে, গোৱালপাৰাৰ সৈনিক স্কুলৰ কাৰণে যিবিলাক মাটি অধিগ্ৰহণ কৰিছিল তাৰ ক্ষতিপূৰণ মানুহে এতিয়ালৈকে পোৱা নাই। সৈনিক স্কুলৰ কাৰণে ৬৬ বিঘা ১৪ কঠা ১৮ লেচা মাটি অধিগ্ৰহণ কৰিছিল আৰু তাৰ বাবে ২৫,৬৫২ টকা ২২/২/৬৯ তাৰিখে দিয়া হৈছে আৰু সেইবিলাক বিতৰণ কৰা হৈছে।

আজি মোৰ প্ৰিয় বন্ধু Shri Shamsul Huda চাহাবে কৈছে যে, I. A. S. অফিচাৰ বিলাকে ইমান সুবিধা লোৱাৰ মূলতে মন্ত্ৰীসকলৰ দুৰ্বলতা অৱশ্যে মন্ত্ৰীসকলৰ গাত শাৰীৰিক শক্তি কিমান আছে কব নোৱাৰো। কিন্তু তেখেত সকলৰ Dept. নিয়ন্ত্ৰণ কৰিবৰ কাৰণে যিমানখিনি শক্তিৰ প্ৰয়োজন সেইখিনিৰ অভাৱ নাই। সেই কথাটো মই দুখেৰে সৈতে কবলগীয়া হৈছে।

(A Voice শক্তি আছেনে নাই আপোনাৰ পৰা নেং জন চাবখুজিছো)

Shri Dulal Chandra Barua—দাড়ি গোফ নোহোৱা মানে অভিজ্ঞতা নোহোৱা আৰু অজ্ঞানী।

Shri Mahendra Mohan Choudhary—এইটো কৰ আচৰিত কথা কৈছে যে, দাড়ি গোফ নথকা মানুহ S. D. O. কৰিছে আজি আমাৰ ডেকা যুৱক সকলৰ যি শক্তি আছে, সেই যুৱক শক্তি আগবাঢ়ি আহিবলৈ চেষ্টা কৰিছে।

Shri Shamsul Huda—দাড়ি গোফ নোহোৱা ছুটা অৰ্থ আছে। এটা হৈছে তিকতা, আৰু আনটো হৈছে অভিজ্ঞতা নোহোৱা।

Shri Mahendra Mohan Choudhury—চাৰ, যুৱক সকলে যাতে আজি শাসনতো অংশগ্ৰহণ কৰিব পাৰে তাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰা দৰকাৰ। কেৱল চাকৰিৰ ক্ষেত্ৰতেই নহয় বাৰ্জনৈতিক ক্ষেত্ৰতো যুৱকসকলে তেওঁলোকৰ নাযাদাবী পাব লাগে। দাড়ি গোফ নোহোৱা নীতি ললে কোনো কম নহয়। সেই একে গৰাকী সদস্যই কৈছে যে, এই I.A.S. অফিচাৰৰ দ্বাৰাই দেশত উশৃঙ্খলৰ সৃষ্টি কৰিছে। আৰু তেখেতে কৈছে আমি দাঙাপাটিৰ দ্বাৰা এইটোৰ পৰিবৰ্তন কৰিব বিচাৰিছো। ইয়াৰ উত্তৰত তেখেত সকলৰে দলপতি ভটাচাৰ্য্য ডাঙৰীয়াই কৈছে। দেশত এনেকৈ অশান্তিপূৰ্ণভাৱে মানুহক আকৰ্ষণ কৰি উচ্চতাই দিয়াতো উচিত নহয়। এইটো ভটাচাৰ্য্য ডাঙৰীয়াই ঠিকেই কৈছে। এনেকৈ উচ্চতাই মানুহৰ মনোৱত্তি বেয়া কৰিলে বহুতো নিৰ্দোষী মানুহো তাৰ ভাগী হ'ব লাগিব। আৰু তেনেকুৱাকৈ যাতে নকয় তাৰ কাৰণে মই সাবধানেৰে বিতংভাৱে কথাবিলাক বিবেচনা কৰিবলৈ কওঁ।

Shri Dulal Chandra Barua—মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ক আমি মাৰপিত লগাই দিম বুলি কোনো কথা কোৱা নাই আমি কৈছো যে, আমাৰ কাৰো পিঠি নাথাকে যদি এইটো হয়। আৰু এইটো নোহোৱাৰ আগতে কিহিত ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিবলৈহে আমি কৈছো।

Shri Mahendra Mohan Choudhury—চাৰ, মোৰ বন্ধু শ্ৰীকামিনি শৰ্ম্মাই কৈছে যে, যিবিলাক মাটি অধিগ্ৰহণ কৰিছিল তাৰ ক্ষতি-পূৰণ দিয়াৰ কাৰণে ২ মাহৰ ভিতৰতে এই কাম সম্পূৰ্ণ কৰাৰ কাৰণে নিৰ্দেশ দিছিল বুলি মোৰ নাম উল্লেখ কৰিছে। আৰু কৈছে যে এইবিলাক

কাৰ্য্যত দেখা নাই। এই বিষয়ে সদনৰ কেইবাজনো সদস্যই আলোচনা কৰিছে। ইয়াৰ অসোৱাহবিলাক দূৰ কৰিবৰ কাৰণে বিহিত ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিবলৈ সিদ্ধান্ত লোৱা হৈছে। তদুপৰি ক্ষতিপূৰণ দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত ডাঙৰ অন্তৰায় হ'ল—নাটিৰ ওপৰত থকা ফচলৰ মূল্য নিৰ্দ্ধাৰণ কৰা। সদনৰ যি Estimate কমিটি আছে সেই Estimate committeeয়ে তদন্ত কৰি কিছুমান পৰামৰ্শ আগ বঢ়াইছিল আৰু কিছুমান এনেকুৱা কেচো আছিল যে, বস্তৱ প্ৰকৃত মূল্যতকৈ ১০ গুণ বেচি মূল্য দিয়া হৈছে। এই ক্ষেত্ৰত তদন্ত কৰোঁতে অলপমান লেহেম হয়।

স্বাভাৱিকতে মন্ত্ৰী হিচাবে এই Payment বিলাকৰ দায়িত্ব মই লব নোৱাৰোঁ। আৰু ২ মাহৰ ভিতৰতে এই সকলোবিলাক কৰি দিব লাগে মই এইটোও কব নোৱাৰোঁ। মুঠতে দৌবা-দৌৰিকৈ কোনো ক্ষতিপূৰণেই দিব নোৱাৰি। এইবিলাক চালি জাবিহে ক্ষতিপূৰণ দিব পৰা হ'ব। এঠাইত ক্ষতিপূৰণ দিওতে যে লেহেম হয় এইটো মই স্বীকাৰ কৰিছোঁ। মই এই মন্ত্ৰীসভাত থকাত ২ বছৰ হল। এই দুবছৰৰ ভিতৰত প্ৰত্যেক দিনেই Secret.ry বা Directorৰ লগত এই বিষয়ে মফচলতো গৈছোঁ কিন্তু এই কথাত কোনো কৃতকাৰ্য্যতা হ'ব পৰা নাই।

আমাৰ চেক্ৰেটৰী Chief Engineer (R & B), এইবিলাক তাত স্থানীয়ভাৱে পৰিদৰ্শন কৰি লক্ষ্য দি আহিব পৰা ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। তেনে অৱস্থা, ফলত নলবাৰী মহকুমাত বহুতো কাৰ্য্যকৰী ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। এই বছৰৰ ভিতৰতে প্ৰায় ৫০ লাখ টকা ক্ষতিপূৰণ দিয়া হৈছে। মাননীয় সদস্য সকলে আগবঢ়োৱা পৰামৰ্শবলী যদি নায় সংগত আৰু উচিত বুলি বিবেচনা কৰা হয় তেনেহলে মানি লম আৰু সেইমতে কাম কৰিবলৈ চেষ্টা কৰা যে হ'ব তাত মোৰ অকনো সন্দেহ নাই। এইখিনিকে কৈ মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো উঠাই লবলৈ মাননীয় সদস্য সকলক অনুৰোধ কৰিলোঁ।

M. Shamsul Huda—মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে ডাঙা পাৰ্টিৰ কথা কৈছো বুলি কৈছে। মই এই কাৰণে কৈছো যে যদি নীতি সংবোধন কৰিব নোৱাৰে তেনেহলে ক্ষমতা এৰি দিয়া উচিত। আৰু যদি ক্ষমতা এৰি

নিদিয়া তেতিয়া জনসাধাৰণে সমষ্ট পাৰ্টি বাদ দি একপাৰ্টি হব আৰু সেইটো হব “ভাণ্ডা পাৰ্টি”। সেইটোহে মই কৈছো।

Shri Mahendra Mohan Choudhury—অধ্যক্ষ মহোদয়, যিধৰণে সমালোচনা কৰিছে, সেই ধৰণে গ্ৰহণ কৰিছো।

Mr. Speaker : Now, I put the question. The question is that the total provision of Rs. 1,10,64,100 under Grant No. 12, Major Head 19—General Administration (III-Commissioners and District Administration) at pages 58—67 of the Budget be reduced by Re 1 i.e. the amount of the whole grant of Rs. 1,10,64,100 do stand reduced by Re. 1.

(The House divided)

Noes—47

- Shri A. Thanglura
- ” Abdul Matlib Mazumdar
- ” Altaf Hossain Mazumder
- ” Azizur Rahman Chaudhury
- ” Ataur Rahman
- ” Bazlul Basit
- ” Bishnulal Upadhyaya
- ” C. G. Karmakar
- ” Debeswar Sarmah
- ” Devendra Nath Hazarika
- ” Dharanidhar Choudhury
- ” Durgeshwar Saikia
- ” Gajen Tanti

Shri Govinda Chandra Bora

" J. B. Hagjer

" Jadu Nath Bhuyan

" Jogen Saikia

" Kamakhya Prasad Tripathi

" Karuna Kanta Gogoi

" Lakshmi Prasad Goswami

Shrimati Lily Sen Gupta

Shri Mahendra Mohan Choudhury

" Mahendra Nath Hazarika

" Malia Tanti

Rani Manjula Devi

Shri Manik Chandra Das

" Mathura Mohan Sinha

" Mathius Tubu

" Nakul Chandra Das

" Narendra Nath Sarma

Shrimati Padma Kumari Gohain

Shri Paramananda Gogoi

" Prabin Kumar Choudhury

" Prafulla Choudhury

Mrs. Pranita Talukdar

Shrimati Pushpalata Das

Shri Pushpadhar Chaliha

" Ramesh Chandra Barooah

" Ranendra Basumatari

" Ratneswar Konger

" Sadhan Ranjan Sarkar

" Sarat Chandra Goswami

Shri Satindra Mohon Dev

" Surendra Nath Das

" Syed Ahmed Ali

" Tilok Gogoi

" Upendra Nath Sanatan

Ayes—23

Shri Abala Kanta Goswami

M.A. Musawwir Choudhury

Md. Azad Ali

Shri Benoy Krishna Ghose

" Bhadra Kanta Gogoi

" Dulal Chandra Barua

" Gaurisankar Bhattacharyya

" Govinda Kalita

" Kabir Chandra Roy Pradhani

" Kamini Mohan Sarma

" Kehoram Hazarika

" Lakshya Dhar Chaudhury

" Maneswar Boro

" Matilal Nayak

" Mohidhar Pegu

" Motilal Kanoo

" Phani Bora

Jonab Rahimuddin Ahmed

Shri Rothindra Nath Sen

" Sailen Medhi

" Sarat Chandra Rabha

M. Shamsul Huda

Shri Soneswar Bora

1969 Calling attention to Matter of Urgent Public 109
Importance

Mr. Speaker—Ayes—23

Noes—47

The Cut Motion is lost.

Shri Dulal Chandra Barua—A point of order, Sir. One hon. member belonging to party in power after casting his vote entered the Chamber by a different door. The vote cannot be counted. It will have to be cancelled. It is the convention of House that the hon'ble members after casting their vote should enter the chamber through a proper door.

Mr. Speaker—The vote cannot be cancelled now. In future the convention of the House should be followed by the hon members strictly.

I put the question. That a sum of Rs. 1,10,64,100 (Rupees one crore, ten lakhs, sixtyfour thousand and one hundred), be granted to the Minister incharge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1970, for the administration of the head "19—General Administration (III-Commissioner and District Administration)".

(The motion was adopted)

Now, we take the Call Attention. Shri Kamini Sarma.
Calling Attention To A matter of Urgent Public Importance—Government's failure to prevent smuggling in in the state.

Shri Kamini Mohan Sarma—“চোবাং সামগ্ৰীৰে অসমৰ বজাৰ উৰ্ভনদী” (অঃ বাঃ, ১২ ফেব্ৰুৱাৰী) কিন্তু কাৰ্য্যকৰী ব্যৱস্থা লবলৈ চৰকাৰ সক্ষম হোৱা নাই (নিজস্ব প্ৰতিনিধিৰ পৰা)

শ্বিলং: ১৮ ফেব্ৰুৱাৰী—অসম ৰাজ্যখন বিদেশী বস্তুৰ চোবাং ব্যৱসায়ৰ লীলাভূমিত পৰিণত হৈছে। প্ৰতিবছৰ লাখ লাখ টকাৰ বিদেশী বস্তু অসমলৈ চোবাং ভাৱে আমদানি হৈয়েই আছে, তাৰে নিচেই সামান্য পৰিমাণৰ ব্যয় বস্তু ধৰা পৰিছে যদিও সৰহ পৰিমাণৰ চোবাং বস্তু এতিয়াও ধৰা নপৰাকৈয়ে আছে।

যোৱাবছৰ কেন্দ্ৰীয় শুল্ক বিভাগে অসম-পাকিস্তান আৰু ব্ৰহ্মদেশৰ সীমান্তত প্ৰায় ৭ লাখ টকাৰ চোবাং বিদেশী সামগ্ৰী বাজেয়াপ্ত কৰে। এই ধৰা পৰা সামগ্ৰীৰ সমূহৰ ভিতৰত আছে ঘড়ী, সোণ, ৰূপ, বেডিঅ’ আৰু অন্যান্য মনোহাৰি সামগ্ৰী। ধৰা পেলোৱা বিদেশী সামগ্ৰী বিলাকৰ ভিতৰত চীন দেশীয় বয়-বস্তুও আছে। চীনদেশত তৈয়াৰী ফাউণ্টেনপেন, চিগাৰেট লাইটাৰ আদি অসমৰ চহৰ আৰু গাওঁ-ভূঁইৰ বজাবত মুকলি ভাৱে বিক্ৰী হোৱা কথা সকলোৰে জনাজাত।

অসমলৈ এই বিদেশী বস্তুবোৰ বিশেষকৈ মণিপুৰ, ত্ৰিপুৰা, কাছাৰ আৰু খাছীয়া জয়ন্তীয়া পাহাৰ জিলাইদি আহে। ৰাজধানীত এই সামগ্ৰীবোৰ ৰখাৰ এটা ঘাট আছে যদিও ইয়াৰ প্ৰধান ঘাট গুৱাহাটীত বুলি কৰ্তৃপক্ষই সন্দেহ কৰে। কিন্তু এতিয়ালৈকে এই ঘাট উদ্ধাৰ কৰিব পৰা হোৱা নাই।

এটা মহলে সন্দেহ কৰে যে চীনদেশীয় সামগ্ৰী যিবিলাক অসমলৈ আহিছে সেইবোৰ ইয়াত থকা চীনদেশীয় এজেণ্টৰ জৰিয়তে পঠোৱা হৈছে। এই এজেণ্টবোৰক নগদ টকা দিয়াৰ পৰিবৰ্ত্তে সামগ্ৰীবোৰ বিক্ৰী কৰি পোৱা ধনেৰে এজেণ্টবোৰে পশ্চাৎঘাটী কাৰ্য্যত লিপ্ত হবলৈ নিয়োগ কৰা চীন এজেণ্টৰ বাবে ব্যয় কৰে। যোৱা কেইবছৰত কেবা লাখ টকাৰ চীনা সামগ্ৰী অসমলৈ আহিছে আৰু অসমৰ বিভিন্ন ঠাইত এনে সামগ্ৰী বিক্ৰী হৈছে। আনকি এবাৰ চৰকাৰী বিষয়াৰ হাততো চীনত তৈয়াৰী ফাউণ্টেনপেন বা চিগাৰেট

111
1969 Calling attention to Matter of Urgent Public Importance

লাইটাব আদি দেখিবলৈ পোৱা যায়। এই চোৰাং কাৰবাৰ বোধ কৰিবলৈ চৰকাৰে এতিয়ালৈকে কাৰ্য্যকৰী কোনো ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা নাই।”

এই বাতৰিটো মই সদনত দাঙি ধৰিলো।

Shri Mahendra Mohan Choudhury— (Minister, Parliamentary Affairs) Mr. Speaker, Sir, smuggled goods valued at Rs. 4,17,186.17 were detected and seized in the State by the Police, B. S. F. and Land Customs Officers during the year 1968. Of this amount Rs. 3,82,692.75 is the value of msicellaneous goods including watches and the balance of Rs. 3,4,493.42 is the value of summgled gold, silver, jewellery and currency. The total value of smuggled goods seized throughout the jurisdiction of the land customs collectorate here that is, in Assam, Manipur, Tripura and Nagaland is about Rs. 7 lakhs during 1968.

The smuggled goods after seizure and confiscation are sold by customs authorities in auction to public who may resell the same to others. Some such smuggled foreign goods in limited quantities may also be possessed and exposed for sale by petty dealers.

It may be true that some smuggled foreign goods are also being illegally sold in some of the markets in the State, but these are not in large quantities and such goods are not exposed in the open markets. Such sale is done stealthily and in small quantities. It is an exaggeration to say that the markets are flooded with smuggled goods.

There is no information with the State Govt. or the local customs authorities about large scale storage of smuggled goods in Shillong or Gauhati or any other place of the State.

In order to have more effective checks on smuggling an ordinance amending the customs Act has been promulgated on 3.1.69. Under the provisions of this Ordinance the holders of stocks of certain notified goods are required to declare their stocks of such notified goods to the Customs authorities within a specified date and to submit further declaration for disposal of such goods. Beyond the specified date if any stock of undeclared notified goods is found with any one such goods are liable for seizure. Having regard to the magnitude of illegal goods of any class of description the Central Govt. under this Ordinance may take special measures for the purpose of checking the illegal import, circulation or disposal of such goods or facilitating detection of such goods and specify such goods as notified goods. Steps are being taken by the Customs authorities under this Ordinance to reduce smuggling. The smuggled goods like fountain pens, mechanical lighters, watches etc. have been specified as notified goods under this Ordinance.

As a central subject the State Policy generally speaking, cannot prosecute or take any legal action against smugglers. Only the officers in charge of the border Police stations and higher police officers of the border districts who have been vested with some powers under

the Customs Act like the Land Customs Officers. The Central Bureau of Investigation is however, understood to have taken up the question of making certain offences under the Customs Act cognisable to enable all Police Officers to arrest without warrant any one violating these provisions. It has also been included in the terms of reference for the proposed Police Commission for the State to examine whether the Police in this border State should have some such powers.

A D J O U R N M E N T

The Assembly then adjourned till 10 A.m on Wednesday,
the 19th March, 1969

Shillong

The 18th March, 1969

U. Tahbildar
Secretary,

Legislative Assembly, Assam